

РЕФЕРАТИ РЕФЕРАТЫ ABSTRACTS

Семикіна М.В., Волчкова Г.К. ОЦІНКА ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ СОЦІАЛЬНОГО КАПІТАЛУ З РОЗВИТКОМ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Мета. Метою проведеного дослідження є аналіз взаємозв'язку соціального капіталу з розвитком національної економіки та його підтвердження методами економіко-математичного моделювання через оцінку впливу на ВВП базових системоутворюючих складових соціального капіталу – освіти і охорони здоров'я.

Методика дослідження. Методологічний базис здійсненого дослідження становлять методи: теоретичних узагальнень, порівняння, систематизації, статистичного аналізу, економіко-математичного моделювання, графо-аналітичний. На основі їх застосування підтверджено взаємозв'язок соціального капіталу з розвитком національної економіки. Методами економіко-математичного моделювання здійснено оцінку впливу системоутворюючих складових соціального капіталу – освіти і охорони здоров'я на ВВП.

Результати дослідження. Визначено, що СК здатний впливати на розвиток національної економіки. У статті це було доведено шляхом теоретичного аналізу та економіко-математичного моделювання, що дозволило здійснити оцінку взаємозв'язку СК та економічного розвитку на макrorівні через вплив його базових системоутворюючих чинників – освіти і охорони здоров'я. Розроблено економіко-математичні моделі залежності динаміки ВВП від впливу розвитку освіти та охорони здоров'я, що дало змогу з'ясувати, якою мірою змінюється ВВП зі змінами на 1 % кількісних показників розвитку освіти та охорони здоров'я. Розрахунками визначено залежність ВВП України від показників розвитку системи охорони здоров'я, від стану функціонування системи закладів освіти, від наповнення системи закладів освіти учнями та студентами, від рівня освіти економічно активного населення віком від 15 до 70 років.

Наукова новизна результатів дослідження. Дістали подальшого розвитку теоретичні положення щодо сутності СК, його впливової ролі в економічному розвитку. Удосконалено науково-методичний підхід до оцінки взаємозв'язку СК та економічного розвитку на макrorівні через вплив його базових системоутворюючих чинників – освіти і охорони здоров'я на основі розробки економіко-математичних моделей залежності динаміки ВВП від впливу розвитку освіти та охорони здоров'я. Це дозволило виявити, що на можливість конвертації соціального капіталу у ВВП суперечливо впливають тенденції у розвитку освіти та охорони здоров'я, зокрема: 1) на ВВП негативно впливає зростання захворюваності населення; 2) позитивно впливає збільшення кількості професійно-технічних закладів та ВНЗ III-IV рівнів акредитації, наповнюваність учнями професійно-технічних закладів та наповнюваність студентами ВНЗ III-IV рівнів акредитації, збільшення частки населення з базовою вищою освітою та з повною загальною середньою освітою. Набули розвитку пропозиції щодо посилення позитивного впливу СК на ВВП через забезпечення доступності населення до якісних освітніх та медичних послуг.

Практична значущість результатів дослідження. Отримані результати дослідження сприяють подальшому розвитку теорії СК, слугують науково-методичним підґрунтям для розробки концепції національного розвитку на основі нарощування соціального капіталу суспільства. Розроблені економіко-математичні моделі залежності динаміки ВВП від впливу розвитку освіти та охорони здоров'я можуть слугувати обґрунтуванням практичних заходів щодо формування СК та посилення його впливу на розвиток національної економіки.

Ключові слова. Соціальний капітал, освіта, охорона здоров'я, модель впливу, валовий внутрішній продукт, розвиток економіки.

Семикіна М.В., Волчкова Г.К. ОЦЕНКА ВЗАИМОСВЯЗИ СОЦИАЛЬНОГО КАПИТАЛА С РАЗВИТИЕМ НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ

Цель. Целью проведенного исследования является анализ взаимосвязи социального капитала с развитием национальной экономики и её подтверждение методами экономико-математического моделирования через оценку влияния на ВВП базовых системообразующих составляющих социального капитала – образования и здравоохранения.

Методика исследования. Методологическим базисом проведенного исследования являются методы: теоретических обобщений, сравнения, систематизации, статистического анализа, экономико-математического моделирования, графо-аналитический. На основе их применения подтверждена взаимосвязь социального капитала с развитием национальной экономики. Методами экономико-математического моделирования проведена оценка влияния системообразующих составляющих социального капитала – образования и здравоохранения на ВВП.

Результаты исследования. Определено, что социальный капитал способен влиять на развитие национальной экономики. В статье это было доказано путем теоретического анализа и экономико-математического моделирования, что позволило осуществить оценку взаимосвязи социального капитала и экономического развития на макrorовне через влияние его базовых системообразующих факторов – образования и здравоохранения. Разработаны экономико-математические модели зависимости динамики ВВП от влияния развития образования и здравоохранения, что позволило выяснить, в какой мере изменяется ВВП с изменениями на 1 % количественных показателей развития образования и здравоохранения. Расчетами определена зависимость ВВП Украины от показателей развития системы здравоохранения, от состояния функционирования системы учебных заведений, от наполнения системы учебных заведений учащимися и студентами, от уровня образования экономически активного населения в возрасте от 15 до 70 лет.

Научная новизна результатов исследования. Получили дальнейшее развитие теоретические положения о сущности социального капитала, его роли в экономическом развитии. Усовершенствован научно-методический подход к оценке взаимосвязи социального капитала и экономического развития на макrorовне через влияние его базовых системообразующих факторов – образования и здравоохранения на основе разработки экономико-математических моделей зависимости динамики ВВП от влияния развития образования и здравоохранения. Это позволило выявить, что на возможность конвертации социального капитала в ВВП

противоречиво впливають тенденції в розвитку освіти та охорони здоров'я, зокрема: 1) на ВВП негативно впливає зростання захворюваності населення; 2) позитивно впливає на ВВП збільшення кількості професійно-технічних закладів та вузів III-IV рівнів акредитації, заповнюваність навчальними закладами професійно-технічних закладів та заповнюваність студентами вузів III-IV рівнів акредитації, збільшення частки населення з базовим вищим освітою та з повною середньою освітою. Отримали розвиток пропозиції щодо посилення позитивного впливу соціального капіталу на ВВП шляхом забезпечення доступності населення до якісних освітніх та медичних послуг.

Практична значимість результатів дослідження. Отримані результати дослідження сприяють подальшому розвитку теорії соціального капіталу, слугують науково-методичною основою для розробки концепції національного розвитку на основі нарощування соціального капіталу суспільства. Розроблені економіко-математичні моделі залежності динаміки ВВП від впливу розвитку освіти та охорони здоров'я можуть слугувати обґрунтуванням практичних заходів щодо формування соціального капіталу та посилення його впливу на розвиток національної економіки.

Ключові слова. Соціальний капітал, освіта, охорона здоров'я, модель впливу, валовий внутрішній продукт, розвиток економіки.

Semykina M.V., Volchko H.K. EVALUATION OF INTERLINKAGE SOCIAL CAPITAL AND NATIONAL ECONOMIC DEVELOPMENT

Purpose. The purpose of this research is the analysis of interlinkages social capital and national economic development and based on economic and mathematical modeling confirmed the assessment of the impact systemic components – education and health on GDP.

Methodology of research. The methodological bases of the research are: theoretical generalization, comparison, systematization, statistic analysis, economic and mathematical modeling and graphic-analytical methods. The relationship of social capital and national economy development was confirmed based the methods. The assessment of the impact systemic components – education and health on GDP carried out with using economic-mathematical methods.

Findings. It was determined that social capital is able to influence the development of the national economy. Theoretical analysis and economic-mathematical modeling proved that in the article and the assessment of the impact systemic components – education and health on economic growth was done. Economic and mathematical models of interdependence of GDP dynamics and education and health influence were developed. The degree of change the GDP from 1% change in the quantitative development of education and health have been found. The dependence of Ukraine's GDP from that of the health system, the state of functioning educational institutions and the content of pupils' and students' education, the level of education of economically active population aged 15 to 70 years old was defined by calculations.

Originality. The theoretical propositions about the nature of social capital and its role in economic development have been further developed. Scientific and methodical approach to evaluating the relationship of social capital and economic development at the macro level was improved. Based on the development of economic and mathematical models the impact of education and health on GDP was defined. It allowed to reveal that the possibility of conversion of social capital in the GDP affect contradictory trends in education and health: 1) growth of morbidity has negative impact on GDP; 2) increasing the number of vocational schools and higher educational institutions III-IV accreditation levels, occupancy students of vocational schools and university students III-IV accreditation levels, increasing the share of population with basic higher education and secondary education has a positive effect on GDP. The authors recommend ensure availability of quality education and health services for the positive influence of social capital on GDP.

Practical value. These study results contribute to the further development of the social capital theory, and scientific and methodological basis for development of the concept of national growth by increasing social capital.

Economic-mathematical model of the interlinkages dynamics of GDP and development of education and public health can confirm practical measures to build social capital and strengthen its influence on the national economy development.

Key words. Social capital, education, health, model of influence, the gross domestic product, the economy development.

Витвицький Я.С., Андрусів У.Я. МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ СФЕРИ ВИРОБНИЦТВА БУДІВЕЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ НА ІННОВАЦІЙНИХ ЗАСАДАХ

Мета. Розробка механізму управління інноваційним розвитком підприємств сфери виробництва будівельних матеріалів, який сприятиме ефективному використанню їх ресурсного потенціалу та підвищенню ефективності діяльності.

Методика дослідження. Теоретико-методологічною основою дослідження є наукові праці вітчизняних та зарубіжних авторів, які присвятили свої роботи питанням розвитку підприємств на інноваційних засадах, ресурси Internet. У процесі дослідження використано загальнонаукові та спеціальні методи для формування ефективного механізму управління підприємствами сфери виробництва будівельних матеріалів, застосовано прийоми графічного відображення результатів.

Результати дослідження. Запропоновано механізм управління інноваційним розвитком підприємств сфери виробництва будівельних матеріалів. До елементів цього механізму належить інноваційне, науково-методичне, мотиваційне, інформаційне, інституційно-екологічне, інфраструктурне, ресурсне, проектне, фінансове, кадрове та контролінгове забезпечення. Використання усіх цих структурних елементів механізму управління в рамках стратегії інноваційного розвитку підприємств сприятиме підвищенню ефективності їх діяльності.

Наукова новизна результатів дослідження. Полягає у теоретичному обґрунтуванні і практичному

вирішенні комплексу питань, пов'язаних із формуванням ефективного механізму управління інноваційним розвитком підприємств сфери виробництва будівельних матеріалів та науковому аргументуванні напрямів його вдосконалення в сучасних умовах.

Практична значущість результатів дослідження. Отримані результати дослідження є підґрунтям для вирішення практичних проблем формування механізму управління підприємств сфери виробництва будівельних матеріалів на інноваційних засадах.

Ключові слова: механізм управління, інноваційний розвиток, методи управління, технології управління, інструменти управління.

Витвицкий Я.С., Андрусив У.Я. МЕХАНИЗМ УПРАВЛЕНИЯ ПРЕДПРИЯТИЯМИ СФЕРЫ ПРОИЗВОДСТВА СТРОИТЕЛЬНЫХ МАТЕРИАЛОВ НА ИННОВАЦИОННЫХ ПРИНЦИПАХ

Цель. Разработка механизма управления инновационным развитием предприятий сферы производства строительных материалов, который будет способствовать эффективному использованию их ресурсного потенциала и повышению эффективности деятельности.

Методика исследования. Теоретико-методологической основой исследования являются научные труды отечественных и зарубежных авторов, посвятивших свои работы вопросам развития предприятий на инновационной основе, ресурсы Internet. В процессе исследования использованы общенаучные и специальные методы для формирования эффективного механизма управления предприятиями сферы производства строительных материалов, применены приемы графического отображения результатов.

Результаты исследования. Предложен механизм управления инновационным развитием предприятий сферы производства строительных материалов. К элементам этого механизма принадлежит инновационное, научно-методическое, мотивационное, информационное, институционально-экологическое, инфраструктурное, ресурсное, проектное, финансовое, кадровое и контроллинговое обеспечение. Использование всех этих структурных элементов механизма управления в рамках стратегии инновационного развития предприятий будет способствовать повышению эффективности их деятельности.

Научная новизна результатов исследования. Заключается в теоретическом обосновании и практическом решении комплекса вопросов, связанных с формированием эффективного механизма управления инновационным развитием предприятий сферы производства строительных материалов и научном аргументировании направлений его совершенствования в современных условиях.

Практическая значимость результатов исследования. Полученные результаты исследования являются основой для решения практических проблем формирования механизма управления предприятиями сферы производства строительных материалов на инновационных принципах.

Ключевые слова: механизм управления, инновационное развитие, методы управления, технологии управления, инструменты управления.

Vytyvtskyi Ya.S., Andrusiv U.Ya. MANAGEMENT MECHANISM FOR ENTERPRISES OF PRODUCTION OF CONSTRUCTION MATERIALS ON INNOVATION PRINCIPLES

Purpose. Development of a mechanism of innovative development of building materials enterprises, which contribute to the efficient use of resource potential and increase efficiency.

Methodology of research. Theoretical and methodological basis of scientific research is the researches of domestic and foreign authors who have dedicated their results to the development of innovative companies and Internet resources. The study uses general scientific and special methods for forming an effective mechanism for managing enterprises in the production of building materials, also it was applied techniques of graphical display of results.

Findings. The management mechanism of innovative development for enterprises of the production of building materials is offered. The elements of this mechanism include innovative, scientific, methodical, motivation, informative, institutional, environmental, infrastructural, resource, projected, financial, staff and controlling providing. Using all of these structural management mechanism elements in the strategy of innovative development enterprises will enhance their performance.

Originality. It consists of theoretical study and practical solving the complex issues related to the formation of an effective mechanism of innovative development enterprises in the production of building materials and scientific argumentation the directions of its improvement in current conditions.

Practical value. The results of the research are the basis for solving practical problems of formation of mechanism of management of enterprises in the building materials industry in innovation terms.

Key words: management mechanism, innovative development, methods of management, management technology, management tools.

Сальман І.Ю., Ткаченко К.В. СУЧАСНИЙ СТАН СВІТОВОГО РИНКУ ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР ТА МІСЦЕ УКРАЇНИ В НЬОМУ

Мета. Метою дослідження є розробка теоретичних положень і практичних рекомендацій щодо розширення присутності вітчизняних сільськогосподарських товаровиробників на світовому ринку зерна.

Методика дослідження. Для реалізації поставлених завдань використовувались: монографічний метод – при вивченні джерел наукової літератури, законодавчих та інших нормативно-правових актів відносно функціонування насінневих підприємств та розвитку ринку; системний підхід – при вивченні умов функціонування агропідприємств та їх ринкового середовища; узагальнення результатів дослідження – при формуванні висновків і пропозицій.

Результати дослідження. Здійснено оцінку сучасного стану світового ринку зернових культур та місце вітчизняних сільськогосподарських товаровиробників на ньому. Встановлено, що, по-перше, Україна поступово

зміцнює свої позиції на ньому, а зерно є одним з основних вітчизняних експортних товарів, по-друге, аналіз розподілу ринкових часток серед компаній-експортерів, які переважно є афільованими компаніями більш потужних іноземних збутовиків, свідчить про високу ступінь монополізації як вітчизняного, так і зарубіжного ринку. Обґрунтовані заходи по посиленню позицій вітчизняних сільськогосподарських товаровиробників на світовому ринку зернових культур. Особлива увага приділяється розробці заходів по нарощенню експорту зернових культур в країни ЄС.

Враховуючи зміст чинних міждержавних угод та невідкладну потребу формування цивілізованих відносин у сфері торгівлі зерном, визначено імовірним створення Причорноморської зернової біржі як центру укладання ф'ючерсних угод і котирування цін на перспективу. Це б дало змогу більш ефективно управляти ціновими ризиками та здійснювати їх страхування.

Наукова новизна результатів дослідження. Запропоновані методичні підходи до нарощення обсягів експорту основних видів зернових культур Україною з урахуванням зміни геополітичної ситуації.

Практична значущість результатів дослідження. Запропоновані практичні рекомендації до підвищення ефективності збуту зерна вітчизняними сільськогосподарськими товаровиробниками на торгових площадках світового ринку шляхом формування дієвих елементів ринкової інфраструктури.

Ключові слова: зерно, світовий ринок, сільськогосподарські товаровиробники, ціна, експорт.

Сальман И.Ю., Ткаченко К.В. СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ МИРОВОГО РЫНКА ЗЕРНОВЫХ КУЛЬТУР И МЕСТО УКРАИНЫ В НЕМ

Цель. Целью исследования является разработка теоретических положений и практических рекомендаций по расширению присутствия отечественных сельскохозяйственных товаропроизводителей на мировом рынке зерна.

Методика исследования. Для реализации поставленных задач использовались: монографический метод - при изучении источников научной литературы, законодательных и других нормативно-правовых актов относительно функционирования семенных предприятий и развития рынка; системный подход - при изучении условий функционирования агропредприятий и их рыночной среды; обобщение результатов исследования - при формировании выводов и предложений.

Результаты исследования. Осуществлена оценка современного состояния мирового рынка зерновых культур и место отечественных сельскохозяйственных товаропроизводителей на нем. Установлено, что, во-первых, Украина постепенно укрепляет свои позиции на нем, а зерно является одним из основных отечественных экспортных товаров, во-вторых, анализ распределения рыночных долей среди компаний-экспортеров, которые преимущественно являются аффилированными компаниями более мощных иностранных сбытовиков, свидетельствует о высокой степени монополлизации как отечественного, так и зарубежного рынка. Обоснованные меры по усилению позиций отечественных сельскохозяйственных товаропроизводителей на мировом рынке зерновых культур. Особое внимание уделяется разработке мер по наращиванию экспорта зерновых культур в страны ЕС.

Учитывая содержание действующих межгосударственных соглашений и неотложную потребность формирования цивилизованных отношений в сфере торговли зерном, определено вероятным создание Причерноморской зерновой биржи как центра заключения фьючерсных сделок и котирующей цен на перспективу. Это бы позволило более эффективно управлять ценовыми рисками и осуществлять их страхование.

Научная новизна результатов исследования. Предложенные методические подходы к наращиванию объемов экспорта основных видов зерновых культур Украины с учетом изменения геополитической ситуации.

Практическая значимость результатов исследования. Предложены практические рекомендации по повышению эффективности сбыта зерна отечественными сельскохозяйственными товаропроизводителями на торговых площадках мирового рынка путем формирования действенных элементов рыночной инфраструктуры.

Ключевые слова: зерно, мировой рынок, сельскохозяйственные товаропроизводители, цена, экспорт.

Salman I.Yu., Tkachenko K.V. THE MODERN STATE OF WORLD GRAIN MARKET AND THE PLACE OF UKRAINE IN IT

Purpose. The aim of this article is the development of theoretical positions and practical recommendations on expanding the presence of domestic agricultural commodity producers on the world grain market.

Methodology of research. The following methods were used for the realization of assigned tasks: monographic method – in study of sources of scientific literature, legislative and other normative and legal acts regarding the functioning of seed enterprises and development of the market; systematic approach – in studying the operating conditions of agrarian enterprises and their market environment; generalization of the research results – in the formation of conclusions and suggestions.

Findings. The estimation of the current state of world grain market and the place of national agricultural producers in it has been carried out.

It has been established that, firstly, Ukraine gradually strengthening its position on it, and the grain is one of the main domestic export goods, secondly, the analysis of the distribution of market shares among exporting companies, which are mostly affiliated companies of more powerful foreign marketers, indicates the high degree of monopolization of both domestic and foreign market. Measures concerning strengthening the position of domestic agricultural commodity producers on the world grain market have been substantiated. Particular attention is paid to the development of measures to increase export of grain crops to the EU countries.

Considering the content of existing international agreements and urgent need for the formation of civilized relations in the sphere of grain trade, has been defined probable creation of the Black Sea grain stock exchange as the center of concluding futures contracts and price quotes on prospect. It would have made it possible more effectively to manage by price risk and implement their insurance.

Originality. Methodical approaches to increasing the volume of exports of the main kinds of crops by Ukraine taking into account change of geopolitical situation were presented.

Practical value. Practical recommendations to improving the efficiency of grain sales by domestic agricultural producers on the trading platforms of the world market by creating effective elements of market infrastructure were proposed.

Key words: grain, world market, agricultural producers, price, export.

Давлетбаєва Н.Б. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНИХ ІННОВАЦІЙНИХ СИСТЕМ ПОСТРАДЯНСЬКИХ КРАЇН (НА ПРИКЛАДІ БІЛОРУСІ, КАЗАХСТАНУ ТА УКРАЇНИ)

Метою даної статті є дослідження проблем та стратегічних перспектив розвитку національних інноваційних систем пострадянських країн на прикладі Білорусі, Казахстану та України.

Методика дослідження. У процесі дослідження використано загальнонаукові та спеціальні методи, зокрема: монографічний і абстрактно-логічний методи - при обґрунтуванні шляхів підвищення темпів економічного зростання Білорусі, Казахстану та України; аналізу і синтезу - при виявленні причин стримування інноваційного розвитку країн; метод стратегічного аналізу - при визначенні напрямків формування системної кооперації між учасниками інноваційного розвитку країн.

Результати дослідження. Встановлено, що підвищення темпів економічного зростання Білорусі, Казахстану та України можливе за рахунок переходу держав на інноваційну модель розвитку, яка передбачає розробку, впровадження та використання новітніх технологій і формування ефективних національних інноваційних систем. Виявлено, що інноваційний розвиток країн стримується за рахунок слабого синергетичного зв'язку між державою, виробничими підприємствами, навчальними закладами та науковими організаціями.

Обґрунтовано, що одним з важливих напрямків формування системної кооперації між учасниками інноваційного розвитку країн є трансфер інновацій, який сприяє формуванню економічних інтересів і потреб виробничих підприємств в безперервному оновленні виробництва на базі передових інноваційних рішень і технологій.

Наукова новизна результатів дослідження. Встановлено, що застосування сучасних моделей інноваційного розвитку та трансферу технологій є єдиною можливістю підвищити інноваційний потенціал і наблизитися до потреб національних та зарубіжних ринків

Практична значимість результатів дослідження. Отримані результати дослідження спрямовані на подальший розвиток інноваційного потенціалу, є базою підвищення ефективності та конкурентоспроможності економік Білорусі, Казахстану та України.

Ключові слова: інноваційний розвиток, інноваційна політика, національна інноваційна система, трансфер технологій, технологічні інновації, модель інноваційного розвитку.

Давлетбаєва Н.Б. ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ НАЦИОНАЛЬНЫХ ИННОВАЦИОННЫХ СИСТЕМ ПОСТСОВЕТСКИХ СТРАН (НА ПРИМЕРЕ БЕЛАРУСИ, КАЗАХСТАНА И УКРАИНЫ)

Целью данной статьи является исследование проблем и стратегических перспектив развития национальных инновационных систем постсоветских стран на примере Беларуси, Казахстана и Украины.

Методика исследования. В процессе исследования использованы общенаучные и специальные методы, в частности: монографический и абстрактно-логический методы – при обосновании путей повышения темпов экономического роста Беларуси, Казахстана и Украины; анализа и синтеза – при выявлении причин сдерживания инновационного развития стран; метод стратегического анализа – при определении направлений формирования системной кооперации между участниками инновационного развития стран.

Результаты исследования. Установлено, что повышение темпов экономического роста Беларуси, Казахстана и Украины возможно за счет перехода государств на инновационную модель развития, которая предусматривает разработку, внедрение и использование новейших технологий, и формирование эффективных национальных инновационных систем. Выведено, что инновационное развитие стран сдерживается за счет слабой синергетической связи между государством, производственными предприятиями, учебными заведениями и научными организациями.

Обосновано, что одним из важных направлений формирования системной кооперации между участниками инновационного развития стран является трансфер инноваций, который способствует формированию экономических интересов и потребностей производственных предприятий в непрерывном обновлении производства на базе передовых инновационных решений и технологий.

Научная новизна результатов исследования. Установлено, что применение современных моделей инновационного развития и трансфера технологий, является единственной возможностью повысить инновационный потенциал и приблизиться к потребностям национальных и зарубежных рынков

Практическая значимость результатов исследования. Полученные результаты исследования направлены на дальнейшее развитие инновационного потенциала, являющегося базой повышения эффективности и конкурентоспособности экономик Беларуси, Казахстана и Украины.

Ключевые слова: инновационное развитие, инновационная политика, национальная инновационная система, трансфер технологий, технологические инновации, модель инновационного развития.

Davletbayeva N.B. PROBLEMS AND PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF NATIONAL INNOVATION SYSTEMS OF THE POST-SOVIET COUNTRIES (ON THE EXAMPLE OF BELARUS, KAZAKHSTAN AND UKRAINE)

Purpose. The aim of this article is the research of problems and strategic prospects of development of national innovation systems of the post-Soviet countries on the example of Belarus, Kazakhstan and Ukraine.

Methodology of research. General scientific and special methods were used during the research, such as: monographic, abstract and logical methods – in substantiation of the ways for increasing the rate of economic growth in Belarus, Kazakhstan and Ukraine; analysis and synthesis – in identifying the causes of deterring innovative development of the countries; method of strategic analysis – in determining the directions of forming the system cooperation between the participants of the innovative development of the countries.

Findings. It has been established that the increase in the rate of economic growth in Belarus, Kazakhstan and Ukraine, is possibly due to the transition of states on the innovative model of development that includes the development, implementation and use of new technologies and the formation of effective national innovation systems.

It has been revealed that the innovative development of the countries is constrained by the weak synergetic link between the state, industrial enterprises, educational institutions and research organizations.

It has been substantiated that one of the important directions of forming the system of cooperation between the participants of the innovative development of the countries is the transfer of innovations, which contributes to the formation of economic interests and the needs of industrial enterprises in the continuous upgrading of production on the bases of advanced innovative solutions and technologies.

Originality. It has been established that the application of modern models of innovative development and transfer of technologies, is the only way to increase the innovative potential and closer to the needs of domestic and foreign markets.

Practical value. The obtained results of research aimed at further development of the innovative potential that is the basis for increase the efficiency and competitiveness of the economies of Belarus, Kazakhstan and Ukraine.

Key words: innovative development, innovation policy, national innovation system, transfers of technologies, technological innovations, model of innovative development.

Бондар-Підгурська О.В. ДО ПИТАННЯ ЗАДОВОЛЕННЯ ЖИТТЄВО ВАЖЛИВИХ ІНТЕРЕСІВ ЯК КРИТЕРІЮ СТАЛОГО ІННОВАЦІЙНОГО СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ

Мета – розгляд категорії «задоволення життєво важливих інтересів» в контексті основного поняття нової економіки та інтегрального критерію сталого інноваційного соціально-орієнтованого розвитку економіки.

Методика дослідження. Реалізація поставленої мети здійснена за допомогою методів узагальнення, аналізу, синтезу і дедукції – при формуванні авторського трактування терміну «задоволення життєво важливих інтересів», «інновація», «інноваційна діяльність»; системний аналіз – при розробці блок-схеми формування та реалізації життєво важливих інтересів через механізми безперервного навчання в системі сталого інноваційного розвитку економіки; діалектичний метод наукового пізнання – під час прийняття рішення щодо імплементації терміну «життєво важливі інтереси» в сферу економіки; метод аналізу ієрархій – при класифікації життєво важливих інтересів за пріоритетами.

Результати дослідження. На основі проведеного аналізу дефініції терміну «життєво важливі інтереси» запропоновано авторське тлумачення, що стало основою подальшого розвитку категорій «інновація» та «інноваційна діяльність». Розроблено блок-схему формування та реалізації життєво важливих інтересів через механізми безперервного навчання в системі сталого інноваційного розвитку економіки. Проведено класифікацію ЖВІ більшості населення за пріоритетами в контексті розвитку промисловості. Обґрунтовано, що в основу формування та реалізації життєво важливих інтересів людини покладено процес безперервної освіти, як однієї з основних складових трикутника конкурентоспроможності економіки: ресурси (інвестиції), НДДКР (інновації), освіта (знання, інформація).

Наукова новизна результатів дослідження. У контексті формування нової моделі національної економіки автором запропоновано імплементацію терміну «задоволення життєво важливих інтересів» у сферу економіки як основним поняттям нової економіки, інтегрального критерію її сталого інноваційного соціально-орієнтованого розвитку, стрижня концепції задоволення життєво важливих інтересів соціуму, суспільства, держави, що органічно вписується в парадигму сталого розвитку та ноосфери В. І. Вернадського, враховує рівень задоволення інтересів переважної більшості населення, визначає засади соціальної стабільності та дозволяє забезпечити комплексність під час розробки стратегій, програм, планів в контексті соціалізації розвитку національної економіки.

Запропонована класифікація ЖВІ за пріоритетами в контексті соціалізації розвитку національної промисловості.

Практична значущість результатів дослідження. Результати дослідження можуть використовуватися органами державного управління для формування та реалізації концепції, стратегії та програм сталого інноваційного соціально-орієнтованого розвитку економіки.

Ключові слова: критерій стійкості, інноваційне соціально-орієнтований розвиток, задоволення життєво важливих інтересів, економіка.

Бондарь-Подгурская О.В. К ВОПРОСУ УДОВЛЕТВОРЕНИЯ ЖИЗНЕННО ВАЖНЫХ ИНТЕРЕСОВ КАК КРИТЕРИЯ УСТОЙЧИВОГО ИННОВАЦИОННОГО СОЦИАЛЬНО-ОРИЕНТИРОВАННОГО РАЗВИТИЯ ЭКОНОМИКИ

Цель – рассмотрение категории «удовлетворение ЖВИ» в контексте основного понятия новой экономики и интегрального критерия оценки устойчивого инновационного социально-ориентированного развития экономики.

Методика исследования. Реализация поставленной цели осуществлена с помощью методов обобщения, анализа, синтеза и дедукции – при формировании авторской трактовки термина «удовлетворение жизненно важных интересов», «инновация», «инновационная деятельность», системный анализ – при разработке блок-схемы формирования и реализации жизненно важных интересов через механизмы непрерывного образования в

системе устойчивого инновационного развития экономики; диалектический метод научного познания – при принятии решения о имплементации термина «жизненно важные интересы» в сферу экономики; метод анализа иерархий – во время классификации ЖВИ по приоритетам.

Результаты исследования. На основе проведенного анализа дефиниции термина «жизненно важные интересы» предложена авторская трактовка, что стало основой дальнейшего развития терминов «инновация» и «инновационная деятельность». Разработана блок-схема формирования и реализации жизненно важных интересов через механизмы непрерывного образования в системе устойчивого инновационного развития экономики. Проведена классификация ЖВИ большинства населения по приоритетам в контексте развития промышленности. Обосновано, что в основу формирования и реализации жизненно важных интересов человека положен процесс непрерывного обучения, как одной из основных составляющих треугольника конкурентоспособности экономики: ресурсы (инвестиции), НИОКР (инновации), образование (знания, информация).

Научная новизна результатов исследования. В контексте формирования новой модели национальной экономики автором предложено имплементирование термина «удовлетворение жизненно важных интересов» в сферу экономики как основного понятия новой экономики, интегрального критерия ее устойчивого инновационного социально-ориентированного развития, стержня концепции удовлетворения жизненно важных интересов социума, общества, государства, что органично вписывается в парадигму устойчивого развития и ноосферы В. И. Вернадского, учитывает уровень удовлетворения интересов подавляющего большинства населения, способствует социальной стабильности, и позволяет обеспечить комплексность при разработке стратегий, программ, планов в контексте социализации развития национальной экономики.

Предложена классификация ЖВИ по приоритетам в контексте социализации развития национальной промышленности.

Практическая значимость результатов исследования. Результаты исследования могут использоваться органами государственного управления для формирования и реализации концепции, стратегии и программ устойчивого инновационного социально-ориентированного развития экономики.

Ключевые слова: критерий устойчивости, инновационное социально-ориентированное развитие, удовлетворение жизненно важных интересов, экономика.

Bondar-Pidgurska O.V. DEVELOPING THE TOPIC OF SATISFYING VITAL INTERESTS AS A CRITERIA OF SUSTAINABLE INNOVATIVE SOCIALLY ORIENTED ECONOMY DEVELOPMENT

Purpose. The purpose is to consider the category of “vital interests satisfying” in the context of the basic concept of the new economy and integral criterion of sustainable innovative socially-oriented development of economic.

Methodology of research. Realization of this goal implemented using methods of generalization, analysis, synthesis and deduction – during the formation author's interpretation of the term «vital interests satisfying»; operations analysis – during the designing a flowchart and realization of vital interests through the mechanisms of lifelong learning in the system of sustainable innovative economic development; dialectical method of scientific knowledge during deciding about term implementation “vital interests” in economic sphere; hierarchy analysis method – during the classification of vital interests according priorities.

Findings. The author proposed his interpretation based on the analysis results of the definition of the term “vital interests”. It is basis for further development of the categories of «innovation» and «innovative activity».

Developed the flowchart of the formation and implementation of vital interests through the mechanisms of lifelong learning in the system of sustainable innovative economic development.

There were made the classification of society vital interests according priorities in the context of industrial development.

Substantiated that the basis of the formation and implementation of human vital interests is a process of lifelong learning as one of the main components triangle of economic competitiveness: resources (investments), research and development activities (innovations), education (knowledge, information).

Originality. The author proposed the implementing of term «vital interests satisfying» in the economic sphere as a criteria of sustainable innovative economic development in the context of forming a new model of national economy. This is a pivotal concept meet the vital interests of society, society and state, organically fit into the paradigm of sustainable development and the noosphere V. I. Vernadsky, taking into account the level of satisfaction of the interests of the overwhelming majority of the population identifies principles of social stability and allows for complexity in the development of strategies, programs and plans in the context of the socialization of the national economy.

The author proposed the classification «vital interests satisfying» of prioritize in the context of socialization development of national industry.

Practical value. Research results can be used by government for forming and implementation of the concept, strategy and the programs of sustainable innovative socially-oriented economy development.

Key words: stability criterion, innovative socially-oriented development, the vital interests satisfying, economy.

Олійник О.Р. МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ТА МОЖЛИВІСТЬ ЙОГО ЗАСТОСУВАННЯ В УКРАЇНІ

Мета. Метою дослідження є аналіз міжнародного досвіду соціалізації сільського господарства, визначення можливості його застосування в Україні, а також формулювання необхідних умов для поширення соціальної відповідальності серед аграріїв України.

Методика дослідження. У ході досягнення мети використано систему методів та методичних підходів, зокрема: системного та порівняльного аналізу сценаріїв – для визначення переваг та недоліків соціальної

відповідальності бізнесу в розрізі моделей та країн приналежності; абстрактно-логічного – для оцінювання дієвості стимулів щодо посилення корпоративної відповідальності за населення та довкілля, а також формулювання висновків і пропозицій; економіко-статистичного – для виявлення тенденцій і закономірностей розвитку КСВ.

Результати дослідження. Здійснено аналіз ведення зарубіжного соціально орієнтованого сільського господарства у розрізі моделей корпоративної соціальної відповідальності (КСВ). Запропоновано європейську модель КСВ як оптимальної для запровадження в Україні. Обґрунтовано необхідність дієвого інституційного, нормативно-правового забезпечення, а також реального стимулювання процесу поширення соціальної відповідальності у вітчизняному аграрному секторі.

Наукова новизна результатів дослідження. Аргументовано доцільність пропагування в Україні європейської моделі корпоративної соціальної відповідальності шляхом розвитку інституційного та нормативно-правового забезпечення процесу посилення соціальної відповідальності в аграрному секторі економіки.

Практична значущість результатів дослідження. Отримані результати дослідження можуть бути використані у сфері формування сприятливих інституційних та нормативно-правових умов посилення соціальної відповідальності сільськогосподарських підприємств нашої держави.

Ключові слова: корпоративна соціальна відповідальність, міжнародний досвід, сільське господарство, соціалізація, соціальний проект.

Олийник О.Р. МЕЖДУНАРОДНЫЙ ОПЫТ РАЗВИТИЯ СОЦИАЛЬНОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТИ И ВОЗМОЖНОСТЬ ЕГО ПРИМЕНЕНИЕ В УКРАИНЕ

Цель. Целью исследования является анализ международного опыта социализации сельского хозяйства, определения возможности его применения в Украине, а также формулировки необходимых условий для распространения социальной ответственности среди аграриев Украины.

Методика исследования. В ходе достижения цели использована система методов и методических подходов, в частности: системного и сравнительного анализа сценариев - для определения преимуществ и недостатков социальной ответственности бизнеса в разрезе моделей и стран принадлежности; абстрактно-логического - для оценки действенности стимулов по усилению корпоративной ответственности за население и окружающую среду, а также формулирования выводов и предложений; экономико-статистического - для выявления тенденций и закономерностей развития КСО.

Результаты исследования. Осуществлен анализ ведения зарубежного социально ориентированного сельского хозяйства в разрезе моделей корпоративной социальной ответственности (КСО). Предложена европейская модель КСО как оптимальная для введения в Украине. Обоснована необходимость действенного институционального, нормативно-правового обеспечения, а также реального стимулирования процесса распространения социальной ответственности в отечественном аграрном секторе.

Научная новизна результатов исследования. Аргументированно целесообразность пропаганды в Украине европейской модели корпоративной социальной ответственности путем развития институционального и нормативно-правового обеспечения процесса усиления социальной ответственности в аграрном секторе экономики.

Практическая значимость результатов исследования. Полученные результаты исследования могут быть использованы в сфере формирования благоприятных институциональных и правовых условий усиления социальной ответственности сельскохозяйственных предприятий нашего государства.

Ключевые слова: корпоративная социальная ответственность, международный опыт, сельское хозяйство, социализация, социальный проект.

Oliynyk O.R. INTERNATIONAL EXPERIENCE OF SOCIAL RESPONSIBILITY AND THE POSSIBILITY OF ITS APPLICATION IN UKRAINE

Purpose. The aim of the article is the analysis of international experience of socialization of agriculture, defining the possibility of its application in Ukraine, as well as formulation of necessary conditions for the spread of social responsibility among agrarians of Ukraine.

Methodology of research. The system of methods and methodological approaches was used in the achievement of the purpose, including: a systematic and comparative analysis of scenarios – to determine the advantages and disadvantages of social responsibility of business in the context of models and countries of belonging; abstract and logical – to assess effectiveness of incentives to strengthen corporate responsibility of population and the environment, as well as drawing conclusions and proposals; economic and statistical – to identify tendencies and patterns of CSR development.

Findings. The analysis of foreign socially oriented agricultural models in the context of corporate social responsibility (CSR) has been carried out. The European model of CSR as optimal for implementation in Ukraine was proposed. The necessity of effective institutional, regulatory and legal support and also real stimulation of the process for distributing social responsibility to the domestic agricultural sector has been substantiated.

Originality. Expediency of promoting in Ukraine of the European model of corporate social responsibility through the development of institutional, normative and legal support of the process for increasing social responsibility in the agricultural sector of the economy has been argued in the article.

Practical value. The obtained results of research can be used in creating enabling institutional and normative and legal conditions for increasing social responsibility of agricultural enterprises in our country.

Key words: corporate social responsibility, international experience, agriculture, socialization, social project.

Палка І.М. ФІНАНСУВАННЯ МІЖНАРОДНИМИ ІНСТИТУЦІЯМИ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ В УКРАЇНІ

Мета. Метою дослідження є аналіз особливостей міжнародного фінансування інвестиційних проектів та їх впливу на покращання фінансового забезпечення національної економіки.

Методика дослідження. Теоретичною і методологічною основою статті є фундаментальні положення сучасної економічної науки, праці вітчизняних та зарубіжних вчених. На основі узагальнення наукових праць проведено аналіз стану фінансування інвестиційних проектів та впливу інвестицій на розвиток економіки країни. Методи теоретичного узагальнення та логічного аналізу використано у процесі дослідження наукової проблематики з питань фінансування інвестиційних проектів в Україні міжнародними інституціями.

Результати дослідження. Розкрито суть міжнародного фінансування інвестиційних проектів. Виявлено, що коштів державних фінансових організацій недостатньо для фінансування інвестиційних проектів, тому створення ефективної системи їх фінансування повинно передбачати діяльність в Україні надійних фінансових інститутів. Досліджено вплив фінансового забезпечення міжнародних фінансових організацій та інституцій на розвиток вітчизняної економіки. Проаналізовано особливості міжнародного фінансування інвестиційних проектів та їх вплив на покращання національної економіки. Визначено, що міжнародне фінансування інвестиційних проектів сумісно з державою сприятиме диверсифікації ризиків, трансферту технологій, вчасній реалізації інвестиційних проектів, що в свою чергу призведе до покращання бізнес-клімату країни та її конкурентоспроможності.

Наукова новизна результатів дослідження. За результатами дослідження запропоновано інструменти, за допомогою яких доцільно формувати модель відносин з міжнародним капіталом.

Практична значущість результатів дослідження. Використання запропонованих інструментів дозволить активізувати державну політику щодо залучення іноземних інвестицій.

Ключові слова: інвестиції, міжнародні інвестиції, інвестор, міжнародні фінансові інституції.

Палка И.М. ФИНАНСИРОВАНИЕ МЕЖДУНАРОДНЫМИ ИНСТИТУЦИЯМИ ИНВЕСТИЦИОННЫХ ПРОЕКТОВ В УКРАИНЕ

Цель. Целью исследования является анализ особенностей международного финансирования инвестиционных проектов и их влияния на улучшение финансового обеспечения национальной экономики.

Методика исследования. Теоретической и методологической основой статьи являются фундаментальные положения современной экономической науки, труды отечественных и зарубежных ученых. На основе обобщения научных работ проведен анализ состояния финансирования инвестиционных проектов и влияния инвестиций на развитие экономики страны. Методы теоретического обобщения и логического анализа использованы в процессе исследования научной проблематики по вопросам финансирования инвестиционных проектов в Украине международными институтами.

Результаты исследования. Раскрыта суть международного финансирования инвестиционных проектов. Вывявлено, что средств государственных финансовых организаций недостаточно для финансирования инвестиционных проектов, поэтому создание эффективной системы их финансирования должно предусматривать деятельность в Украине надежных финансовых институтов. Исследовано влияние финансового обеспечения международных финансовых организаций и институтов на развитие отечественной экономики. Проанализированы особенности международного финансирования инвестиционных проектов и их влияние на улучшение национальной экономики. Определено, что международное финансирование инвестиционных проектов совместно с государством будет способствовать диверсификации рисков, трансферта технологий, своевременной реализации инвестиционных проектов, что в свою очередь приведет к улучшению бизнес-климата страны и ее конкурентоспособности.

Научная новизна результатов исследования. По результатам исследования предложены инструменты, с помощью которых целесообразно формировать модель отношений с международным капиталом.

Практическая значимость результатов исследования. Использование предложенных инструментов позволит активизировать государственную политику по привлечению иностранных инвестиций.

Ключевые слова. Инвестиции, международные инвестиции, инвестор, международные финансовые институции.

Palka I.M. INTERNATIONAL INSTITUTIONS FINANCING OF INVESTMENT PROJECTS IN UKRAINE

Purpose. The purpose of the research is to analyze the peculiarities of international financing of investment projects and their influence on the improvement of national economy financial support.

Methodology of research. The theoretical and methodological basis of the article lies in the fundamentals of modern economics, laid down in the papers of Ukrainian and foreign scientists. On the basis of summarizing the scientific papers it has been analyzed the state of investment projects financing and the impact of investment on the country's economy. The methods of theoretical generalization and logical analysis have been applied during the research process directed at scientific issues of Ukrainian investment projects financed by international institutions.

Findings. The essence of investment projects international financing has been studied. It has been discovered that the funds of public financial institutions are not able to support investment projects totally, thus an effective system of funding in Ukraine should be based upon the activities of reliable financial institutions. The influence of financial support of international financial organizations and institutions on the national economy development has been studied. The features of international financing of investment projects and their impact on the national economy improvement has been analyzed. It has been stated that international financing of investment projects realized in cooperation with the state helps to diversify the risks, support technology transfer and fasten the implementation of investment projects, which in turn leads to the improvement of the country's business climate and competitiveness.

Originality. The study results suggest the instruments expedient to form a model of relations with international capital.

Practical value. Applying the suggested instruments will activate the state policy of attracting foreign investment.

Key words. Investing, international investments, investors, international financial institutions.

Панухник Я.Г. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ДЕТЕРМІНАЦІЇ СУТІ ТА ФУНКЦІЙ ПРОЦЕСІВ МОДЕРНІЗАЦІЇ В ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМАХ

Мета. Теоретико-методичне дослідження суті процесів модернізації та виявлення зв'язку даного поняття з іншими економічними категоріями.

Методика дослідження. Методичними засадами статті є фундаментальні положення теорій управління підприємством, підприємництва, економічного зростання, місцевого економічного розвитку, наукові праці вітчизняних і зарубіжних вчених різних шкіл та напрямків, які стосуються проблем управління розвитком підприємства.

Використані наступні методи дослідження: діалектичний метод пізнання (для визначення природи підприємства як економічної системи, що розвивається); логічний (для обґрунтування доцільності модернізації технологій управління підприємством); системний аналіз (для дослідження складових розвитку підприємства з метою виявлення його тенденцій та чинників, що їх обумовлюють); абстрактно-логічний (для теоретичних узагальнень і формулювання висновків дослідження) і т.д.

Результати дослідження. Здійснено аналіз існуючих підходів до визначення поняття «модернізація»; розроблено типологію процесів модернізації технологій управління та охарактеризовано принципи модернізації управління; виокремлено функції, етапи модернізації та встановлено зв'язок між поняттями «модернізація», «трансформація», «модифікація».

Наукова новизна результатів дослідження. Дістала подальшого розвитку модернізаційна теорія, зокрема її засади поширені на рівень управління розвитком підприємства з напрацюванням відповідних концептуальних положень з позиції її розуміння як постійного удосконалення технологій управління підприємством відповідно до вимог сучасності.

Практична значущість результатів дослідження. Отримані результати можуть стати основою подальших досліджень прикладного характеру, пов'язаних із розробкою рекомендацій щодо формування та реалізації модернізаційних процесів в діяльності промислових підприємств.

Ключові слова: модернізація, трансформація, економічна система.

Панухник Я.Г. КОНЦЕПТУАЛЬНЫЕ ОСНОВЫ ДЕТЕРМИНАЦИИ СУТИ И ФУНКЦИЙ ПРОЦЕССОВ МОДЕРНИЗАЦИИ В ЭКОНОМИЧЕСКИХ СИСТЕМАХ

Цель. Теоретико-методическое исследование сути процессов модернизации и выявления связи данного понятия с другими экономическими категориями.

Методика исследования. Методическими принципами статьи являются фундаментальные положения теорий управления предприятием, предпринимательства, экономического роста, местного экономического развития, научные труды отечественных и зарубежных ученых различных школ и направлений, которые касаются проблем управления развитием предприятия.

Использованы следующие методы исследования: диалектический метод познания (для определения природы предприятия как экономической системы, которая развивается); логический (для обоснования целесообразности модернизации технологий управления предприятием); системный анализ (для исследования составляющих развития предприятия с целью выявления его тенденций и факторов, которые их обуславливают); абстрактно-логический (для теоретических обобщений и формулирования выводов исследования) и т.д.

Результаты исследования. Осуществлен анализ существующих подходов к определению понятия «модернизация»; разработана типология процессов модернизации технологий управления и охарактеризованы принципы модернизации управления; выделены функции, этапы модернизации и установлена связь между понятиями «модернизация», «трансформация», «модификация».

Научная новизна результатов исследования. Получила дальнейшего развития модернизационная теория, в частности ее основы распространены на уровень управления развитием предприятия с наработкой соответствующих концептуальных положений с позиции ее понимания как постоянного совершенствования технологий управления предприятием в соответствии с требованиями современности.

Практическая значимость результатов исследования. Полученные результаты могут стать основой дальнейших исследований прикладного характера, связанных с разработкой рекомендаций по формированию и реализации модернизационных процессов в деятельности промышленных предприятий.

Ключевые слова: модернизация, трансформация, экономическая система.

Panukhnyk Ya.H. CONCEPTUAL BASES OF NATURE AND FUNCTION DETERMINATION OF THE MODERNIZATION PROCESS IN ECONOMIC SYSTEMS

Purpose. Theoretical and methodical research of modernization and revealing connection processes with other economic categories.

Methodology of research. The methodological bases of the article are fundamental provisions of enterprise management theories, entrepreneurship, economic growth, local economic development, scientific works of domestic and foreign scholars of different schools and directions relating to issues of enterprise management development.

The author used following methods: dialectical method of cognition (to determine the nature of the enterprise as an economic system that develops); logical (to justify the feasibility of enterprise management technology modernization); system analysis (to research the enterprise development components to identify its trends and the factors that cause them); abstract logical (for theoretical generalizations and conclusions), etc.

Findings. The article underlined the analysis of existing approaches to the definition of "modernization"; developed a typology of enterprise management modernization processes and described the principles of the

management modernization; highlighted features stages of modernization and the relation between the concepts of "modernization", "transformation", "modification".

Originality. The theory of modernization has been further developed. The bases of this theory have been extended to the enterprise management level from a position of understanding it as the continuous improvement process of enterprise management technology in accordance with requirements of modernity.

Practical value. The results can be the basis for further research of applied nature related to the development of recommendations for the formulation and implementation of modernization processes in industrial activities.

Key words: modernization, transformation, economic system.

Зубар І.В. РОЗВИТОК КООПЕРАЦІЇ МАЛИХ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ НА ОСНОВІ СВІТОВОГО ДОСВІДУ

Метою дослідження є висвітлення світового досвіду організації фермерської кооперації у різних формах та дослідження перспектив їх створення в Україні.

Методика дослідження включає в себе загальнонаукові та спеціальні методи, які використані при вивченні багаторічного досвіду з організації ефективного сільськогосподарського виробництва у провідних країнах світу. Використано прийоми абстрактно-логічного методу, а саме: аналізу і синтезу, аналогії та порівняння. Для оцінки сучасного стану роботи досліджуваних агроформувань були застосовані статистичний та метод табличного відображення інформації.

Результати дослідження. Вивчено багаторічний досвід з організації ефективного сільськогосподарського виробництва у провідних країнах світу. Проведено аналогію між крупнотоварними латифундіями та вітчизняними агрохолдингами. На основі досвіду їх функціонування в Латинській Америці визначено, що вигоди крупнотоварного сільськогосподарського виробництва нівелюються за рахунок негативних результатів їх діяльності.

Обґрунтовано, що альтернативою агрохолдингам, відповідно концепції багатофункціональності сільського господарства, мають стати малі фермерські та особисті селянські господарства шляхом їх кооперації. Визначено, що найбільш корисним може стати досвід Франції, де поширені об'єднання по спільному веденню господарства (GAEC) та кооперативи зі спільного використання техніки (кооперативні МТС). Проведено аналіз сучасного стану кооперативного руху на прикладі Вінницької області, визначено основні причини його неефективності в умовах України.

Наукова новизна результатів дослідження полягає в обґрунтуванні концептуальних засад організації раціональної та соціо-еколого-економічної форми господарювання в системі аграрних відносин України.

Практична значущість результатів дослідження. Результати досліджень можуть бути використані у процесі формування нормативно-правової бази для розвитку фермерської кооперації в Україні, а також при розробці регіональних програм та проектів у сфері організації аграрних відносин у регіоні.

Ключові слова: фермерські господарства, кооперація, виробничі об'єднання, спільне партнерство, ефективність, світовий досвід, інноваційний розвиток.

Зубар І.В. РАЗВИТИЕ КООПЕРАЦИИ МАЛЫХ ФЕРМЕРСКИХ ХОЗЯЙСТВ НА ОСНОВЕ МИРОВОГО ОПЫТА

Целью исследования является изучение мирового опыта организации фермерской кооперации в различных формах и исследование перспектив их создания в Украине.

Методика исследования включает в себя общенаучные и специальные методы, которые использованы при изучении многолетнего опыта по организации эффективного сельскохозяйственного производства в ведущих странах мира. Используются приемы абстрактно-логического метода, а именно: анализа и синтеза, аналогии и сравнения. Для оценки современного состояния работы исследуемых агроформирований были применены статистический метод и метод табличного отображения информации.

Результаты исследования. Изучен многолетний опыт по организации эффективного сельскохозяйственного производства в ведущих странах мира, в результате чего было проведено аналогии между крупнотоварным латифундиями и отечественными агрохолдингами. На основе опыта их функционирования в Латинской Америке определено, что выгоды крупнотоварного сельскохозяйственного производства нивелируются за счет негативных результатов их деятельности.

Обосновано, что альтернативой агрохолдингам, согласно концепции многофункциональности сельского хозяйства, должны стать малые фермерские и личные крестьянские хозяйства путем их кооперации. Определено, что наиболее полезным может стать опыт Франции, где распространены объединения по совместному ведению хозяйства (GAEC) и кооперативы по совместному использованию техники (кооперативные МТС). Проведен анализ современного состояния кооперативного движения на примере Винницкой области, определены основные причины его неэффективности в условиях Украины.

Научная новизна результатов исследования заключается в обосновании концептуальных основ организации рациональной и соціо-еколого-економіческой формы хозяйствования в системе аграрных отношений Украины.

Практическая значимость результатов исследования. Результаты исследований могут быть использованы в процессе формирования нормативно-правовой базы для развития фермерской кооперации в Украине, а также при разработке региональных программ и проектов в сфере организации аграрных отношений в регионе.

Ключевые слова: фермерские хозяйства, кооперація, производственные объединения, совместное партнерство, эффективность, мировой опыт, инновационное развитие.

Zubar I.V. COOPERATION DEVELOPMENT OF SMALL FARMS ON THE BASIS OF WORLD EXPERIENCE

Purpose. Aim of research is illumination of world experience in organization of farm cooperation in various forms and research of their creation prospects in Ukraine.

Methodology of research includes general scientific and special methods which were used in the study of experience on organization of efficient agricultural production in the leading countries. Used receptions of abstract-logical method, namely: analysis and synthesis, analogies and comparison. Statistical method and method of tabular information displaying were applied to assess the modern work state of the studied agroformations.

Findings. Results of research are presented by study of experience on organization of efficient agricultural production in the leading countries and there was conducted analogy between large-scale latifundia and domestic agriholdings. Based on the experience of their functioning in Latin America it was defined that the benefits of large agricultural commodity production are leveled by negative results of their activities.

It is grounded that alternative to agricultural holdings, respectively concept multifunctionality of agriculture, small farmers' and personal peasant farms have to become through their cooperation. It is determined that experience of France can become the most useful, where associations on joint conducting the economy (GAES) and cooperatives from the shared use of technology (cooperative MTS) are mostly widespread. Analysis of current state of cooperative movement on the example of Vinnytsia region allowed to define main reasons of their inefficient work in conditions of Ukraine.

Originality. Scientific novelty of research results consists in a substantiation of rational conceptual foundations organization and socio-ecological-economic forms of management in the agrarian relations system of Ukraine.

Practical value. Research results can be used in the process of normative-legal base formation for the farm cooperation development in Ukraine. Also when developing regional programs and projects in sphere of agrarian relations organization in the region.

Key words: farms, cooperatives, production associations, joint partnership, effectiveness, international experience, innovative development.

Стельмашук А.М. ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ВИРОБНИЦТВА БУДІВЕЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ

Мета. Метою статті є обґрунтування теоретико-методичних основ управління потенціалом інноваційного розвитку підприємств сфери виробництва будівельних матеріалів на основі забезпечення узгодженої взаємодії внутрішніх можливостей розвитку із зовнішніми, які генеруються ринком.

Методика дослідження. В процесі дослідження використано загальнонаукові та спеціальні методи, зокрема: абстрактно-логічний – при визначенні напрямів і механізмів управління потенціалом інноваційного розвитку підприємств виробництва будівельних матеріалів; монографічний – при обґрунтуванні сутності потенціалу інноваційного розвитку підприємств будівельної індустрії; економіко-статистичний - при аналізі сучасного стану будівельного комплексу; розрахунково-аналітичний - при оцінці потенціальних сировинних можливостей зростання обсягів виробництва будівельних матеріалів; аналізу і синтезу - при обґрунтуванні стратегічного напрямку управління інноваційним розвитком будівельних матеріалів.

Результати дослідження. Оцінено стан розвитку будівельного комплексу і виявлено тенденцію обсягів виробництва будівельних матеріалів. Виявлено потенціальні сировинні можливості зростання обсягів виробництва будівельних матеріалів за рахунок включення у господарський обіг більшої кількості природних ресурсів відповідно до потреби будівництва. Обґрунтовано сутність потенціалу інноваційного розвитку підприємств будівельної індустрії. Визначено напрями і механізм управління потенціалом інноваційного розвитку підприємств виробництва будівельних матеріалів. Сформовано стратегічний напрям управління інноваційним розвитком будівельних матеріалів, підвищення їх якості, здешевлення і екологічної безпеки для забезпечення виконання комплексу функцій, пов'язаних з інноваційною технологією виконання будівельних робіт.

Наукова новизна результатів дослідження. Визначено напрями і механізм управління потенціалом інноваційного розвитку підприємств виробництва будівельних матеріалів. Обґрунтовано стратегічний напрям управління конкурентоспроможністю будівельних матеріалів - підвищення їх якості, здешевлення і екологічної безпеки.

Практична цінність результатів дослідження. Отримані результати дослідження направлені на конкурентоспроможний розвиток підприємств будівельної індустрії. Їх можна використовувати в практичній діяльності територіальних громад, зокрема сільських територій.

Ключові слова: будівельна сфера, підприємства будівельної індустрії, будівельні матеріали, управління, інновації, інноваційний розвиток.

Стельмашук А.М. ФОРМИРОВАНИЕ МЕХАНИЗМА УПРАВЛЕНИЯ ИННОВАЦИОННЫМ РАЗВИТИЕМ ПРЕДПРИЯТИЙ СФЕРЫ ПРОИЗВОДСТВА СТРОИТЕЛЬНЫХ МАТЕРИАЛОВ

Цель. Целью статьи является обоснование теоретико-методических основ управления потенциалом инновационного развития предприятий сферы производства строительных материалов на основе обеспечения согласованного взаимодействия внутренних возможностей развития с внешними, которые генерируются рынком.

Методика исследования. В процессе исследования используются общенаучные и специальные методы, в частности: абстрактно-логический - при определении направлений и механизмов управления потенциалом инновационного развития предприятий производства строительных материалов; монографический - при обосновании сущности потенциала инновационного развития предприятий строительной индустрии; экономико-статистический - при анализе современного состояния строительного комплекса; расчетно-аналитический - при оценке потенциальных сырьевых возможностей роста объемов производства строительных материалов; анализа

и синтеза - при обосновании стратегического направления управления инновационным развитием строительных материалов.

Результаты исследования. Оценено состояние развития строительного комплекса и выявлена тенденция объемов производства строительных материалов. Выявлены потенциальные сырьевые возможности роста объемов производства строительных материалов за счет включения в хозяйственный оборот большего количества природных ресурсов в соответствии с потребностями строительства. Обоснована сущность потенциала инновационного развития предприятий строительной индустрии. Определены направления и механизм управления потенциалом инновационного развития предприятий производства строительных материалов. Сформировано стратегическое направление управления инновационным развитием строительных материалов, повышение их качества, удешевления и экологобезопасности для обеспечения выполнения комплекса функций, связанных с инновационной технологией выполнения строительных работ.

Научная новизна результатов исследования. Определены направления и механизм управления потенциалом инновационного развития предприятий производства строительных материалов. Обосновано стратегическое направление управления конкурентоспособностью строительных материалов - повышение их качества, удешевления и экологобезопасности.

Практическая ценность результатов исследования. Полученные результаты исследования направлены на конкурентоспособное развитие предприятий строительной индустрии. Их можно использовать в практической деятельности территориальных общин, в частности сельских территорий.

Ключевые слова: строительная сфера, предприятия строительной индустрии, строительные материалы, управление, инновации, инновационное развитие.

Stelmashchuk A.M. FORMATION OF THE MECHANISM FOR MANAGEMENT OF INNOVATIVE DEVELOPMENT OF THE ENTERPRISES IN THE SPHERE OF PRODUCTION OF BUILDING MATERIALS

Purpose. The aim of the article is substantiation of theoretical and methodological foundations for management of potential for innovative development of the enterprises in the area production of building materials on the basis of ensuring concerted interaction of internal development opportunities with external that are generated by the market.

Methodology of research. General scientific and special methods were used during the study, including: the abstract and logical – in determining the direction and mechanisms for management of potential for innovative development of enterprises in the area production of building materials; monographic – in substantiation the essence of potential for innovative development of the enterprises of the building industry; economic and statistical – in the analysis of the current state of the building complex; settlement and analytical – in the evaluation of potential raw opportunities of growth volume for production of building materials; analysis and synthesis – in substantiating strategic direction management of innovative development of building materials.

Findings. The state of the building complex development has been appreciated and the tendency of production volumes of building materials has been identified. It has been revealed potential raw opportunities of growth volume for production of building materials by incorporating into economic circulation of more natural resources according to the needs of construction. The essence of potential for innovative development of the enterprises of the building industry has been substantiated. Directions and management mechanism of potential for innovative development of enterprises for producing building materials have been determined. Strategic direction for management of innovative development of building materials, improving their quality, reducing the cost and environmental safety for ensuring the implementation of complex of functions associated with the innovative technology for execution of construction works has been formed.

Originality. Directions and management mechanism of potential for innovative development of enterprises for producing building materials have been determined. Strategic direction of competitiveness management of building materials – improving their quality, reducing the cost and environmental safety has been substantiated.

Practical value. The obtained results of research are aimed at the competitive development of the enterprises of building industry. These results can be used in the practical activity of territorial communities, including rural areas.

Key words: building sphere, enterprises of building industry, building materials, management, innovations, innovative development.

Брич В.Я., Колодницька О.З. ЛЮДСЬКІ РЕСУРСИ ЯК ЧИННИК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Мета. Метою статті є дослідження необхідності розвитку людських ресурсів в сучасних умовах та їхній вплив на рівень конкурентоспроможності підприємства.

Методика дослідження. В процесі дослідження використано загальнонаукові та спеціальні методи, зокрема: монографічний – при обґрунтуванні сутності поняття людських ресурсів і їх зв'язку з конкурентоспроможністю підприємств; абстрактно-логічний – при виявленні ролі кваліфікованого персоналу в покращенні конкурентної позиції підприємств у ринковому середовищі; аналізу і синтезу – при визначенні стратегії управління персоналом та конкурентоспроможного розвитку підприємств.

Результати дослідження. Встановлено, що використання різних підходів до розвитку людських ресурсів підприємства дає змогу підтримувати динаміку його ефективності за рахунок зростання кадрового потенціалу, мотивації працівників, забезпечення їх якісно новими знаннями та навичками.

Виявлено, що кваліфікований персонал стимулює до введення змін та покращує конкурентну позицію підприємства у ринковому середовищі. Загальний характер розвитку людських ресурсів генерує успіх за допомогою: підвищення рівня знань, здібностей, мотивації, гнучкості та мобільності.

Визначено, що стратегічне управління персоналом та його розвитком є єдиним шляхом до створення ефективної конкурентної стратегії та забезпечення відповідного рівня конкурентоспроможності підприємств.

Наукова новизна результатів дослідження. Обґрунтовано зв'язок між рівнем якісного складу персоналу та рівнем конкурентоспроможності підприємства. Визначено, що стратегічне управління персоналом та його розвитком є єдиним шляхом до створення ефективної конкурентної стратегії та забезпечення відповідного рівня конкурентоспроможності підприємств.

Практична значущість результатів дослідження. Отримані результати дослідження направлені на зростання якісного потенціалу кадрів, підвищення продуктивності праці і конкурентоспроможності підприємств. Вони можуть рекомендуватися до впровадження в суб'єктах господарювання.

Ключові слова: людські ресурси, персонал, управління, конкурентоспроможність, підприємство, розвиток.

Брич В.Я., Колодницкая А.З. ЧЕЛОВЕЧЕСКИЕ РЕСУРСЫ КАК ФАКТОР ОБЕСПЕЧЕНИЯ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Цель. Целью статьи является исследование необходимости развития человеческих ресурсов в современных условиях и их влияние на уровень конкурентоспособности предприятия.

Методика исследования. В процессе исследования использованы общенаучные и специальные методы, в частности: монографический - при обосновании сущности понятия человеческих ресурсов и их связи с конкурентоспособностью предприятий; абстрактно-логический - при выявлении роли квалифицированного персонала в улучшении конкурентной позиции предприятий в рыночной среде; анализа и синтеза - при определении стратегии управления персоналом и конкурентоспособного развития предприятий.

Результаты исследования. Установлено, что использование различных подходов к развитию человеческих ресурсов предприятия позволяет поддерживать динамику его эффективности за счет роста кадрового потенциала, мотивации работников, обеспечение их качественно новыми знаниями и навыками.

Выявлено, что квалифицированный персонал стимулирует введение изменений и улучшает конкурентную позицию предприятия в рыночной среде. Общий характер развития человеческих ресурсов генерирует успех с помощью: повышение уровня знаний, способностей, мотивации, гибкости и мобильности.

Определено, что стратегическое управление персоналом и его развитием является единственным путем к созданию эффективной конкурентной стратегии и обеспечения соответствующего уровня конкурентоспособности предприятий.

Научная новизна результатов исследования. Обоснованно связь между уровнем качественного состава персонала и уровнем конкурентоспособности предприятия. Определено, что стратегическое управление персоналом и его развитием является единственным путем к созданию эффективной конкурентной стратегии и обеспечения соответствующего уровня конкурентоспособности предприятий.

Практическая значимость результатов исследования. Полученные результаты исследования направлены на повышение качественного потенциала кадров, повышение производительности труда и конкурентоспособности предприятий. Они могут рекомендоваться к внедрению в субъектах хозяйствования.

Ключевые слова: человеческие ресурсы, персонал, управление, конкурентоспособность, предприятие, развитие.

Brych V.Ya., Kolodnytska O.Z. HUMAN RESOURCES AS A FACTOR FOR ENSURING THE COMPETITIVENESS OF THE ENTERPRISE

Purpose. The aim of this article is to research of necessity for human resource development in modern conditions and their impact on the competitiveness of the enterprise.

Methodology of research. General scientific and special methods were used during the process of research, including: monographic – in substantiating essence of the concept of human resources and their relationship with the competitiveness of enterprises; abstract and logical – in identifying the role of qualified personnel in improving the competitive position of enterprises in the market environment; analysis and synthesis – in determining the strategy of personnel management and competitive development of enterprises.

Findings. It has been established that the use of different approaches to the development of human resources of the enterprise allows to maintain the dynamics of its efficiency due to the growth of human resources, employee motivation, providing them with quality new knowledge and skills.

It has been revealed that qualified personnel encourages for the introduction of changes and improves the competitive position of the enterprise in the market environment. The general nature of the development of human resource generates success through: increasing the level of knowledge, abilities, motivation, flexibility and mobility.

It has been determined that strategic management of personnel and its development is the only way to create an effective competitive strategy and ensure an appropriate level of competitiveness of enterprises.

Originality. Relationship between the level of qualitative composition of the staff and the level of competitiveness of enterprises has been substantiated. It has been determined that strategic management of personnel and its development is the only way to create an effective competitive strategy and ensure an appropriate level of competitiveness of enterprises.

Practical value. The obtained results of research are aimed at the growth of quality potential of staff, improving productivity and competitiveness of enterprises. These results can be recommended for implementation in the economic entities.

Key words: human resources, personnel, management, competitiveness, enterprise, development.

Свиноус І.В. Гаврик О.Ю. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Мета. Метою дослідження є розробка теоретичних, методологічних положень щодо формування системи

управління ризиками виробничо-господарської діяльності підприємства.

Методика дослідження. У процесі дослідження використано такі методи наукового пізнання: логіко-аналітичні методи, зокрема прийоми аналогії та порівняння, індукції та дедукції, наукової абстракції – для теоретичного узагальнення, уточнення понятійного апарату з проблеми, формулювання висновків; монографічний – для детального вивчення окремих елементів досліджуваного явища на прикладі конкретних об'єктів.

Результати дослідження. Узагальнено теоретичні підходи до управління ризиками. Встановлено, що при розробці підходів до управління ризиками доцільно використовувати наступні принципи: можливість передачі ризиків; усвідомлення прийняття ризиків; незалежність управління; порівнянність рівня прийнятих ризиків із доходністю; економічність управління ризиками; урахування часового фактора. Доведено, що під управлінням ми розглядаємо діяльність, спрямовану на зниження або повне уникнення впливу несприятливих наслідків ризиків на результати виробничої діяльності. Визначено практичні аспекти управління, які передбачають пошук компромісу між вигодами від мінімізації ризику і необхідними для цього витратами, а також прийняття рішення про те, які дії для цього необхідно реалізувати.

Наукова новизна результатів дослідження. Обґрунтовано організаційні засади управління виробничими ризиками підприємств, що базуються на створенні організаційних структур та забезпечення їх достовірною інформацією, сучасними методами і моделями її обробки, що сприятиме прийняттю управлінських рішень щодо нейтралізації та зниження ризиків виробничої діяльності.

Практична значущість результатів дослідження. Запропоновані практичні рекомендації щодо формування дієвої системи управління виробничими ризиками, яка базується на науково-обґрунтованих методах визначення ймовірності їх прояву.

Ключові слова: виробничі ризики, ризик-менеджмент, підприємство, система управління, методи.

Свиноус И.В. Гаврик А.Ю. ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ФОРМИРОВАНИЯ СИСТЕМЫ УПРАВЛЕНИЯ РИСКАМИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Цель. Целью исследования является разработка теоретических, методологических положений по формированию системы управления рисками производственно-хозяйственной деятельности предприятия.

Методика исследования. В процессе исследования использованы следующие методы научного познания: логико-аналитические методы, в частности приемы аналогии и сравнения, индукции и дедукции, научной абстракции - для теоретического обобщения, уточнения понятийного аппарата по проблеме, формулирование выводов; монографический - для детального изучения отдельных элементов изучаемого явления на примере конкретных объектов.

Результаты исследования. Обобщены теоретические подходы к управлению рисками. Установлено, что при разработке подходов к управлению рисками целесообразно использовать следующие принципы: возможность передачи рисков; осознание принятия рисков; независимость управления; сопоставимость уровня принимаемых рисков с доходностью; экономичность управления рисками; учета временного фактора. Доказано, что под управлением мы рассматриваем деятельность, направленную на снижение или полное подавление неблагоприятному воздействию рисков на результаты производственной деятельности. Определены практические аспекты управления, предусматривающих поиск компромисса между выгодами от минимизации риска и необходимыми для этого затратами, а также принятие решения о том, какие действия для этого необходимо реализовать.

Научная новизна результатов исследования. Обоснованно организационные основы управления производственными рисками предприятий, основанных на создании организационных структур и обеспечения их достоверной информацией, современными методами и моделями ее обработки, что будет способствовать принятию управленческих решений по нейтрализации и снижению рисков производственной деятельности.

Практическая значимость результатов исследования. Предложены практические рекомендации по формированию действенной системы управления производственными рисками, которая основана на научно обоснованных методах определения вероятности их проявления.

Ключевые слова: производственные риски, риск-менеджмент, предприятие, система управления, методы.

Svynous I.V. Havryk O.Yu. THEORETICAL FOUNDATIONS OF FORMATION OF THE SYSTEM FOR RISK MANAGEMENT OF THE ENTERPRISE

Purpose. The aim of the article is the development of theoretical, methodological provisions on the formation of the system for risk management of production and economic activity of the enterprise.

Methodology of research. The following methods of scientific knowledge were used during the research process: logical and analytical methods, including methods of analogy and comparison, induction and deduction, scientific abstraction – for theoretical generalizations, clarify the conceptual apparatus on problems, formulation of conclusions; monographic – for detailed study of individual elements of the researched phenomenon on the example of specific objects.

Findings. Theoretical approaches to risk management have been generalized. It has been established that it is appropriate to use following principles in the development of approaches to risk management: the possibility of transferring risks; awareness of risk taking; independence of management; comparability of the level of accepted risks with profitability; efficiency of risk management; taking into account the time factor. It has been proved that management is the activity aimed at reducing or completely avoids the impact of the adverse effects of risks on the results of production activity. The practical aspects of management that involve finding a compromise between the benefits from the minimizing the risk and the necessary costs for it and also making decision about actions that are necessary to implement for it have been determined.

Originality. The organizational principles of production risk management of the enterprise that are based on the

creation of organizational structures and providing them with reliable information, modern methods and models of its processing that will facilitate management decisions about neutralization and reducing the risks of production activity have been substantiated.

Practical value. Practical recommendations for establishing efficient management system of production risks, which is based on scientifically substantiated methods of determining the probability of their manifestation, were proposed.

Key words: production risks, risk management, enterprise, management system, methods.

Пуцентейло П.Р. КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА: МЕТОДОЛОГІЯ АНАЛІЗУ ДЕФІНІЦІЇ

Мета. Обґрунтування трактування змісту категорії “конкурентоспроможність підприємства”.

Методика дослідження. Теоретичною та методологічною основою дослідження є положення економічної теорії, наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених з питань забезпечення конкурентоспроможності підприємств. Використано такі методи дослідження: діалектичний метод пізнання – при дослідженні трансформації відносин конкуренції, обґрунтуванні концепції управління конкурентоспроможністю суб’єктів господарювання; історико-логічний – для виявлення генезису та аналізу еволюції конкурентоспроможності; теоретичного узагальнення і порівняння – для розвитку понятійного апарату, дослідження конкурентоспроможності на макро- і мезорівнях; абстрактно-логічний – при теоретичному узагальненні сутності та методів формування механізмів управління конкурентоспроможністю галузі; графічний – для наочного відображення ієрархії впливу.

Результати дослідження. Розкрито сутність і зміст поняття конкурентоспроможність. Обґрунтовано, що конкурентоспроможність – це здатність національної економіки, галузі, господарської одиниці випереджати конкурента у досягненні поставлених економічних цілей. Встановлено, що домінуючим внутрішнім чинником конкурентоспроможності є конкурентоспроможність продукції. Доведено, що конкурентоспроможність товару й конкурентоспроможність підприємства – це різні за сутністю поняття, що гармонійно доповнюють один одного. Проведено виокремлення рівнів ієрархії конкурентоспроможності м’ясної галузі. Розглянуто підходи відносно включення факторів виробництва (конкурентоспроможності), що формують склад і структуру внутрішнього потенціалу підприємства.

Наукова новизна результатів дослідження. Здійснено класифікацію за рівнями конкурентної боротьби, що дозволяє виокремити конкурентоспроможність товару і підприємства. Виділено основні підходи, які відображають різні аспекти оцінки конкурентоспроможності. Розроблено і систематизовано поділ категорії “конкурентоспроможність підприємства” на групи, що відрізняються за сутнісними характеристиками.

Практична значущість результатів дослідження. Отримані наукові положення і результати дослідження є підґрунтям для вирішення практичних проблем забезпечення конкурентоспроможного розвитку підприємств.

Ключові слова: конкурентоспроможність, конкурентоспроможність підприємства, оцінювання, м’ясна галузь.

Пуцентейло П.Р. КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТЬ ПРЕДПРИЯТИЯ: МЕТОДОЛОГИЯ АНАЛИЗА ДЕФИНИЦИИ

Цель. Обоснование трактовки содержания категории “конкурентоспособность предприятия”.

Методика исследования. Теоретической и методологической основой исследования являются положения экономической теории, научные труды отечественных и зарубежных ученых по вопросам обеспечения конкурентоспособности предприятий. Используются следующие методы исследования: диалектический метод познания – при исследовании трансформации отношений конкуренции, обосновании концепции управления конкурентоспособностью субъектов хозяйствования; историко-логический – для выявления генезиса и анализа эволюции конкурентоспособности; теоретического обобщения и сравнения – для развития понятийного аппарата, исследование конкурентоспособности на макро- и мезоуровне; абстрактно-логический – при теоретическом обобщении сущности и методов формирования механизмов управления конкурентоспособностью отрасли; графический – для наглядного отображения иерархии влияния.

Результаты исследования. Раскрыта сущность и содержание понятия конкурентоспособность. Обосновано, что конкурентоспособность – это способность национальной экономики, отрасли, подразделения опережать конкурента в достижении поставленных экономических целей. Установлено, что доминирующим внутренним фактором конкурентоспособности является конкурентоспособность продукции. Доказано, что конкурентоспособность товара и конкурентоспособность предприятия – это разные по сущности понятия, которые гармонично дополняют друг друга. Проведено выделение уровней иерархии конкурентоспособности мясной отрасли. Рассмотрены подходы относительно включения факторов производства (конкурентоспособности), формирующие состав и структуру внутреннего потенциала предприятия.

Научная новизна результатов исследования. Осуществлена классификация по уровням конкурентной борьбы, которая позволяет выделить конкурентоспособность товара и предприятия. Выделены основные подходы, которые отражают различные аспекты оценки конкурентоспособности. Разработано и систематизировано разделение категории “конкурентоспособность предприятия” на группы, отличающиеся по сущностным характеристикам.

Практическая значимость результатов исследования. Полученные научные положения и результаты исследования являются основой для решения практических проблем обеспечения конкурентоспособного развития предприятий.

Ключевые слова: конкурентоспособность, конкурентоспособность предприятия, оценка, мясная отрасль.

Putsenteilo P.R. COMPETITIVENESS OF THE ENTERPRISE: METHODOLOGY OF THE ANALYSIS OF DEFINITION

Purpose. The aim of this article is the substantiation of the interpretation of the category "competitiveness of the enterprise".

Methodology of research. Theoretical and methodological basis of the study is the provision of economic theory, scientific works of domestic and foreign scholars on ensuring the competitiveness of enterprises. The following methods were used in the article: dialectical method of cognition – in the study of the transformation of competitive relations, substantiation of the concept of competitiveness management of entities; historical and logical – to identify the genesis and analyze of the evolution of competitiveness; theoretical generalization and comparison – for the development of conceptual apparatus, research of competitiveness at the macro and meso level; abstract and logical – at theoretical generalization of the nature and methods of formation mechanisms of competitiveness management of the industry; graphics – for visual displaying of the hierarchy of influence.

Findings. The essence and content of the notion "competitiveness" has been disclosed. It has been substantiated that competitiveness is the ability of the national economy, industry, economic unit to outpace a competitor in achieving economic goals. It has been established that the dominant internal factor of the competitiveness is competitiveness of products.

It has been proved that the product competitiveness and competitiveness of the enterprise is different in essence concepts that harmoniously complement each other. It has been conducted isolation of the hierarchy levels for competitiveness of meat industry. Approaches regarding inclusion of factors of production (competitiveness) that form the composition and structure of the internal potential of the enterprise were considered.

Originality. The classification by levels of competition that allow you to isolate the competitiveness of goods and enterprises has been implemented. The basic approaches that reflect different aspects of competitiveness evaluation have been singled out. It has been developed and systematized the division of the category "competitiveness of the enterprise" on groups that differ by the essential characteristics.

Practical value. The obtained scientific position and results of research is the basis for solving practical problems of ensuring competitive development of the enterprise.

Key words: competitiveness, competitiveness of the enterprise, evaluation, meat industry.

Бабяк Н.Д., Паскалова А.Г. ЗБАЛАНСОВАНА СИСТЕМА ПОКАЗНИКІВ В ОЦІНЦІ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ МОЛОКОПЕРЕРОБНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Метою статті є розробка підходу до оцінки ефективності управління витратами на основі системи збалансованих показників. А тому були поставлені такі завдання: проаналізувати наявні підходи до оцінки ефективності управління витратами, розробити підхід до оцінки ефективності управління витратами на основі збалансованих показників.

Методика дослідження. Матеріалом дослідження є праці вітчизняних науковців, а також практика оцінки ефективності управління витратами. Для реалізації досягнення поставленої мети використовувалися наступні методи та прийоми: монографічний, вибірковий, порівняльний, абстрактно-логічний.

Результати дослідження. У статті представлений підхід до оцінки ефективності управління витратами молокопереробного підприємства, який базується на використанні збалансованої системи показників, дозволяє визначити недоліки системи обліку витрат і фактори, що їх зумовлюють та отримати об'єктивну інформацію для коригувальних заходів і прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Наукова новизна результатів дослідження. Запропоновано підхід до оцінки ефективності управління витратами молокопереробних підприємств на основі інструментарію фінансового контролінгу.

Практична значущість результатів дослідження. Отримані результати дослідження спрямовані на вирішення проблем об'єктивної оцінки ефективності управління витратами молокопереробних підприємств і можуть бути використаними в управлінні цими підприємствами.

Ключові слова: управління витратами, збалансована система показників, контролінг, оцінка ефективності, молокопереробне підприємство.

Бабяк Н.Д., Паскалова А.Г. СБАЛАНСИРОВАННАЯ СИСТЕМА ПОКАЗАТЕЛЕЙ В ОЦЕНКЕ ЭФФЕКТИВНОСТИ УПРАВЛЕНИЯ ЗАТРАТАМИ МОЛОКОПЕРЕРАБАТЫВАЮЩЕГО ПРЕДПРИЯТИЯ

Цель. Целью статьи является разработка подхода к оценке эффективности управления затратами на основе системы сбалансированных показателей. Поэтому были поставлены следующие задачи: проанализировать имеющиеся подходы к оценке эффективности управления затратами, разработать подход к оценке эффективности управления затратами на основе сбалансированных показателей.

Материалом исследования являются труды отечественных ученых, а также практика оценки эффективности управления затратами. Для реализации достижения поставленной цели использовались следующие методы и приемы: монографический, выборочный, сравнительный, абстрактно-логический.

Результаты исследования. В статье представлен подход к оценке эффективности управления затратами молокоперерабатывающего предприятия, который базируется на использовании сбалансированной системы показателей, позволяет определить недостатки системы учета затрат и факторы, которые предопределяют и получить объективную информацию для корректирующих мероприятий и принятия обоснованных управленческих решений.

Научная новизна результатов исследования. Предложен подход к оценке эффективности управления затратами молокоперерабатывающих предприятий на основе инструментария контроллинга.

Практическая значимость результатов исследования. Полученные результаты исследования направлены на решение проблем объективной оценки эффективности управления затратами молокоперерабатывающих предприятий и могут быть использованными в управлении этими предприятиями.

Ключевые слова: управление затратами, сбалансированная система показателей, контроллинг, оценка эффективности, молокоперерабатывающих предприятий.

Babiak N.D., Paskalova A.H. BALANCED SCORECARD IN EVALUATING THE EFFECTIVENESS OF MANAGEMENT OF COSTS AT THE MILK PROCESSING ENTERPRISE

Purpose. The article is to develop an approach to evaluating the effectiveness of cost management based on the Balanced Scorecard. So were set the following objectives: to analyze existing approaches to evaluating the effectiveness of cost management, to develop an approach to evaluating the effectiveness of cost management based on the Balanced Scorecard.

Methodology of research. The material research is the work of domestic researchers, as well as an evaluation of the effectiveness of cost management. To implement achieve this goal, the following methods and techniques: monographic, sampling, comparative, abstract and logical.

Findings. In the article presents an approach for assessing the effectiveness of cost management dairy of the enterprise which is based on the use of balanced system of indicators, allows you to determine cost accounting system deficiencies and the factors which their predetermine and obtain objective information for corrective actions and making informed management decisions.

Originality. The approach to evaluating the effectiveness of cost management of dairy enterprises on the basis of financial instruments controlling.

Practical value. The results of research aimed at solving problems objectively assess the effectiveness of cost management and milk processing plants may be used in the management of these companies.

Key words: cost management, balanced scorecard, controlling, evaluating the effectiveness, milk processing enterprise.

Куц Л.Л., Собко О.М. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ КАПІТАЛУ ЗНАТЬ ЯК ОСНОВИ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

Мета. Метою дослідження є формування індивідуального інтелектуального капіталу сучасних підприємств шляхом розвитку капіталу знань на основі гармонізації закордонного досвіду у сфері модернізації технологій трансферу знань.

Методика дослідження. Проведене дослідження базується на використанні загальнонаукових і спеціальних методів, зокрема: історико-логічного – при дослідженні розвитку теорії інтелектуального капіталу крізь призму розвитку капіталу знань; абстрактно-логічний – для поглибленого аналізу основних характеристик індивідуального інтелектуального капіталу, зокрема сутності та структури його фундаментальної складової – капіталу знань; спеціальні методи економіко-статистичного дослідження, структурний аналіз – для визначення рівня капіталу знань для реалізації підприємницької діяльності майбутніми фахівцями у розрізі різних спеціальностей; гіпотеза раціональної поведінки – для виявлення напрямів подальшого розвитку капіталу знань, який є основою індивідуального інтелектуального капіталу.

Результати дослідження. Обґрунтовано сутність та структуру капіталу знань, визначено його місце в моделі інтелектуального капіталу підприємства як таксону індивідуального інтелектуального капіталу. Представлені пропозиції дозволять покращити формування індивідуального інтелектуального капіталу. Обґрунтовано доцільність використання бізнес-симуляцій як інноваційної технології формування капіталу знань, що сприяє підвищенню конкурентоспроможності випускників вищих навчальних закладів та покращує їх можливості на ринку праці та як потенційних працевлаштувачів.

Наукова новизна результатів дослідження. Представлено власну дефініцію «капіталу знань», удосконалено його структуру, на базі чого обґрунтовано вектори підвищення рівня індивідуального інтелектуального капіталу підприємства.

Практична значущість результатів дослідження. Опрацьовано вектори модернізації формування «капіталу знань» на основі сучасних інноваційних технологій навчання. Отримані результати дослідження направлені на вирішення проблеми формування індивідуального інтелектуального капіталу. Вони можуть бути використані для виявлення резервів підвищення конкурентоспроможності вітчизняних фахівців на ринку праці.

Ключові слова: інтелектуальний капітал підприємства, індивідуальний інтелектуальний капітал, капітал знань, капітал компетенцій, інноваційні технології навчання.

Куц Л.Л., Собко О.Н. ИННОВАЦИОННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ ФОРМИРОВАНИЯ КАПИТАЛА ЗНАНИЙ КАК ОСНОВЫ ИНДИВІДУАЛЬНОГО ИНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО КАПИТАЛА ПРЕДПРИЯТИЯ

Цель. Целью исследования является формирование индивидуального интеллектуального капитала современных предприятий путем развития капитала знаний на основе гармонизации зарубежного опыта в сфере модернизации технологий трансфера знаний.

Методика исследования. Проведенное исследование базируется на использовании общенаучных и специальных методов, в частности: историко-логического – при исследовании развития теории интеллектуального капитала через призму развития капитала знаний; абстрактно-логического – для углубленного анализа основных характеристик индивидуального интеллектуального капитала, в частности сущности и структуры его фундаментальной составляющей – капитала знаний; специальные методы экономико-статистического исследования, структурный анализ – при определении уровня капитала знаний для реализации предпринимательской деятельности будущими специалистами в разрезе различных специальностей; гипотеза

раціонального поведіння – для виявлення напрямлений дальнішого розвитку капітала знань, який являється основою індивідуального інтелектуального капітала.

Результати дослідження. Обосновано сутність і структуру капітала знань, определено його місце в моделі інтелектуального капітала підприємства як таксона індивідуального інтелектуального капітала. Представлені пропозиції дозволять покращити формування індивідуального інтелектуального капітала. Обосновано цілесобразність використання бізнес-симуляцій як інноваційної технології формування капітала знань, сприяючій підвищенню конкурентоспособності випускників вищих навчальних закладів і покращуючій їх можливості на ринку праці і як потенціальних роботодавців.

Наукова новизна результатів дослідження. Представлена власна дефініція «капітала знань», удосконалена його структура, на базі чого обосновано вектори підвищення рівня індивідуального інтелектуального капітала підприємства.

Практична значимість результатів дослідження. Оброблено вектори модернізації формування «капітала знань» на основі сучасних інноваційних технологій навчання. Отримані результати дослідження направлені на рішення проблеми формування індивідуального інтелектуального капітала. Вони можуть бути використані для виявлення резервів підвищення конкурентоспособності вітчизняних спеціалістів на ринку праці.

Ключові слова: інтелектуальний капітал підприємства, індивідуальний інтелектуальний капітал, капітал знань, капітал компетенцій, інноваційні технології навчання.

Kuts L.L. Sobko O.M. INNOVATIVE TECHNOLOGIES FOR FORMATION OF KNOWLEDGE CAPITAL AS THE BASIS OF INDIVIDUAL INTELLECTUAL CAPITAL OF THE ENTERPRISE

Purpose. The aim of the article is the formation of individual intellectual capital of modern enterprises through the development of knowledge capital based on harmonization of international experience in the modernization of technologies for transfer of knowledge.

Methodology of research. The carried out research is based on the use of general and special methods, in particular: historical and logical – in the study of development of intellectual capital theory through the prism of development of knowledge capital; abstract and logical – for depth analysis of the main characteristics of individual intellectual capital, including the essence and structure of its basic component – the capital of knowledge; special techniques of economic and statistical studies, structural analysis – to determine the level of knowledge capital for the implementation of entrepreneurial activity of future professionals in the context of different specialties; hypothesis of rational behavior – to identify directions for further development of knowledge capital, which is the basis of individual intellectual capital.

Findings. The essence and structure of knowledge capital has been substantiated and its place in the model of intellectual capital of the enterprise as a taxon of individual intellectual capital has been determined. Presented proposals allow to improve the formation of individual intellectual capital. It has been substantiated the expediency of using business simulations as innovative technology of knowledge capital formation that promotes increasing competitiveness for graduates of higher educational institutions and improve their opportunities on the labor market as potential employers.

Originality. Our own definition “knowledge capital” was presented, its structure was improved. Thus, vectors for improving the level of individual intellectual capital of the enterprise have been substantiated on this basis.

Practical value. Vectors of modernization for creation of “knowledge capital” based on the modern innovative learning technologies have been processed. The obtained results of research are aimed at solving the problem of the formation of individual intellectual capital. These results can be used to identify reserves for increasing competitiveness of domestic specialists on the labor market.

Key words: intellectual capital of the enterprise, individual intellectual capital, knowledge capital, capital of competencies, innovative learning technologies.

Шевчук Н.В., Клименко С.М. ФУНДАМЕНТАЛЬНО-ВАРТІСНИЙ ПІДХІД ДО ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНИХ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

Мета. Основною метою даного дослідження є обґрунтування методичного підходу до оцінювання ефективності функціонування підприємств за критерієм фундаментальної вартості бізнесу та імплементація отриманих наукових результатів в практику діяльності вітчизняних суб'єктів господарювання.

Методика дослідження. Для отримання результатів дослідження використано такі методи і методичні підходи: економіко-статистичний та порівняння – при аналізі і порівнянні прибутковості та витрат на капітал, які формуються не тільки у сфері фінансової діяльності, а й визначаються якістю управлінських рішень на всіх ієрархічних рівнях; абстрактно-логічний та розрахунково-конструктивний - при доведенні, що в умовах розвитку інноваційної економіки, акцент менеджменту має бути зміщено зі сфери формування витрат на капітал у площину формування його доходності, а також при встановленні, що доходність капіталу визначається рівнем конкурентоспроможності продукції (послуг) та рівнем продуктивності функціонування активів, що в сукупності формує конкурентоспроможність підприємства.

Результати дослідження. Результатами імплементації запропонованого підходу щодо оцінювання ефективності функціонування за критерієм фундаментальної вартості в практику національних промислових підприємств стали: визначення проблематики та особливостей капіталоутворення на досліджуваних підприємствах; формування пріоритетних напрямків впливу для промислових підприємств з метою забезпечення зростання ефективності їх діяльності.

Наукова новизна результатів дослідження. Представлена авторська логіка оцінювання та аналізу фундаментальної вартості. В основу оцінки закладено методологію економічного прибутку, що передбачає визначення спреду доходності капіталу. Сформована логіка оцінки та факторного аналізу спреду доходності, що передбачає фокусування не тільки на фінансовій структурі капіталу, а і на його стратегічній архітектурі.

Практична значущість результатів дослідження. Пропонована в дослідженні логіка діагностування ефективності функціонування підприємств може бути використана в бізнес-аналітиці сучасних суб'єктів господарювання.

Ключові слова: фундаментальна вартість, додана вартість, економічний прибуток, ефективність функціонування підприємств, капітал підприємства.

Шевчук Н.В., Клименко С.М. ФУНДАМЕНТАЛЬНО-СТОИМОСТНЫЙ ПОДХОД К ОЦЕНКЕ ЭФФЕКТИВНОСТИ ФУНКЦИОНИРОВАНИЯ НАЦИОНАЛЬНЫХ ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ

Цель. Основной целью данного исследования является обоснование методического подхода к оценке эффективности функционирования предприятий по критерию фундаментальной стоимости бизнеса и имплементация полученных научных результатов в практику деятельности отечественных субъектов хозяйствования.

Методика исследования. Для получения результатов исследования использованы следующие методы и методические подходы: экономико-статистический и метод сравнения - при анализе и сравнении прибыльности и затрат на капитал, которые формируются не только в сфере финансовой деятельности, но и определяются качеством управленческих решений на всех иерархических уровнях; абстрактно-логический и расчетно-конструктивный - при доказательстве того, что в условиях развития инновационной экономики, акцент менеджмента должно быть смещены из сферы управления затратами на капитал в плоскость формирования его доходности, а также при установлении взаимосвязи: доходности капитала, конкурентоспособности продукции (услуг), производительности функционирования активов, что в совокупности формирует конкурентоспособность предприятия.

Результаты исследования. Результатами имплементации предлагаемого подхода к оценке эффективности функционирования предприятия по критерию фундаментальной стоимости в практику национальных промышленных предприятий стали: определение проблематики и особенностей капиталообразование на исследуемых предприятиях; формирование приоритетных направлений влияния менеджмента для национальных промышленных предприятий с целью обеспечения роста эффективности их деятельности.

Научная новизна результатов исследования. Представлена авторская логика оценки и анализа фундаментальной стоимости бизнеса. В основу оценки заложено методологію економічної прибутку, що передбачає визначення спреду доходності капіталу. Сформована логіка оцінки та факторного аналізу спреду доходності, що передбачає фокусування управленческих решений не столько на финансовой структуре капитала, сколько на его стратегической архитектуре.

Практическая значимость результатов исследования. Предлагаемая в исследовании логика диагностирования эффективности функционирования предприятий может быть положена в основу бизнес-анализа современных субъектов хозяйствования.

Ключевые слова. Фундаментальная стоимость, добавленная стоимость, экономическая прибыль, эффективность функционирования предприятий, капитал предприятия.

Shevchuk N.V, Klimenko S.M. FUNDAMENTAL-VALUE APPROACH TO THE EVALUATION OF THE EFFECTIVE FUNCTIONING OF NATIONAL INDUSTRIAL ENTERPRISES

Purpose. The main purpose of this study is to support methodological approach to the evaluation of the enterprises' efficiency by criteria of fundamental business value and implementation of scientific results into the practice of domestic entities.

Methodology of research. The following methods and methodological approaches were used to get survey results: economical and statistical and comparison - when analyzing and comparing profitability and costs on capital, which are formed not only in the financial sector, but also determined by the quality of management decisions at all hierarchical levels; abstract-logical and analytical-constructive - when proving that in the circumstances of developing innovative economy, the focus of management should be shifted from the sphere of costs formation of capital in the context of formation of its profitability, as well as establishing that the return on capital is determined by the level of competitiveness of products (services) level and by the level of productivity of assets operation, all of which generates enterprise competitiveness.

Findings. The results of the implementation of the proposed approach for evaluating the efficiency of national industrial enterprises by the criteria of the fundamental value of the practice are: defining problems and characteristics of capital creation at the enterprises; formation of prioritized trends of influence for industrial companies with the aim to increase their effectiveness.

Originality. Presented authoring logic of evaluation and analysis of fundamental value. As the basis taken methodology of incorporated economic profit, which involves determining the spread of return on capital. Formed logic of assessing and factor analysis of yield spread, which involves focusing not only on the financial structure of capital, and its strategic architecture.

Practical value. Proposed studied logic in diagnosing the efficiency of enterprises can be used in modern business intelligence entities.

Key words: fundamental value, added value, economic profit, the efficiency of enterprises, the capital of the company.

Николюк О.М., Полянко В.Б. ОЦІНКА ВИКОРИСТАННЯ КОНКУРЕНТНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА

Мета дослідження. Метою дослідження є розробка теоретичних положень та практичних рекомендацій щодо оцінки використання конкурентного потенціалу підприємства.

Методика дослідження. Теоретичною та методологічною основою дослідження є системний підхід до вивчення економічних об'єктів. У процесі дослідження використано такі наукові методи: абстрактно-логічний, зокрема прийоми аналізу і синтезу, індукції та дедукції (для систематизації та узагальнення визначень поняття «конкурентний потенціал»); операціоналізації понять (для уточнення досліджуваного поняття); методи стандартизації величин та таксономічного аналізу (для кількісного оцінювання ступеня використання конкурентного потенціалу вітчизняних сільськогосподарських підприємств).

Результати дослідження. Обґрунтовано сутність конкурентного потенціалу. Це поняття інтерпретовано як сукупність ресурсів підприємства та його можливостей, що забезпечує формування та утримання конкурентних переваг. Для оцінки ступеня використання конкурентного потенціалу підприємства запропоновано використовувати метод таксономічного аналізу, головною перевагою метода є простота обробки багатомірного статистичного матеріалу, вираженого у різних вимірниках, що уможлиблює його практичне застосування спеціалістами майже всіх вітчизняних підприємств. Встановлено, що найбільш повно свій конкурентний потенціал використовують сільськогосподарські підприємства Хмельницької, Черкаської, Сумської, Київської та Вінницької областей.

Наукова новизна результатів дослідження. Дістали подальшого розвитку методичні рекомендації щодо кількісного оцінювання ступеня використання конкурентного потенціалу підприємств, в основі якого лежить метод таксономічного аналізу та який не потребує додаткової кваліфікації персоналу і спеціальних програмних засобів.

Практична значущість результатів дослідження полягає у можливості використання запропонованих положень та рекомендацій підприємствами з метою оцінювання ступеня використання їх конкурентного потенціалу та корегування стратегії управління конкурентоспроможністю.

Ключові слова: конкурентний потенціал, конкурентна перевага, кількісне оцінювання, оцінка ступеня використання конкурентного потенціалу, метод таксономічного аналізу.

Николюк О.Н., Полянко В.Б. ОЦЕНКА ИСПОЛЬЗОВАНИЯ КОНКУРЕНТНОГО ПОТЕНЦИАЛА СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ

Цель исследования. Целью исследования является разработка теоретических положений и практических рекомендаций по оценке использования конкурентного потенциала предприятия.

Методика исследования. Теоретической и методологической основой исследования является системный подход к изучению экономических объектов. В процессе исследования использованы следующие научные методы: абстрактно-логический, в частности приемы анализа и синтеза; индукции и дедукции (для систематизации и обобщения определений понятия «конкурентный потенциал»); операционализации понятий (для уточнения исследуемого понятия); методы стандартизации величин и таксономического анализа (для количественного оценивания степени использования конкурентного потенциала отечественных сельскохозяйственных предприятий).

Результаты исследования. Обосновано сущность конкурентного потенциала. Это понятие интерпретировано как совокупность ресурсов предприятия и его возможностей, которая обеспечивает формирование и удержание конкурентных преимуществ. Для оценки степени использования конкурентного потенциала предприятия целесообразно использовать метод таксономического анализа. Главным преимуществом метода является простота обработки многомерного статистического материала, выраженного в различных измерителях, что делает возможным его практическое применение специалистами многих отечественных предприятий. Установлено, что наиболее полно свой конкурентный потенциал используют сельскохозяйственные предприятия Хмельницкой, Черкасской, Сумской, Киевской и Винницкой областей.

Научная новизна результатов исследования. Получили дальнейшее развитие методические рекомендации по количественной оценке степени использования конкурентного потенциала предприятий, в основе которого лежит метод таксономического анализа, который не требует дополнительной квалификации персонала и специальных программных средств.

Практическая значимость результатов исследования заключается в возможности использования предложенных положений и рекомендаций предприятиями с целью оценки степени использования конкурентного потенциала и корректировки стратегии управления конкурентоспособностью.

Ключевые слова: конкурентный потенциал, конкурентное преимущество, количественное оценивание, оценка степени использования конкурентного потенциала, метод таксономического анализа.

Nykolyuk O.M., Polyanko V.B. EVALUATION OF USAGE THE COMPETITIVE POTENTIAL OF THE AGRICULTURAL ENTERPRISE

Purpose. The research purpose is to development of theoretical positions and practical recommendations of evaluating the usage of the entities' competitive potential.

Methodology of research. Theoretical and methodological basis of the research is the system approach to the study of economic objects. During the research the authors used the following scientific methods: abstract and logic, including methods of analysis and synthesis, induction and deduction (for systematization and generalization of definitions of "competitive capacity"); operationalization of concepts (for investigating the essence of concept); standardizing variables and methods of taxonomic analysis (for quantitative evaluation of the degree of usage the domestic agricultural entities' competitive potential).

Findings. On the bases of the analysis of existing definitions the authors define the essence of competitive potential as a set of entity's resources and its opportunities to form and retain competitive advantage. To evaluate the degree of the usage of the entity's competitive potential the authors recommend to use the method taxonomic analysis.

The main advantage of the method is the ease of processing multivariate statistical data expressed in different units that enables its practical application by specialists almost all domestic entities. The agricultural entities of Khmelnytskyi, Cherkasy, Sumy, Kiev and Vinnitsa regions use their competitive potential most fully.

Originality. The authors developed the methodical recommendations concerning the quantitative evaluation of the degree of usage the entities' competitive potential that is based on the taxonomic method and does not require additional staff qualification and special software.

Practical value of the results concerns the opportunity of agricultural entities to apply the proposals and recommendations for evaluating the degree of the usage of their competitive potential and correcting the competitiveness management strategy.

Key words: competitive potential, competitive advantage, quantitative evaluation, evaluation of the usage the competitive potential, method of taxonomic analysis.

Камаран Али Хассан. ВИКОРИСТАННЯ ТЕОРІЙ ТРАНСАКЦІЙНИХ ВИТРАТ ПРИ ЗАЛУЧЕННІ ПРЯМИХ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ ПІДПРИЄМСТВАМИ

Мета статті полягає у розробці рекомендацій по стимулюванню залучення інвестицій підприємствами нафтогазового комплексу Іракського Курдистану на основі теорії трансакційних витрат.

Методика дослідження. Теоретичною та методологічною основою дослідження є фундаментальні положення сучасної економічної теорії та наукові праці вчених. В процесі дослідження використовувались загальнонаукові методи, зокрема: методи теоретичного узагальнення – для дослідження теоретичних основ існуючих теорій трансакційних витрат; методи аналізу і синтезу – для виявлення переваг різних теорій, які можуть сприяти активізації процесів залучення прямих іноземних інвестицій.

Результати дослідження. Вивчено основні підходи та напрями формування теорій трансакційних витрат. Проаналізовано різні теорії, визначені сильні та слабкі сторони кожної з розглянутих теорій. Визначено, що не всі країни мають однакові можливості при наданні інвестиційних пільг, та, в результаті - багатші країни мають більше шансів залучити прями іноземні інвестиції. Обґрунтовується, що саме завдання лібералізації, стимулювання та захисту інвестицій зумовили вихід регулювання за межі окремих держав. Встановлено, що у Курдистану великий потенціал з точки зору паливних запасів (нафти та газу), тому провідні енергетичні компанії і виявляють до нього інтерес.

Наукова новизна результатів дослідження. Використано комплексний підхід до обґрунтування рекомендацій по стимулюванню залучення прямих іноземних інвестицій підприємствами нафтогазового комплексу Іракського Курдистану на основі теорії трансакційних витрат.

Практична значущість результатів дослідження. Отримані результати спрямовані на вирішення проблеми залучення прямих іноземних інвестицій нафтогазовими підприємствами. Вони можуть бути використані в процесі формування стратегій залучення прямих іноземних інвестицій підприємствами.

Ключові слова: Іракський Курдистан, підприємствами нафтогазового комплексу, прями іноземні інвестиції, стимулювання, трансакційні витрати.

Камаран Али Хассан. ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ТЕОРИЙ ТРАНСАКЦИОННЫХ ИЗДЕЖЕК ПРИ ПРИВЛЕЧЕНИИ ПРЯМЫХ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ ПРЕДПРИЯТИЯМИ

Цель статьи состоит в разработке рекомендаций по стимулированию привлечения инвестиций предприятиями нефтегазового комплекса Иракского Курдистана на основе теории трансакционных издержек.

Методика исследования. Теоретической и методологической основой исследования являются фундаментальные положения современной экономической теории и научные труды ученых. В процессе исследования использовались общенаучные методы, в частности: методы теоретического обобщения - для исследования теоретических основ существующих теорий трансакционных издержек; методы анализа и синтеза - для выявления преимуществ различных теорий, которые могут способствовать активизации процессов привлечения прямих иностранных инвестиций.

Результаты исследования. Изучены основные подходы и направления формирования теорий трансакционных издержек. Проанализированы различные теории, определены сильные и слабые стороны каждой из рассмотренных теорий. Определено, что не все страны имеют одинаковые возможности при предоставлении инвестиционных льгот, и, в результате - богатые страны имеют больше шансов привлечь прямые иностранные инвестиции. Обосновывается, что именно задача либерализации, стимулирования и защиты инвестиций обусловили выход регулирования за пределы отдельных государств. Установлено, что у Курдистана большой потенциал с точки зрения топливных запасов (нефти и газа), поэтому ведущие энергетические компании и проявляют к нему интерес.

Научная новизна результатов исследования. Использован комплексный подход к обоснованию рекомендаций по стимулированию привлечения прямих иностранных инвестиций предприятиями нефтегазового комплекса Иракского Курдистана на основные теории трансакционных издержек.

Практическая значимость результатов исследования. Полученные результаты направлены на решение проблемы привлечения прямих иностранных инвестиций нефтегазовыми предприятиями. Они могут быть использованы в процессе формирования стратегий привлечения прямих иностранных инвестиций предприятиями.

Ключевые слова: Иракский Курдистан, предприятиям нефтегазового комплекса, прямые иностранные инвестиции, стимулирование, трансакционные издержки.

Kamran Ali Hassan. USING TRANSACTION COSTS THEORY IN ATTRACTION FOREIGN DIRECT INVESTMENT BY THE ENTERPRISES

The purpose of the article is to develop recommendations for stimulation and attraction investments to the oil and gas enterprises of Iraqi Kurdistan based on the transaction costs theory.

Methodology of research. Theoretical and methodological basis of research is fundamental assumptions of modern economic theory and scientific work of scientists. The study used general scientific methods including: methods of theoretical generalization - to study the theoretical foundations and existing theories of transaction costs; methods of analysis and synthesis - to identify the benefits of different approaches that may contribute to activate foreign direct investments.

Findings. The main approaches and directions of formation of the theory of transaction costs has been studied.

We analyzed different theories and identified the strengths and weaknesses of each of the examined theories. Analyzed different theories identified the strengths and weaknesses of each of these approaches. Determined that not all countries have the same opportunities in the provision of foreign direct investment incentives, and as a result - the richer countries are more likely attract foreign direct investment. Substantiated that the task of liberalization, investment promotion and protection regulation led out the control beyond individual states. Found that Kurdistan has a great potential in terms of fuel reserves (oil and gas), that is why the leading energy companies show interest to invest in this sector.

Originality. The article draws a comprehensive approach to the recommendations for stimulation and attraction investments to the oil and gas enterprises of Iraqi Kurdistan based on the transaction costs theory.

Practical value. The results are aimed at solving problems connected with attracting foreign direct investments by the oil and gas enterprises. They can be used in the formation of strategies for attracting foreign direct investments by the enterprises.

Key words: Iraqi Kurdistan, oil and gas enterprises, foreign direct investment, incentives, transaction costs.

Митяй О.В. ОСНОВНИ НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ НА РІВНІ ДЕРЖАВИ І РЕГІОНУ ЯК СКЛАДОВОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ

Мета. Метою дослідження є проведення аналізу основних напрямів підвищення інвестиційної привабливості аграрних підприємств на рівні держави і регіону, аналіз методів підвищення інвестиційної привабливості як складової продовольчої безпеки.

Методи дослідження. Теоретичною та методологічною основою дослідження є фундаментальні положення сучасної економічної теорії, наукові праці вчених, нормативні та законодавчі акти України з питань конкурентоспроможності підприємств. В процесі дослідження використовувались загальнонаукові методи, зокрема: абстрактно-логічний (для виявлення сутності аграрна політика), балансовий (при оцінці ефективності аграрної політики), системного аналізу (при дослідженні можливостей підвищення конкурентоспроможності підприємств АПК), прогнозування – з метою визначення оцінки інвестиційної привабливості аграрних підприємств.

Результати досліджень. Розглянуто аналіз передумов підвищення інвестиційної привабливості аграрних підприємств на рівні регіону і держави. Виявлено чинники, що визначають інвестиційну привабливість аграрних підприємств з боку державного регулювання, запропоновано можливі форми і види обов'язкового страхування сільськогосподарської діяльності; представлено основні напрями підвищення інвестиційної привабливості аграрних підприємств на рівні держави і регіону. Обґрунтовано заходи щодо розвитку інвестиційної діяльності.

Наукова новизна результатів дослідження. Обґрунтовано ринкову інфраструктуру і механізм проведення ярмарків, форумів, аукціонів, що повинно стати в практичній діяльності одним з невід'ємних заходів по підвищенню інвестиційної привабливості аграрних підприємств. Визначено особливості функціонування земельного аукціону, на якому б продавалися земельні ділянки з усіма узгодженнями і сертифікатами (за умови, що майно використовуватиметься за призначенням).

Практична значущість результатів дослідження. Отримані результати дослідження є підґрунтям для вирішення практичних проблем щодо вдосконалення функціонування та інвестиційної привабливості аграрних підприємств, а тому і конкурентоспроможності підприємств агропромислового комплексу.

Ключові слова: конкурентоспроможність, інвестиційна привабливість, інновації, інвестиційна діяльність, аграрні підприємства.

Митяй О.В. ОСНОВНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ ПОВЫШЕНИЯ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ПРИВЛЕКАТЕЛЬНОСТИ АГРАРНЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ НА УРОВНЕ ГОСУДАРСТВА И РЕГИОНА КАК СОСТАВНОЙ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ

Цель. Целью исследования является проведение анализа основных направлений повышения инвестиционной привлекательности аграрных предприятий на уровне государства и региона, анализ методов повышения инвестиционной привлекательности как составной продовольственной безопасности.

Методы исследования. Теоретической и методологической основой исследования являются фундаментальные положения современной экономической теории, научные труды ученых, нормативные и законодательные акты Украины по вопросам конкурентоспособности предприятий. В процессе исследования использовались общенаучные методы, в частности: абстрактно-логический (для выявления сущности аграрная политика), балансовый (при оценке эффективности аграрной политики), системного анализа (при исследовании возможностей повышения конкурентоспособности предприятий АПК), прогнозирования - с целью определения оценки инвестиционной привлекательности аграрных предприятий.

Результаты исследований. Рассмотрен анализ предпосылок повышения инвестиционной привлекательности аграрных предприятий на уровне региона и государства. Представлены факторы, которые

определяют инвестиционную привлекательность аграрных предприятий со стороны государственного регулирования, предложены возможные формы и виды обязательного страхования сельскохозяйственной деятельности; представлены основные направления повышения инвестиционной привлекательности аграрных предприятий на уровне государства и региона. Обоснованы мероприятия относительно развития инвестиционной деятельности.

Научная новизна результатов исследования. Обосновано рыночную инфраструктуру и механизм проведения ярмарок, форумов, аукционов, что должно стать в практической деятельности одним из неотъемлемых мероприятий по повышению инвестиционной привлекательности аграрных предприятий. Определены особенности функционирования земельного аукциона, на котором бы продавались земельные участки со всеми согласованиями и сертификатами (при условии, что имущество будет использоваться по назначению).

Практическая значимость результатов исследования. Полученные результаты исследования являются почвой для решения практических проблем относительно совершенствования функционирования и инвестиционной привлекательности аграрных предприятий, а потому и конкурентоспособности предприятий агропромышленного комплекса.

Ключевые слова: конкурентоспособность, инвестиционная привлекательность, инновации, инвестиционная деятельность, аграрные предприятия.

Mityay O.B. BASIC DIRECTIONS FOR INCREASING INVESTMENT ATTRACTIVENESS OF AGRARIAN ENTERPRISES ON THE LEVEL OF STATE AND REGION AS A COMPONENT OF COMPETITIVENESS

Purpose. A research aim is realization of analysis of basic directions of increase of investment attractiveness of agrarian enterprises at the level of the state and region, analysis of methods of increase of investment attractiveness as component food safety.

Methodology of research. Theoretical and methodological basis of research are fundamental provisions of modern economic theory, scientific works of scientists, normative and legislative certificates of Ukraine on questions the competitiveness of enterprises. In the process of research scientific methods were used, in particular: abstractly-logical (for the exposure of essence agrarian policy), balance (at the estimation of efficiency of agrarian policy), analysis (at research of possibilities of increase of competitiveness of enterprises of АПК) of the systems, prognostication - with the aim of determination of estimation of investment attractiveness of agrarian enterprises.

Findings. The analysis of pre-conditions of increase of investment attractiveness of agrarian enterprises is considered at the level of region and state; factors that determine the investment attractiveness of agrarian enterprises from the side of government control are presented, possible forms and types of obligatory insurance of agricultural activity are offered; basic directions of increase of investment attractiveness of agrarian enterprises are presented at the level of the state and region. Measures are reasonable in relation to development of investment activity.

Originality. The scientific novelty of research results consists in realization of fairs, forums, auctions, that must become in practical activity one of inalienable measures on the increase of investment attractiveness of agrarian enterprises. An important value has the landed auction on that there were for sale lot lands with all concordances and certificates (on condition that property will be used on purpose).

Practical value. The got results of research are soil for the decision of practical problems in relation to perfection of functioning and investment attractiveness of agrarian enterprises and that is why and to the competitiveness of enterprises of agroindustrial complex.

Key words: competitiveness, investment attractiveness, innovations, investment activity, agrarian enterprises.

Шеленко Д.І. МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ РІЗНОУКЛАДНОСТІ В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ РЕГІОНУ

Мета. Мета статті полягає в обґрунтування сутності основ розвитку різноукладності в сільському господарстві регіону та окреслення факторів впливу на цей процес. Це можливо за умови системного дослідження розвитку різноукладності.

Методика дослідження. Теоретичною і методичною основою дослідження є комплексний підхід не тільки до процедури, але й до формування методологічного апарату проблеми, що вивчається.

У процесі дослідження використовувалися методи діалектичний, класифікації, порівняння, формалізації. Для розробки наукових рекомендацій використовувалися конкретно-наукові прийоми – конкретизації, експертних оцінок.

Інформаційною базою дослідження стали законодавчі акти України, офіційні матеріали Міністерства фінансів України, публікації вчених-економістів.

Результати дослідження. У статті визначено та розкрито методологічні основи, методи, фактори впливу на розвиток укладів у сільському господарстві регіону та принципи розвитку різноукладності.

Обґрунтовано фактори впливу на розвиток укладів, їх роль та завдання в нових умовах господарювання. Визначено концептуальну основу дослідження розвитку та формування укладів на сільських територіях. Досліджено співвідношення об'єктивних і суб'єктивних факторів впливу та виявлено причини виникнення і загострення протиріч. Визначено дію низки чинників на низький рівень економічної ефективності.

Наукова новизна результатів дослідження. Полягає в обґрунтуванні методологічного апарату розвитку різноукладності в сільському господарстві регіону.

Практична значущість результатів дослідження. Отримані результати дослідження стануть базовою основою розвитку укладів у сільському господарстві регіону на які впливають різні фактори – соціальні, економічні, нормативно-правові, організаційні та екологічні.

Ключові слова: різноукладність, методологічні засади, сільське господарство, фактор, системність.

Шеленко Д.И. МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ РАЗВИТИЯ РАЗНОУКЛАДНОСТИ В СЕЛЬСКОМ ХОЗЯЙСТВЕ РЕГИОНА

Цель. Цель статьи заключается в обосновании сущности основ развития разноукладности в сельском хозяйстве региона и определение факторов влияния на этот процесс. Это возможно при условии системного исследования развития разноукладности.

Методика исследования. Теоретической и методической основой исследования является комплексный подход не только к процедуре, но и к формированию методологического аппарата проблемы, которая изучается.

В процессе исследования использовались методы диалектический, классификации, сравнения, формализации. Для разработки научных рекомендаций использовались конкретно-научные приемы – конкретизации, экспертных оценок.

Информационной базой исследования стали законодательные акты Украины, официальные материалы Министерства финансов Украины, публикации учёных-экономистов.

Результаты исследования. В статье определены и раскрыты методологические основы, методы, факторы влияния на развитие укладов в сельском хозяйстве региона и принципы развития разноукладности.

Обосновано факторы влияния на развитие укладов, их роль и задачи в новых условиях хозяйствования. Определено концептуальную основу исследования развития и формирования укладов на сельских территориях. Исследовано соотношение объективных и субъективных факторов влияния и выявлены причины возникновения и обострения противоречий. Определено действие ряда факторов низкого уровня экономической эффективности.

Научная новизна результатов исследования. Заключается в обосновании методологического аппарата развития разноукладности в сельском хозяйстве региона.

Практическая значимость результатов исследования. Полученные результаты исследования станут базовой основой развития укладов в сельском хозяйстве региона на которые влияют различные факторы – социальные, экономические, нормативно-правовые, организационные и экологические.

Ключевые слова: разноукладность, методологические основы, сельское хозяйство, фактор, системность.

Shelenko D.I. METHODOLOGICAL BASES FOR DEVELOPMENT OF SOCIAL ORDER IN THE AGRICULTURE OF THE REGION

Purpose. The purpose of the article is to study the nature of foundations of social order agricultural region and defining factors of influence on this process. It is subject to a systematic study of social order.

Methodology of research. Theoretical and methodological basis of the study is a comprehensive approach not only to the procedure but also to the formation of the methodological problems of system being studied.

The dialectical methods, classification, comparison, formalization were used in the process of investigation. The concrete scientific methods of concretization, expert evaluation have been used for the development of scientific recommendations. The information bases for the investigation were the laws of Ukraine, the official materials of the Ministry of Finance of Ukraine, publications of scientists and economists.

Findings. Methodological foundations, methods and factors of influence on the development of social and economic order in agriculture of region and the principles of the development of versatility are determined in this article.

The factors of influence on the development of structure, their role and tasks in the new economic conditions have been grounded. The conceptual basis of the study and the formation of structures in rural areas have been determined. The interrelations of objective and subjective factors of influence are investigated and the reasons of emergence and aggravation of contradictions have been found. The action of a number of factors on a low level of economic efficiency have been determined.

Originality. It concludes in the development of social and economic order of agricultural region.

Practical value. The results of research will be the basic foundation of structures in the agriculture of the region affected by different factors - social, economic, legal, organizational and environmental.

Key words: agriculture, property relations, social and economic order, social aspects, preconditions.

Серьогіна Д.О. ОБҐРУНТУВАННЯ РЕКОМЕНДАЦІЙ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ РЕГУЛЮВАННЯ МІСЬКОГО РОЗВИТКУ

Мета. Метою дослідження є розробка теоретичних положень і практичних рекомендацій щодо удосконалення організаційно-економічного механізму регулювання міського розвитку в Україні.

Методика дослідження. Для отримання результатів дослідження використано різні методи і методичні підходи, зокрема: застосовано системний підхід при розробці пропозицій щодо адаптації системи стратегічного управління міським розвитком та організації його регулювання; використано монографічний метод при розробці концептуальної схеми оцінки потенційних можливостей соціально-економічного розвитку міста; метод аналогії та структуризації цілей – при удосконаленні організаційно-економічного механізму регулювання міського розвитку щодо адаптації функціонального підходу в управлінні містом, вимог динамічних змін соціальної структури і потреб міського населення, стратегічного управління міським розвитком, організації його регулювання; метод узагальнення – при обґрунтуванні основ розбудови системи управління соціально-економічним розвитком міст, адекватної сучасним реаліям.

Результати дослідження. Розроблено пропозиції щодо адаптації системи стратегічного управління міським розвитком, організації його регулювання та впровадження операційних технологій оптимізації функціональних підсистем на засадах активізації перетворюючих інновацій у міському комплексі. Обґрунтовано, що стаючи все більш потужним імпульсом прогресивної трансформації економіки інновації є найважливішим фактором соціально-економічного розвитку міського комплексу. Виявлені передумови формування інноваційних

механізмів розвитку міст. Розроблено концептуальну схему оцінки потенційних можливостей соціально-економічного розвитку міста. Визначено напрям удосконалення організаційно-економічного механізму регулювання міського розвитку, що передбачає адаптацію функціонального підходу в управлінні містом, вимогам динамічних змін соціальної структури і потребам міського населення. Доведено, що забезпечення інноваційної орієнтації системи стратегічного управління міським розвитком, організаційна оптимізація систем управління, формування умов технологічного розвитку, трансформація системи суспільно-ідеологічних відносин, активізація ресурсів соціальної відповідальності та їх взаємодія формує основу для розбудови системи управління соціально-економічним розвитком міст, адекватної сучасним реаліям.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в обґрунтуванні теоретичних і прикладних рекомендацій з удосконалення організаційно-економічного механізму регулювання міського розвитку.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що використання обґрунтованих теоретичних та прикладних рекомендацій створює підґрунтя для формування нової моделі регулювання соціально-економічного розвитку міст на основі реалізації інноваційного потенціалу міських комплексів.

Ключові слова: міський розвиток, організаційно-економічний механізм, інноваційний потенціал, стратегія міського розвитку.

Серегина Д.А. ОБОСНОВАНИЕ РЕКОМЕНДАЦИЙ ПО УСОВЕРШЕНСТВОВАНИЮ ОРГАНИЗАЦИОННО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО МЕХАНИЗМА РЕГУЛИРОВАНИЯ ГОРОДСКОГО РАЗВИТИЯ

Цель. Целью исследования является разработка теоретических положений и практических рекомендаций относительно усовершенствования организационно-экономического механизма регулирования городского развития в Украине.

Методика исследования. Для получения результатов исследования использованы различные методы и методические подходы, в частности: применен системный подход при разработке предложений по адаптации системы стратегического управления городским развитием и организации его регулирования; использован монографический метод при разработке концептуальной схемы оценки потенциальных возможностей социально-экономического развития города; метод аналогии и структуризации целей - при совершенствовании организационно-экономического механизма регулирования городского развития по адаптации функционального подхода в управлении городом, требований динамических изменений социальной структуры и потребностей городского населения стратегического управления городским развитием, организации его регулирования; метод обобщения - при обосновании основ развития системы управления социально-экономическим развитием городов, адекватной современным реалиям.

Результаты исследования. Разработаны предложения по адаптации системы стратегического управления городским развитием, организации его регулирования и внедрение операционных технологий оптимизации функциональных подсистем на основе активизации преобразующих инноваций в городском комплексе. Обосновано, что становясь все более мощным импульсом прогрессивной трансформации экономики, инновации являются важнейшим фактором социально-экономического развития городского комплекса. Выявлены предпосылки формирования инновационных механизмов развития городов. Разработана концептуальная схема оценки потенциальных возможностей социально-экономического развития города. Определено направление совершенствования организационно-экономического механизма регулирования городского развития, что предполагает адаптацию функционального подхода в управлении городом, требованиям динамических изменений социальной структуры и потребностям городского населения. Доказано, что обеспечение инновационной ориентации системы стратегического управления городским развитием, организационная оптимизация систем управления, формирования условий технологического развития, трансформация системы общественно-идеологических отношений, активизация ресурсов социальной ответственности и их взаимодействие формирует основу для развития системы управления социально-экономическим развитием городов, адекватной современным реалиям.

Научная новизна результатов исследования заключается в обосновании теоретических и прикладных рекомендаций по совершенствованию организационно-экономического механизма регулирования городского развития.

Практическое значение результатов исследования заключается в том, что использование обоснованных теоретических и прикладных рекомендаций создает основу для формирования новой модели регулирования социально-экономического развития городов на основе реализации инновационного потенциала городских комплексов.

Ключевые слова: городское развитие, организационно-экономический механизм, инновационный потенциал, стратегия городского развития.

Serohina D.O. SUBSTANTIATION OF RECOMMENDATIONS CONCERNING IMPROVING THE ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC MECHANISM FOR REGULATION OF URBAN DEVELOPMENT

Purpose. The aim of the article is the development of theoretical positions and practical recommendations concerning improving the organizational and economic mechanism for regulation of urban development in Ukraine.

Methodology of research. Different methods and methodological approaches were used to obtain results of the study, including: a systematic approach was used in developing proposals for the adaptation the system of strategic management by urban development and the organization of its regulation; monographic method was used in the development of a conceptual schemes for evaluation of potential possibilities of social and economic development of city; method of analogy and structuring purposes – for improving organizational and economic mechanism for regulation of urban development on adaptation of the functional approach in management of the city, the requirements of dynamic changes of social structure and needs of the urban population of strategic management by urban development, the organization of its regulation; method of generalization – in substantiating basics of building the management system of social and economic development of cities, adequate to modern realities.

Findings. The proposals on adaptation the system of strategic management by urban development, the organization of its regulation and implementation of operational optimization technology of functional subsystems based on enhance of transforming innovations in the city complex. It has been substantiated that innovations are the most important factor for social and economic development of the city complex by becoming increasingly powerful impetus of progressive transformation of economy. It has been identified prerequisites for the formation of innovative mechanisms for development of cities. The conceptual scheme of assessment of potential opportunities for social and economic development of city has been developed. It has been developed the way of improving the organizational and economic mechanism for regulation of urban development, which provides adaptation of a functional approach in management of the city, the requirements of dynamic changes of social structure and needs of the urban population. It has been proved that providing of innovative orientation of the system of strategic management by urban development, organizational optimization of the management system, creating conditions of technological development, the transformation of the system of social and ideological relations, activation of resources of social responsibility and their interaction forms the basis for the development of management social and economic development of cities, adequate to modern realities.

Originality. Scientific novelty of the obtained results consists in substantiation of theoretical and applied recommendations on improving organizational and economic mechanism for regulation of urban development.

Practical value. The practical significance of the obtained results consists in that the use of substantiated theoretical and applied recommendations create the basis for the formation of a new model of regulation of social and economic development of cities on the basis of realization of innovative potential of urban complexes.

Key words: urban development, organizational and economic mechanism, innovative potential, strategy of urban development.

Літвінова В.О. ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ФАКТОРНИХ ПОКАЗНИКІВ ДЛЯ ОЦІНКИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ЕЛЕКТРИЧНИХ ВОДОНАГРІВАЧІВ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РИНКУ

Метою статті є формування дієвої системи факторних показників для визначення рівня конкурентоспроможності електричних водонагрівачів.

Методика дослідження передбачає узагальнення та аналіз результатів спостережень, опитувань та експертних оцінок. В процесі дослідження використано такі методи і методичні підходи: конструктивно-логічний – при розробці функціональної системи факторних показників, що характеризують конкурентоспроможність електричних водонагрівачів на регіональному ринку; економіко-статистичного аналізу і групувань - при класифікації і групуванні внутрішніх чинників конкурентоспроможності продукції.

Результати дослідження. Розроблена функціональна система факторних показників, що характеризують конкурентоспроможність електричних водонагрівачів на регіональному ринку. Запропонована класифікація внутрішніх факторів конкурентоспроможності продукції з виділенням в окремі групи виробничих і невиробничих факторних показників. Застосовано маркетинговий підхід на підставі думок споживачів.

Наукова новизна результатів дослідження полягає в науковому обґрунтуванні класифікації внутрішніх чинників конкурентоспроможності продукції на прикладі електричних водонагрівачів.

Практична значущість результатів дослідження полягає у формуванні якісної розрахункової бази для визначення конкурентоспроможності продукції з використанням будь-якої методики встановлення кінцевого показника.

Ключові слова: конкурентоспроможність продукції, фактори конкурентоспроможності продукції, класифікація факторів конкурентоспроможності продукції, факторні показники конкурентоспроможності продукції.

Литвинова В.А. ФОРМИРОВАНИЕ СИСТЕМЫ ФАКТОРНЫХ ПОКАЗАТЕЛЕЙ ДЛЯ ОЦЕНКИ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ ЭЛЕКТРИЧЕСКИХ ВОДОНАГРЕВАТЕЛЕЙ НА РЕГИОНАЛЬНОМ РЫНКЕ

Целью статьи является формирование действенной системы факторных показателей для определения уровня конкурентоспособности электрических водонагревателей.

Методика исследования предполагает обобщение и анализ результатов наблюдений, опросов и экспертных оценок. В процессе исследования использованы следующие методы и методические подходы: конструктивно-логический (при разработке функциональной системы факторных показателей, характеризующих конкурентоспособность электрических водонагревателей на региональном рынке); экономико-статистического анализа и группам (при классификации и группировке факторов конкурентоспособности продукции).

Результаты исследования. Разработана функциональная система факторных показателей, характеризующих конкурентоспособность электрических водонагревателей на региональном рынке. Предложена классификация факторов конкурентоспособности продукции с выделением в отдельные группы производственных и непроизводственных факторных показателей. Использован маркетинговый подход, основанный на мнении потребителей.

Научная новизна результатов исследования заключается в научном обосновании классификации факторов конкурентоспособности на примере электрических водонагревателей.

Практическая значимость предложенной системы факторных показателей заключается в формировании качественной расчетной базы для определения конкурентоспособности продукции с использованием любой методики определения конечного показателя.

Ключевые слова: конкурентоспособность продукции, факторы конкурентоспособности продукции, классификация факторов конкурентоспособности продукции, факторные показатели конкурентоспособности продукции

Litvinova V.A. FORMATION OF THE SYSTEM OF FACTOR INDICATORS FOR ASSESSMENT OF COMPETITIVENESS OF ELECTRIC WATER HEATERS ON THE REGIONAL MARKET

The purpose of this paper is the formation of an effective system of factorial indicators to determine the level of competitiveness of electric water heaters.

Method of research involves the synthesis and analysis of the results of observations, surveys and expert assessments. During the investigation been used are methods and methodological approaches: constructively-logical (in the development of a functional system of factorial indicators characterizing competitiveness of electric water heaters on the regional market); economic and statistical analyzes and groups (for the classification and grouping of the factors of competitiveness of production).

Findings are to develop functional system factorial indicators characterizing the competitiveness of electric water heaters in the regional market. The developed system is formed factorial indicators proposed by the author in the context of classification of internal factors of competitiveness of production. This classification is possible to identify distinct groups in the production factor and non- factor performance indicators. Production Group competitiveness indicators electric water heaters represented by indicators such as "cover in forecast", "manufacturer's warranty on the forecast", "type of heating element", "energy costs for heating water by 1 °C". Of a number of non-productive competitiveness indicators were identified, the company's image "and" coverage distribution channels." "Sales price" presented group price factors lying at the junction of the productive and nonproductive group. Based on the scientific grouping factors scorecard has high practical value, as developed using the so-called marketing approach (based on the opinions of consumers).

Originality lies in the practical testing of the classification proposed by the author of internal factors of competitiveness of production on the example of electric water heaters.

Practical value of the proposed system factors indicator is the formation of qualitative calculation base for determining the competitiveness of products using any method of determining the final indicator.

Key words: competitive products, competitive factors of production, classification factors of competitiveness of production, factor indicators of competitiveness of production.

Лелюк Ю. В. РЕАЛІЗАЦІЯ ПРОЕКТУ «ІНВЕСТИЦІЇ У СФЕРУ КУЛЬТУРИ – УСПІШНЕ МАЙБУТНЄ НАЦІЇ» ЯК ПЕРЕДУМОВА КАДРОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАКЛАДІВ КУЛЬТУРИ НА СЕЛІ

Мета. Метою даної статті є обґрунтування проекту «Інвестиції у сферу культури – успішне майбутнє нації» як передумови розвитку кадрового забезпечення закладів культури на селі.

Методика дослідження. В процесі дослідження використані загальнонаукові та спеціальні методи, зокрема: абстрактно-логічний метод – при розробці проекту розвитку: «Інвестиції в сферу культури – успішне майбутнє нації» і алгоритм його реалізації; монографічний – при обґрунтуванні зовнішньої реконструкції, облаштування прилеглої території і внутрішньої реконструкції; розрахунково-аналітичний метод – при здійсненні розрахунків проекту, визначенні його загальної вартості і розподілу джерел фінансування.

Результати дослідження. Визначено проблеми надання якісних послуг у сфері культури сільської місцевості. Розроблено проект розвитку: «Інвестиції в сферу культури – успішне майбутнє нації» і алгоритм його реалізації. Визначено цілі, завдання та етапи реалізації проекту. Показано, що проект необхідно здійснювати в два етапи, з яких перший етап проекту передбачає зовнішню реконструкцію, облаштування прилеглої території і внутрішню реконструкцію, а другий етап – розвиток матеріально-технічної бази. Здійснено розрахунки проекту на прикладі середньостатистичного будинку культури сільської місцевості. Представлена загальна вартість проекту і розподіл джерел фінансування проекту: з державного бюджету, з обласного, з місцевого бюджету та з інших джерел фінансування, не заборонених чинним законодавством України.

Наукова новизна результатів дослідження. Запропоновано алгоритм реалізації державного проекту соціально-економічного та культурного розвитку закладів культури у сільській місцевості.

Практична цінність результатів дослідження. Здійснено практичний аналіз проекту з реконструкції будинку культури в сільській місцевості, впровадження якого дозволить працівникам закладів культури працювати в комфортних умовах і сприяти залученню молодих фахівців у заклади культури сільської місцевості.

Ключові слова: кадрове забезпечення; заклад культури; сільська місцевість; проект; зовнішня реконструкція; внутрішня реконструкція; матеріально-технічне забезпечення.

Лелюк Ю.В. РЕАЛИЗАЦИЯ ПРОЕКТА «ИНВЕСТИЦИИ В СФЕРУ КУЛЬТУРЫ –УСПЕШНОЕ БУДУЩЕЕ НАЦИИ» КАК ПРЕДПОСЫЛКА КАДРОВОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ УЧРЕЖДЕНИЙ КУЛЬТУРЫ НА СЕЛЕ

Цель. Целью данной статьи является обоснование проекта «Инвестиции в сферу культуры – успешное будущее нации» как предпосылки развития кадрового обеспечения учреждений культуры на селе.

Методика исследования. В процессе исследования использованы общенаучные и специальные методы, в частности: абстрактно-логический метод – при разработке проекта развития «Инвестиции в сферу культуры – успешное будущее нации» и алгоритм его реализации; монографический – при обосновании внешней реконструкции, обустройство прилегающей территории и внутренней реконструкции; расчетно-аналитический метод – при осуществлении проекта, определении его общей стоимости и распределения источников финансирования.

Результаты исследования. Определены проблемы предоставления качественных услуг в сфере культуры сельской местности. Разработан проект развития: «Инвестиции в сферу культуры – успешное будущее нации» и алгоритм его реализации. Определены цели, задачи и этапы реализации проекта. Показано, что проект необходимо осуществлять в два этапа, из которых первый этап проекта предусматривает внешнюю реконструкцию, обустройство прилегающей территории и внутреннюю реконструкцию, а второй этап – развитие

матеріально-технічної бази. Осуществлені розрахунки проекту на прикладі середнестатистичного дому культури сільської місцевості. Представлена загальна вартість проекту і розподіл джерел фінансування проекту: з державного бюджету, з обласного бюджету, з місцевого бюджету і з інших джерел фінансування, не заборонених діючим законодавством України.

Научная новизна результатов исследования. Предложен алгоритм реализации государственного проекта социально-экономического и культурного развития учреждений культуры в сельской местности.

Практическая ценность результатов исследования. Осуществлен практический анализ проекта по реконструкции дома культуры в сельской местности, внедрение которого позволит работникам учреждений культуры работать в комфортных условиях и способствовать привлечению молодых специалистов в учреждения культуры сельской местности.

Ключевые слова: кадровое обеспечение; учреждение культуры; сельская местность; проект; внешняя реконструкция; внутренняя реконструкция; материально-техническое обеспечение.

Lelyuk Yu.V. IMPLEMENTATION OF THE PROJECT "INVESTMENTS INTO THE SPHERE OF CULTURE – THE SUCCESSFUL FUTURE OF THE NATION" AS THE PREREQUISITE OF STAFFING PROVISION OF CULTURAL INSTITUTIONS IN THE VILLAGE

Purpose. The purpose of this article is justification the project "Investments in the sphere of culture – the successful future of the nation" as a precondition for the personnel provision development of cultural institutions at the countryside.

Methodology of research. The study used general scientific and special methods, including: abstract-logical method – in the design of "Investments in culture – the successful future of the nation" and its algorithm implementation; monographic – the justification of foreign reconstruction, construction of adjoining territory and internal reconstruction; settlement and analytical method – when making payments project, determining its overall value and the distribution of funding.

Findings. Defining the problem of providing quality services in the field of cultural countryside. The project of development: "Investing in the cultural sphere – a successful future of the nation" and the algorithm implementation. It is shown that the project should be implemented in two phases, of which the first phase of the project involves the reconstruction of the exterior, installation of adjoining territory and internal reconstruction, and the second phase - the development of material and technical base. The project calculations carried out on an example of the average culture house in rural areas. It was shown the distribution of funding sources project from the state budget, regional, local budget and other sources not prohibited by current legislation of Ukraine.

Originality. The algorithm implementation of state projects of socio-economic and cultural development of cultural institutions in rural areas.

Practical value. Done practical analysis of the project on reconstruction of house of culture in rural areas, the implementation of which will enable employees of cultural institutions to work in a comfortable environment and help attract young professionals in cultural institutions in rural areas

Key words: staffing; cultural institution; countryside; project; outdoor reconstruction; internal reconstruction; logistical support.

Федулова Л.І. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ЕКОСИСТЕМИ РЕГІОНУ

Мета. Метою статті є визначення концептуальних засад формування регіональних інноваційних екосистем та обґрунтування умов їх застосування при управлінні регіональним розвитком.

Методика дослідження включала застосування системного підходу для встановлення причинно-наслідкових зв'язків між компонентами регіональної інноваційної екосистеми на горизонтальному рівні, методів групування, аналогії та структуризації цілей, графічного моделювання, узагальнення для розробки концептуальних положень формування та адаптації зазначеної системи в умовах реалізації політики децентралізації.

Результати дослідження. Визначено місце й відмінності інноваційних екосистем регіонів. Виявлено й охарактеризовані ключові компоненти розвитку регіональних інноваційних екосистем. Описано механізми взаємовідносин між учасниками інноваційного процесу, що дозволяє визначати привабливість регіону для здійснення інноваційної діяльності й інвестування в його розвиток. Розроблено узагальнену схему методології розвитку регіональних інноваційних екосистем.

Наукова новизна результатів дослідження полягає у розробці концептуальних структурно-логічних моделей ключових компонентів розвитку регіональних інноваційних екосистем та методології їх розбудови.

Практична значущість результатів дослідження. Використання розроблених положень дозволить на практиці формувати відповідну концепцію та стратегії інноваційного розвитку регіонів, оцінити потенціал регіонів для здійснення інноваційної діяльності, визначати комплекс керуючих впливів, спрямованих на створення умов, сприятливих для суб'єктів інноваційного процесу.

Ключові слова: регіон, інноваційний розвиток, інноваційна екосистема, інноваційний процес, децентралізація.

Федулова Л.И. КОНЦЕПТУАЛЬНЫЕ ОСНОВЫ ФОРМИРОВАНИЯ ИННОВАЦИОННОЙ ЭКОСИСТЕМЫ РЕГИОНА

Целью статьи является определение концептуальных основ формирования региональных инновационных экосистем и обоснование условий их применения при управлении региональным развитием.

Методика исследования включала применение системного подхода для установления причинно-следственных связей между компонентами региональной инновационной экосистемы на горизонтальном уровне,

методов группирования, аналогии и структуризации целей, графического моделирования, обобщения для разработки концептуальных положений формирования и адаптации указанной системы в условиях реализации политики децентрализации.

Результаты исследования. Определены место и отличия инновационных экосистем регионов. Выявлены и охарактеризованы ключевые компоненты развития региональных инновационных экосистем. Описаны механизмы взаимоотношений между участниками инновационного процесса, что позволяет определять привлекательность региона для осуществления инновационной деятельности и инвестирования в его развитие. Разработана обобщенная схема методологии развития региональных инновационных экосистем.

Научная новизна результатов исследования состоит в разработке концептуальных структурно-логических моделей ключевых компонентов развития региональных инновационных экосистем и методологии их развития

Практическая значимость результатов исследования. Использование разработанных положений позволит на практике формировать соответствующую концепцию и стратегии инновационного развития регионов, оценить потенциал регионов для осуществления инновационной деятельности, определять комплекс руководящих влияний, направленных на создание условий, благоприятных для субъектов инновационного процесса.

Ключевые слова: регион, инновационное развитие, инновационная экосистема, инновационный процесс, децентрализация.

Fedulova L.I. CONCEPTUAL PRINCIPLES OF FORMING INNOVATION ECOSYSTEM OF THE REGION

Purpose. The aim of the article is the definition of conceptual bases of formation of regional innovation ecosystems and justification conditions of their use in the management of regional development.

Methodology of research. The research methodology included the application of a systems approach for establishing causal relationships between components of the regional innovation ecosystem at the horizontal level, methods of grouping, analogies, and structuring goals, graphical simulation, synthesis for the development of conceptual provisions for the formation and adaptation of this system in the implementation of the decentralization policy.

Findings. The location and differences in the innovation ecosystem regions were defined. Identified and characterized key components of the development of regional innovation ecosystems. The mechanisms of mutual relations between participants of the innovation process were described. It allows to determine the attractiveness of the region for the implementation of innovation and investment in its development. The generalized scheme of methodology of development of regional innovative ecosystems has been developed.

Originality. Scientific novelty of the study is to develop conceptual structural-logical models of key components for the development of regional innovation ecosystems and methodology of their development/

Practical value. The use of these provisions would in practice form the corresponding concept and strategy of innovative development of regions, to assess the capacity of regions to innovate, to define a set of guiding influences aimed at creating favourable conditions for the innovation process.

Key words. region, innovative development, innovative ecosystem, innovative process, decentralization.

Костирко І.Г., Корчинська О.О. КЛАСТЕРНИЙ ПІДХІД У РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ

Мета. Метою статті є висвітлення теоретико-методичних та практичних підходів до формування кластерів задля розвитку підприємництва в сфері сільського зеленого туризму.

Методика дослідження. Теоретичне підґрунтя дослідження сформували фундаментальні положення класиків і сучасних дослідників проблем розвитку підприємництва в сфері сільського зеленого туризму, програми та нормативні документи органів державної влади та місцевого самоврядування. Методологічною основою роботи є діалектичний метод і системний підхід вивчення соціально-економічних процесів та явищ, загальна теорія економіки і менеджменту.

Для узагальнення результатів дослідження і формулювання висновків використано абстрактно-логічний метод.

Результати дослідження. Досліджено доцільність та роль кластерів в розвитку сільського зеленого туризму. Розроблено та обґрунтовано кластерну модель функціонування сільського зеленого туризму на прикладі території Сколівського району Львівської області.

Наукова новизна результатів дослідження полягає у розробці теоретичних та практичних засад функціонування розвитку сільського зеленого туризму у контексті кластерного підходу.

Практична значущість результатів дослідження. Отримані результати дослідження мають практичне значення для вирішення проблем щодо розвитку підприємництва в сфері сільського зеленого туризму для окремого регіону розвинутого туризму.

Ключові слова: підприємництво, туризм, сільський зелений туризм, кластер, кластерна модель.

Костырко И.Г., Корчинская А.О. КЛАСТЕРНЫЙ ПОДХОД В РАЗВИТИИ СЕЛЬСКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМА

Цель. Целью статьи является освещение теоретико-методических и практических подходов к формированию кластеров для развития предпринимательства в сфере сельского зеленого туризма.

Методика исследования. Теоретические основы исследования сформировали фундаментальные положения классиков и современных исследователей проблем развития предпринимательства в сфере сельского зеленого туризма, программные, директивные и нормативные документы органов государственной власти и местного самоуправления. Методологической основой работы является диалектический метод и

системный подход изучения социально-экономических процессов и явлений, общая теория экономики и менеджмента.

Для обобщения результатов исследования и формулирование выводов использованы абстрактно-логический метод.

Результаты исследования. Определена необходимость и роль кластеров в развитии сельского зеленого туризма. Разработано и обосновано кластерную модель функционирования сельского зеленого туризма на примере территории Сколевского района Львовской области.

Научная новизна результатов исследования заключается в разработке теоретических и практических основ функционирования и развития сельского зеленого туризма в контексте кластерного подхода.

Практическая значимость результатов исследования. Полученные результаты исследования имеют практическое значение для решения проблем по развитию предпринимательства в сфере сельского зеленого туризма.

Ключевые слова: предпринимательство, туризм, сельский зеленый туризм, кластер, кластерная модель.

Kostyrko I.H., Korchynska O.O. CLUSTER APPROACH TO THE DEVELOPMENT OF RURAL GREEN TOURISM

Purpose. The article is to highlight the theoretical, methodological and practical approaches to the formation of clusters for entrepreneurship in the rural green tourism development.

Methodology of research. The theoretical basis of research is formed by the fundamental provisions of classics and modern theories of entrepreneurship in the field of rural green tourism as well as state programs and policy regulations of central and local governments. The methodological basis is the dialectical method and a systematic approach for study the socio-economic processes and phenomena, the general theory of economics and management.

In order to summarize the research results and draw conclusions the abstract logical method is used.

Findings. The necessity and role of clusters in rural green tourism development is analyzed. The cluster model of rural green tourism is developed based on the example of Skole district area, Lviv region.

Originality. Scientific novelty lies in the development of theoretical and practical basis for rural green tourism development in the context of the cluster approach.

Practical value. The results of research have practical value in solving problems of entrepreneurship in the rural green tourism development.

Key words: entrepreneurship, tourism, rural green tourism cluster, cluster model.

Масловська Л.Ц., Савчук В.А. КОНЦЕПТУАЛЬНЕ І МЕТОДОЛОГІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ РОЗВИТКУ ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА В УКРАЇНІ

Метою статті є обґрунтування теоретико-методологічних засад розвитку виробництва органічної агропродовольчої продукції як галузі зеленої економіки, державного і галузевого управління нею в цілях забезпечення економічної, соціальної та екологічної ефективності.

Методика дослідження. Методом наукового абстрагування ідентифіковано загальні істотні ознаки органічного виробництва - галузі, яка продукує безпечні сировину і готову продовольчу продукцію шляхом використання у виробництві агроекологічних методів і є «вписаною» в екосистему. З допомогою історичного методу пізнання узагальнено еволюцію теоретичних і практичних підходів до становлення і розвитку галузі органічного виробництва. На основі системно-структурного підходу виявлено екосистемні та соціально-економічні особливості органічного виробництва агропродовольчої продукції.

Результати дослідження. Дано авторське визначення органічного виробництва як галузі, що ґрунтується на використанні відновлюваних матеріальних ресурсів, які активують кругообіги і забезпечують економію витрат на традиційні матеріальні ресурси, ідентифіковано його серед інших споріднених понять – біологічного і екологічного. З позицій системного підходу визначено методологічну базу розвитку галузі, яка включає закони (біосферні і суспільні), принципи і регулятори (механізми) розвитку органічного виробництва - екосистемну саморегуляція та екологічний менеджмент. Обґрунтовано і систематизовано ефекти розвитку органічного виробництва (економічні, соціальні, екологічні), які забезпечують сталість і збалансованість суспільного і економічного розвитку.

Наукова новизна результатів дослідження. Дано концептуальне обґрунтування розвитку галузі органічного виробництва з позицій теорії сталого розвитку і біофізичного економіксу. Розроблено методологічні засади і обґрунтовано механізми управління галуззю.

Практична значущість результатів дослідження. Результати дослідження можуть бути використані у процесах галузевого управління і менеджменту підприємств – суб'єктів органічного виробництва в якості концептуальної основи прийняття управлінських рішень.

Ключові слова: органічне виробництво, зелена економіка, сталий розвиток, біосферосумісність, органічна агропродовольча продукція, агроекосистема, природний капітал, біорізноманіття, екологічний менеджмент.

Масловская Л.Ц., Савчук В.А. КОНЦЕПТУАЛЬНОЕ И МЕТОДОЛОГИЧЕСКОЕ ОБОСНОВАНИЕ РАЗВИТИЯ ОРГАНИЧЕСКОГО ПРОИЗВОДСТВА В УКРАИНЕ

Целью статьи является обоснование теоретико-методологических основ развития производства органической агропродовольственной продукции как отрасли зеленой экономики, государственного и отраслевого управления ею в целях обеспечения экономической, социальной и экологической эффективности.

Методика исследования. Методом научного абстрагирования идентифицированы общие существенные признаки органического производства - отрасли, которая производит безопасные сырье и готовую

продовольственную продукцию путем использования в производстве агроэкологических методов и есть «вписанной» в экосистему. С помощью исторического метода познания обобщенно эволюцию теоретических и практических подходов к становлению и развитию отрасли органического производства. На основе системно-структурного подхода обнаружены экосистемные и социально-экономические особенности органического производства агропродовольственной продукции.

Результаты исследования. Дано авторское определение органического производства как отрасли, основанной на использовании возобновляемых материальных ресурсов, которые активируют круговороты и обеспечивают экономию затрат на традиционные материальные ресурсы, идентифицированы его среди других родственных понятий - биологического и экологического. С позиций системного подхода определена методологическую базу развития отрасли, включая законы (биосферные и общественные), принципы и регуляторы (механизмы) развития органического производства - экосистемную саморегуляцию и экологический менеджмент. Обоснованы и систематизированы эффекты развития органического производства (экономические, социальные, экологические), которые обеспечивают постоянство и сбалансированность общественного и экономического развития.

Научная новизна результатов исследования. Дано концептуальное обоснование развития области органического производства с позиций теории устойчивого развития и биофизического экономика. Разработаны методологические основы и обоснованы механизмы управления отраслью.

Практическая значимость результатов исследования. Результаты исследования могут быть использованы в процессах отраслевого управления и менеджмента предприятий - субъектов органического производства в качестве концептуальной основы принятия управленческих решений.

Ключевые слова: органическое производство, зеленая экономика, устойчивое развитие, биосферосовместимость, органическая агропродовольственная продукция, агроэкосистема, природный капитал, биоразнообразие, экологический менеджмент.

Maslovska L.Ts., Savchuk V.A. CONCEPTUAL AND METHODOLOGICAL SUBSTANTIATION OF THE DEVELOPMENT OF ORGANIC PRODUCTS MANUFACTURING IN UKRAINE

Purpose. The object of the article is to study theoretical and methodological principles of agroindustrial food products organic manufacture as a green economy sector, public sector and its management in order to provide economic, social and environmental performance.

Methodology of research. The method of scientific abstraction identified the common essential features of organic production industry, that produces safe food raw and ready-made products, using agroecological techniques in production, as well as it was "inscribed" in the ecosystem. Due to the historical scholastic method the evolution of theoretical and practical approaches to the formation and development of the organic production sector was generalized. Within the systemic and structural approach the ecosystem and socio-economic peculiarities of agroindustrial food products organic manufacturing was revealed.

Findings. The author's definition of organic production as an industry, based on the use of renewable material resource, which activates the circulation and ensures cost savings for traditional material resources was provided, moreover it was identified among other related concepts – biological and environmental. By reference to the system approach the methodological framework of industrial development including laws (biosphere and social), policies and regulators (mechanisms) of organic production – ecosystem self-regulation and environmental management was specified.

Originality. The conceptual study of organic production sector through the perspective of sustainable development and biophysical economics theory was provided. Methodological principles were developed and sector control mechanisms were justified.

Practical value. The research results can be used in the industry management and corporate management processes – organic production entities as the conceptual basis to make management decisions.

Key words: organic manufacturing, green economy, sustainable development, biosphere interoperability, organic agricultural products, agroecosystem, natural capital, biodiversity, eco-management.

Братковська К.О. ПРОСТОРОВА ОПТИМІЗАЦІЯ ІНВЕСТИЦІЙ В ПРОГРАМИ ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ

Мета. Метою статті є дослідити можливість покращення показників економічної ефективності програм енергозбереження суб'єктів господарювання за рахунок просторової оптимізації заходів у їх складі.

Методика дослідження. Теоретичною і методологічною основою дослідження є фундаментальні положення сучасної економічної теорії, наукові праці вчених, нормативно-законодавча база України щодо інвестування та енергозбереження. В процесі дослідження використовувались загальнонаукові методи, такі як: абстрактно-логічний – для визначення причин недостатньої інвестиційної привабливості енергозберігаючої діяльності та можливості застосування просторової оптимізаційної моделі; теоретичного узагальнення – для дослідження теоретичних основ та існуючих підходів до забезпечення інвестиційної привабливості показників економічної ефективності енергозберігаючої діяльності; системний підхід – для обґрунтування економіко-математичної моделі просторової оптимізації енергозберігаючих заходів у складі програми енергозбереження; моделювання і прогнозування – для визначення основних показників результатів впровадження енергозберігаючої діяльності суб'єкта господарювання.

Результати дослідження. Сформульовано економіко-математичну модель просторової оптимізації енергозберігаючих заходів у складі програм енергозбереження з урахуванням вибору кращої альтернативи та обґрунтовано її застосування для крупних споживачів енергетичних ресурсів з високим технічним потенціалом енергозбереження.

Наукова новизна результатів дослідження. Використано економіко-математичну модель просторової оптимізації енергозберігаючих заходів у складі програм енергозбереження для покращення інвестиційної привабливості їх показників економічної ефективності.

Практична значущість результатів дослідження. Отримані результати спрямовані на поліпшення інвестиційного клімату у сфері енергозбереження, покращення інвестиційної привабливості енергозберігаючої діяльності, зниження видатків на паливно-енергетичні ресурси суб'єктів господарювання.

Ключові слова: інвестиційна привабливість, програма енергозбереження, чиста приведена вартість, просторова оптимізація інвестицій.

Братковская Е.А. ПРОСТРАНСТВЕННАЯ ОПТИМИЗАЦИЯ ИНВЕСТИЦИЙ В ПРОГРАММЫ ЭНЕРГОСБЕРЕЖЕНИЯ

Цель. Целью статьи является исследование возможности повышения показателей экономической эффективности программ энергосбережения субъектов хозяйствования за счет пространственной оптимизации мероприятий в их составе.

Методика исследования. Теоретической и методологической основой исследования являются фундаментальные положения современной экономической теории, научные труды ученых, нормативно-законодательная база Украины по инвестированию и энергосбережению. В процессе исследования использовались общенаучные методы, такие как: абстрактно-логический – для определения причин недостаточной инвестиционной привлекательности энергосберегающей деятельности и возможности применения пространственной оптимизационной модели; теоретического обобщения – для исследования теоретических основ и существующих подходов к обеспечению инвестиционной привлекательности показателей экономической эффективности энергосберегающей деятельности; системный подход – для обоснования экономико-математической модели пространственной оптимизации энергосберегающих мероприятий в составе программы энергосбережения; моделирования и прогнозирования – для определения основных показателей результатов внедрения энергосберегающей деятельности предприятия.

Результаты исследования. Сформулирована экономико-математическая модель пространственной оптимизации энергосберегающих мероприятий в составе программ энергосбережения с учетом выбора лучшей альтернативы и обосновано ее применение для крупных потребителей энергетических ресурсов с высоким техническим потенциалом энергосбережения.

Научная новизна результатов исследования. Использована экономико-математическая модель пространственной оптимизации энергосберегающих мероприятий в составе программ энергосбережения для улучшения инвестиционной привлекательности их показателей экономической эффективности.

Практическая значимость результатов исследования. Полученные результаты направлены на улучшение инвестиционного климата в сфере энергосбережения, повышение инвестиционной привлекательности энергосберегающей деятельности, снижение расходов на топливно-энергетические ресурсы субъектов хозяйствования.

Ключевые слова: инвестиционная привлекательность, программа энергосбережения, чистая приведенная стоимость, пространственная оптимизация инвестиций.

Bratkovska K.O. SPATIAL OPTIMIZATION OF INVESTMENT IN ENERGY SAVING PROGRAM

Purpose. The article is aimed to explore the enhancement of economic efficiency of entities energy saving programs through spatial optimization measures in its composition.

Methodology of research. The theoretical and methodological basis of research is fundamental assumptions of modern economic theory, scientific works of scientists, regulatory and legal framework of Ukraine on investment and energy efficiency. The research used general scientific methods such as abstract logical - to determine the causes of insufficient investment appeal of energy saving and possibilities of spatial optimization model; theoretical generalization - to research the theoretical foundations and existing approaches to investment attractiveness of economic efficiency of energy saving activities; systematic approach - to confirm the economic and mathematical model of spatial optimization of energy saving measures as part of energy conservation programs; modeling and forecasting - to determine the main indicators of results of entities energy saving activities implementation.

Findings. Mathematical model of spatial optimization of energy saving measures as part of energy saving programs considering choosing a better alternative and justify its use for large consumers of energy resources with high technical potential of energy saving is formulated.

Originality. Mathematical model of spatial optimization of energy saving measures as part of energy efficiency programs is used to improve the investment attractiveness indicators of their economic efficiency.

Practical value. The results are aimed at improving the investment climate in energy saving, improving the investment attractiveness of energy saving, reducing expenditures on fuel and energy resources of entities.

Key words: investment attractiveness, the energy conservation program, net present value, spatial optimization of investment.

Левченко Н.М., Ручка Я.В. МОДЕЛЮВАННЯ КОМПЕНСАЦІЙНОГО СОЦІАЛЬНОГО ПАКЕТУ ЗА ПОДАТКОВИМ ПІДХОДОМ

Метою статті є розгляд сутності, значимості та складових соціального пакету працівників підприємств, розробка моделі прийняття рішень щодо створення ідеального компенсаційного соціального пакету за податковим підходом в межах виконання керівництвом підприємства зобов'язань, передбачених колективним договором.

Методика дослідження. У процесі дослідження застосовувалися як загальнонаукові, так і специфічні методи пізнання. У роботі використовувалися: методи логічного аналізу, синтезу, індукції і дедукції (при уточненні економічної сутності соціального пакету), метод системного вивчення господарських процесів (при розробці практичних рекомендацій щодо удосконалення методологічних основ моделювання побудови «ідеального соціального пакету» за податковим підходом в межах виконання керівництвом підприємства зобов'язань за колективним договором), абстрактно-логічний метод – при узагальненні теоретичних положень, встановленні причинно-наслідкових зв'язків і формуванні висновків та пропозицій.

Результати дослідження. Розглянуто модель побудови ідеального компенсаційного соціального пакету за податковим підходом в межах виконання керівництвом підприємства зобов'язань, передбачених колективним договором. Уточнено економічну сутність соціального пакету. Розроблені моделі прийняття рішень щодо створення ідеального компенсаційного соціального пакету за податковим підходом в межах виконання керівництвом підприємства зобов'язань, передбачених колективним договором.

Наукова новизна результатів дослідження полягає у розробці моделі побудови ідеального компенсаційного соціального пакету за податковим підходом в межах виконання керівництвом підприємства зобов'язань за колективним договором, що дозволить забезпечити ефективне використання фінансових ресурсів підприємства, спрямованих на соціальне забезпечення працівників.

Практична значущість результатів дослідження полягає в тому, що основні положення даного дослідження можуть бути використані керівництвом і бухгалтерами підприємства при розробці ідеального компенсаційного соціального пакету та побудові належного соціального забезпечення для працівників.

Ключові слова: ідеальний соціальний пакет, базовий соціальний пакет, мотиваційний соціальний пакет, компенсаційний соціальний пакет, модель ідеального соціального пакету

Левченко Н.М., Ручка Я.В. МОДЕЛИРОВАНИЕ КОМПЕНСАЦИОННОГО СОЦИАЛЬНОГО ПАКЕТА СОГЛАСНО НАЛОГОВОМУ ПОДХОДУ

Цель статьи состоит в рассмотрении сущности, значимости и составляющих социального пакета сотрудников предприятия, разработке модели принятия решения по созданию идеального компенсационного социального пакета по налоговому подходу в пределах выполнения руководством предприятия обязательств, предусмотренных коллективным договором.

Методика исследования. В процессе исследования применялись как общенаучные, так и специфические методы познания. В работе использовались методы логического анализа, синтеза, индукции и дедукции (при уточнении экономической сущности социального пакета), метод системного изучения хозяйственных процессов (при разработке практических рекомендаций относительно усовершенствования методологических основ моделирования построения "идеального социального пакета" за налоговым подходом в пределах выполнения руководством предприятия обязательств по коллективному договору), абстрактно-логический метод - при обобщении теоретических положений, установления причинно-следственных связей и формирования выводов и предложений

Результаты исследования. Рассмотрена модель построения идеального компенсационного социального пакета за налоговым подходом в пределах выполнения руководством предприятия обязательств, предусмотренных коллективным договором. Уточнена экономическую сущность социального пакета. Разработаны модели принятия решений о создании идеального компенсационного социального пакета за налоговым подходом в рамках выполнения руководством предприятия обязательств, предусмотренных коллективным договором.

Научная новизна результатов исследования состоит в разработке модели построения идеального компенсационного социального пакета за налоговым подходом в пределах выполнения руководством предприятия обязательств по коллективному договору, который позволит обеспечить эффективное использование финансовых ресурсов предприятия, направленных на социальное обеспечение работников.

Практическая значимость результатов исследования состоит в том, что основные положения данного исследования могут быть использованы руководством и бухгалтерами предприятия при разработке идеального компенсационного социального пакета и построении надлежащего социального обеспечения для работников.

Ключевые слова: идеальный социальный пакет, базовый социальный пакет, мотивационный социальный пакет, компенсационный социальный пакет, модель идеального социального пакета

Levchenko N.M., Ruchka Ya.V. MODELLING OF THE COMPENSATION SOCIAL PACKAGE ACCORDING TO THE TAX APPROACH

Purpose. The aim of the article is to consider the essence, significance and components of the social package of enterprises, development of the model of making decision for creating the ideal compensation social package according to the tax approach within the implementation of obligations by the leadership of the enterprise that are envisaged by the collective agreement.

Methodology of the study. General scientific and specific methods of cognition were used during the research process. The following methods were used in the article: methods of logical analysis, synthesis, induction and deduction (in clarifying the economic essence of the social package), the method of systematic study of economic processes (in the development of practical recommendations on improving the methodological foundations of modeling of creating "ideal social package" according to the tax approach within the implementation of obligations by the leadership of the enterprise that are envisaged by the collective agreement), abstract and logical method – in generalization of theoretical provisions, establishing causal relationships and forming conclusions and suggestions.

Findings. The model of creating the ideal compensation social package according to the tax approach within the implementation of obligations by the leadership of the enterprise that envisaged by the collective agreement was considered. The economic essence of the social package has been clarified. The models of making decision for creating

the ideal compensation social package according to the tax approach within the implementation of obligations by the leadership of the enterprise that are envisaged by the collective agreement have been developed.

Originality. Scientific novelty lies in the development of the model of making decision for creating the ideal compensation social package according to the tax approach within the implementation of obligations by the leadership of the enterprise that are envisaged by the collective agreement that will allow to provide effective use of financial resources of the enterprise directed to social security of employees.

Practical value. The practical significance lies in the fact that the main provisions of this study can be used by accountants and enterprise leadership in the development of the ideal compensation social package and creating adequate social security for employees.

Key words: ideal social package, basic social package, motivational social package, compensation social package, model of ideal social package.

Шевчук А.В. НОВА ПАРАДИГМА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ЛЮДСТВА В УМОВАХ ТЕХНОЛОГО-СИНГУЛЯРНОГО ПЕРЕХОДУ

Мета. Метою статті є дослідження подальшого інтелектуального розвитку людства з можливістю технолого-сингулярного переходу з визначенням основних його ознак та можливих ризиків, зокрема для української економіки.

Методика дослідження. Теоретичною і методологічною основою дослідження є фундаментальні є наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених. В процесі дослідження використовувалися такі методи: теоретичного узагальнення (для виявлення ризиків в процесі інтелектуального розвитку людства та технолого-сингулярного переходу), монографічний (при вивченні особливостей інтелектуального розвитку, нових його проявів, зокрема розробки штучного інтелекту), порівняльного аналізу (при дослідженні проблем української економіки внаслідок глобальної інтелектуалізації та розвитку економік розвинутих країн), моделювання і прогнозування (для розробки та уточнення механізмів регулювання ризиків технолого-сингулярного переходу).

Результати дослідження. Узагальнено ризикові наслідки інтелектуального розвитку людства з можливістю технолого-сингулярного переходу та уточнено механізми їх нівелювання. Окреслено важливі передумови переходу до технолого-сингулярного етапу, які характерні для сучасного суспільства. Визначено основні проблеми української економіки в умовах посилення технологічної сингулярності та розробки і впровадження штучного інтелекту розвинутими країнами. Визначено важливість етапного підходу з попередньою політикою адсорбції нових технологій та подальшого нарощування інтелектуального й інноваційного потенціалу за просторово-галузевим підходом.

Наукова новизна результатів дослідження. Окреслено проблемність інтелектуального вектору розвитку сучасного українського суспільства з супроводжуваними технологічними змінами, які виникають як на індивідуальному рівні конкуренція на ринку праці, освіти так і на державному рівні.

Практична значущість результатів дослідження. Отримані результати дослідження є підґрунтям для вирішення практичних проблем щодо інтелектуалізації української економіки та її підготовки до технолого-сингулярного переходу.

Ключові слова: технолого-сингулярний перехід, дотехнолого-сингулярні ознаки, роботизовані технології, інтелектуальний розвиток людства, штучний інтелект.

Шевчук А.В. НОВАЯ ПАРАДИГМА ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНОГО РАЗВИТИЯ ЧЕЛОВЕЧЕСТВА В УСЛОВИЯХ ТЕХНОЛОГО-СИНГУЛЯРНОГО ПЕРЕХОДА

Цель. Целью статьи является исследование дальнейшего интеллектуального развития человечества с возможностью технолого-сингулярного перехода с определением основных его признаков и возможных рисков, в частности для украинской экономики.

Методика исследования. Теоретической и методологической основой исследования являются фундаментальные являются научные труды отечественных и зарубежных ученых. В процессе исследования использовались следующие методы: теоретического обобщения (для выявления рисков в процессе интеллектуального развития человечества и технолого-сингулярного перехода), монографический (при изучении особенностей интеллектуального развития, новых его проявлений, в частности разработки искусственного интеллекта), сравнительного анализа (при исследовании проблем украинской экономики вследствие глобальной интеллектуализации и развития экономик развитых стран), моделирования и прогнозирования (для разработки и уточнения механизмов регулирования рисков технолого-сингулярного перехода).

Результаты исследования. Обобщены рисковые последствия интеллектуального развития человечества с возможностью технолого-сингулярного перехода и уточнены механизмы их нивелирования. Определены важные предпосылки перехода к технолого-сингулярного этапа, которые характерны для современного общества. Определены основные проблемы украинской экономики в условиях усиления технологической сингулярности и разработки и внедрения искусственного интеллекта развитыми странами. Обозначена важность этапного подхода с предыдущей политикой адсорбции новых технологий и дальнейшего наращивания интеллектуального и инновационного потенциала пространственно-отраслевым подходом.

Научная новизна результатов исследования. Определены проблемность интеллектуального вектора развития современного украинского общества с сопровождающими технологическими изменениями, которые возникают как на индивидуальном уровне конкуренция на рынке труда, образования так и на государственном уровне.

Практическая значимость результатов исследования. Полученные результаты исследования являются основой для решения практических проблем по интеллектуализации украинской экономики и ее

підготовки к технолого-сингулярного переходу.

Ключевые слова: технолого-сингулярный переход, дотехнолого-сингулярные признаки, роботизированные технологии, интеллектуальное развитие человечества, искусственный интеллект.

Shevchuk A.V. NEW PARADIGM OF INTELLECTUAL DEVELOPMENT OF HUMANITY IN THE SINGULAR-TECHNOLOGICAL TRANSITION

Purpose. The aim of the article is to study the future intellectual development of mankind with the possibility of technological and singular transition from the determination of its basic features and risks, in particular for the Ukrainian economy.

Methodology of research. Theoretical and methodological basis of research are fundamental scientific works are domestic and foreign scientists. The study used the following methods: theoretical generalization (to identify risks in the course of the intellectual development of humanity and the technological-singular transition) monographic (the study of peculiarities of intellectual development, new manifestations of it, in particular the development of artificial intelligence), comparative analysis (the study of problems Ukrainian economy due to the global development of intellectualization and developed economies), modeling and forecasting (for the development and refinement of mechanisms of risk management technological and singular transition).

Findings. Risk consequences of intellectual development of mankind with the possibility of technological was summarized and singular conversion and its mechanisms of leveling were specified. Identify important preconditions of transition to technological and singular stage, which are characteristic of contemporary society. The main problem of the Ukrainian economy in an increasingly technological singularity, and the development and implementation of artificial intelligence developed countries. The importance of a phased approach to the previous policy of absorption of new technology and further expansion of intellectual and innovative potential of space-industry approach was viewed.

Originality. Identify problem vectors intellectual development of modern Ukrainian society with the accompanying technological changes that occur both at the individual level of competition in the labor market, education and the state level.

Practical value. The results of the study are the basis for solving practical problems of intellectualization of the Ukrainian economy and its preparation for the technological-singular transition.

Key words: technological and singular transition, dotehnologo-singular features, robotic technology, the intellectual development of mankind, artificial intelligence.

Соколюк Г.О., Миколюк О.А. УПРАВЛІННЯ СИСТЕМОЮ МОТИВАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ ПІДПРИЄМСТВА: ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ

Мета. Метою дослідження є вивчення особливостей та узагальнення теоретичних і методичних аспектів управління системою мотивації персоналу підприємства.

Методика дослідження. Теоретичною і методологічною основою дослідження є фундаментальні положення сучасної економічної теорії, наукові праці вчених та власні висновки. Для досягнення поставленої в статті мети використано загальнонаукові та спеціальні методи дослідження, зокрема: діалектичний, структурно-логічний (при дослідженні сутності понять «мотивація персоналу», «система мотивації персоналу»), монографічний (при вивченні основних факторів мотивації), системного узагальнення (при розробці організаційної схеми управління мотивацією персоналу підприємства та виділенні етапів побудови системи мотивації персоналу підприємства).

Результати дослідження. Визначено сутність поняття мотивація і наведено узагальнену класифікацію мотивації. Охарактеризовано роль мотивації в системі управління. Наведено можливі протиріччя між цілями працівника та підприємства. Визначено суть факторів мотивації персоналу. Наведено етапи процесу мотивації і визначено етапи розробки системи мотивації персоналу підприємства. Обґрунтовано процес управління системою мотивації персоналу підприємства. Розроблено організаційну схему управління системою мотивації персоналу підприємства.

Наукова новизна результатів дослідження. Визначено етапи розробки системи мотивації персоналу підприємства і обґрунтовано процес управління системою мотивації персоналу підприємства здійснювати на основі реалізації основних функцій менеджменту. Розроблено організаційну схему управління мотивацією персоналу підприємства.

Практична значущість результатів дослідження. Отримані результати дослідження є підґрунтям для вирішення практичних проблем щодо управління системою мотивації персоналу підприємства.

Ключові слова: мотивація персоналу, система мотивації, мотиватори, процес мотивації.

Соколюк Г.О., Миколюк О.А. УПРАВЛЕНИЯ СИСТЕМОЙ МОТИВАЦИИ ПЕРСОНАЛА ПРЕДПРИЯТИЯ: ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ И МЕТОДИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ

Цель. Целью исследования является изучение особенностей и обобщение теоретических и методических аспектов управления системой мотивации персонала предприятия.

Методика исследования. Теоретической и методологической основой исследования являются фундаментальные положения современной экономической теории, научные труды ученых и собственные выводы. Для достижения поставленной в статье цели использованы общенаучные и специальные методы исследования, в частности: диалектический, структурно-логический (при исследовании сущности понятий «мотивация персонала», «система мотивации персонала»), монографический (при изучении основных факторов мотивации), системного обобщения (при разработке организационной схемы управления мотивацией персонала предприятия и выделении этапов построения системы мотивации персонала предприятия).

Результаты исследования. Определена сущность понятия мотивация и приведено обобщенную классификацию мотивации. Охарактеризована роль мотивации в системе управления. Приведены возможные противоречия между целями работника и предприятия. Определена суть факторов мотивации персонала. Приведены этапы процесса мотивации и определены этапы разработки системы мотивации персонала предприятия. Обоснован процесс управления системой мотивации персонала предприятия. Разработана организационная схема управления системой мотивации персонала предприятия.

Научная новизна результатов исследования. Определены этапы разработки системы мотивации персонала предприятия и обоснован процесс управления системой мотивации персонала предприятия осуществлять на основе реализации основных функций менеджмента. Разработана организационная схема управления мотивацией персонала предприятия.

Практическая значимость результатов исследования. Полученные результаты исследования являются основой для решения практических проблем по управлению системой мотивации персонала предприятия.

Ключевые слова: мотивация персонала, система мотивации, мотиваторы, процесс мотивации.

Sokoliuk G.O., Mykolyuk O.A. MANAGEMENT OF ENTERPRISE PERSONNEL MOTIVATION SYSTEM: THEORETICAL AND METHODOLOGICAL ASPECTS

Purpose. The aim of research is to study the features and synthesis of theoretical and methodological aspects of enterprise personnel motivation system management.

Methodology of research. The theoretical and methodological basis of research are fundamental assumptions of modern economic theory, scientific works of scientists and own findings. To achieve the article's purpose the general scientific and special methods have been used, including: dialectical, structured logic (to study the nature of concepts "motivation of staff", "system of motivation"), monographic (to study the main factors of motivation), system synthesis (at development of organizational management motivation scheme and determining of the construction stages of enterprise personnel motivation system).

Findings. The essence of the concept of motivation has been determined and the summarized classification of motivation has been adduced. The role of the motivation in the management system has been characterized. The possible contradictions between the goals of an employee and an enterprise have been adduced. The essence of the motivation factors has been defined. The stages of the motivation process have been adduced and the stages of the development of enterprise personnel motivation system have been defined. The process of management of enterprise personnel motivation system has been justified. The organizational scheme of management of enterprise personnel motivation system has been developed.

Originality. The stages of the development of enterprise personnel motivation system have been defined and the process of management of enterprise personnel motivation system has been grounded to be based on the implementation of basic management functions. The organizational scheme of management of enterprise personnel motivation system has been developed.

Practical value. The results of research are the basis for solving practical problems of enterprise personnel motivation system management.

Key words: personnel motivation, motivation system, motivators, motivation process.

Фугело П.М. СПЕЦИФІКА І СТАН СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ БЕЗРОБІТНИХ З ЧИСЛА ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ

Мета. Мета статті полягає у наданні загальної характеристики механізмам здійснення соціального захисту безробітних з числа внутрішньо переміщених осіб та аналізі основних завдань, які мають бути вирішені при реалізації державної політики у цій сфері.

Методика дослідження. В процесі дослідження було використано комплекс взаємопов'язаних методів: теоретичні – зіставлення, порівняння, узагальнення, систематизація (нормативної літератури з питань соціального захисту безробітних); окремі статистичні методи – порівняльний аналіз (зокрема порівняння в динаміці), групування (для розподілу безробітних за статтю, віком, освітою, місцем проживання); системно-структурний підхід – для визначення характеристик та тенденцій безробіття внутрішньо переміщених осіб.

Результати дослідження. Охарактеризовано стан надання соціальних послуг внутрішньо переміщеним особам. Визначено особливості соціального захисту безробітних з числа внутрішньо переміщених осіб. Розроблено основні напрями вирішення проблем внутрішньо переміщених осіб, які пов'язані із стимулюванням створення нових робочих місць і перекваліфікацією внутрішньо переміщених осіб; розробкою програми громадських робіт; запровадженням податкових канікул для власників малого та середнього бізнесу, які переселяються з тимчасово неконтрольованих територій.

Наукова новизна результатів дослідження. Використано системний підхід до обґрунтування напрямів поліпшення соціального захисту безробітних з числа внутрішньо переміщених осіб і визначення стратегії боротьби з безробіттям.

Практична значущість результатів дослідження. Отримані результати дослідження є підґрунтям для вирішення практичних правових, економічних та організаційних проблем щодо вдосконалення соціального захисту безробітних з числа внутрішньо переміщених осіб. Вони можуть бути використані районними та міськими центрами зайнятості, а також управліннями праці та соціального захисту населення.

Ключові слова: соціальний захист, безробітні, внутрішньо переміщені особи, ринок праці.

Фуело П.М. СПЕЦИФИКА И СОСТОЯНИЕ СОЦИАЛЬНОЙ ЗАЩИТЫ БЕЗРАБОТНЫХ ИЗ ЧИСЛА ВНУТРЕННЕ ПЕРЕМЕЩЕННЫХ ЛИЦ

Цель. Цель статьи заключается в предоставлении общей характеристики механизмам осуществления социальной защиты безработных из числа внутренне перемещенных лиц и анализе основных задач, которые должны быть решены при реализации государственной политики в этой сфере.

Методика исследования. В процессе исследования был использован комплекс взаимосвязанных методов: теоретические - сопоставления, сравнения, обобщения, систематизация (нормативной литературы по вопросам социальной защиты безработных); отдельные статистические методы - сравнительный анализ (в частности сравнения в динамике), группировки (для распределения безработных по полу, возрасту, образованию, месту жительства); системно-структурный подход - для определения характеристик и тенденций безработицы внутренне перемещенных лиц.

Результаты исследования. Охарактеризовано состояние предоставления социальных услуг внутренне перемещенным лицам. Определены особенности социальной защиты безработных из числа внутренне перемещенных лиц. Разработаны основные направления решения проблем внутренне перемещенных лиц, связанных со стимулированием создания новых рабочих мест и переквалификацией внутренне перемещенных лиц; разработкой программы общественных работ; введением налоговых каникул для владельцев малого и среднего бизнеса, которые переселяются с временно неконтролируемых территорий.

Научная новизна результатов исследования. Использован системный подход к обоснованию направлений улучшения социальной защиты безработных из числа внутренне перемещенных лиц и определения стратегии борьбы с безработицей.

Практическая значимость результатов исследования. Полученные результаты исследования являются основой для решения практических правовых, экономических и организационных проблем по совершенствованию социальной защиты безработных из числа внутренне перемещенных лиц. Они могут быть использованы районными и городскими центрами занятости, а также управлениями труда и социальной защиты населения.

Ключевые слова: социальная защита, безработные, внутренне перемещенные лица, рынок труда.

Fuhelo P.M. THE SPECIFICS AND THE STATE OF SOCIAL PROTECTION OF UNEMPLOYED AMONG INTERNALLY DISPLACED PERSONS

Purpose. The aim of the article is to provide general characteristics to the mechanisms for social protection of unemployed among internally displaced persons and analysis of the major challenges that have to be solved in the implementation of the state policy in this area.

Methodology of research. Complex of interrelated methods were used in the research process: theoretical – comparing, comparison, generalization, systematization (normative literature on social protection of the unemployed); some statistical methods – comparative analysis (including comparison in dynamics), grouping (for distribution of the unemployed by gender, age, education, place of residence); system and structural approach – to determine the characteristics and trends of unemployment internally displaced persons.

Findings. The state of providing social services to internally displaced persons has been characterized. The peculiarities of social protection of unemployed among internally displaced persons have been determined. It has been developed the main directions of solving the problems of internally displaced persons that are associated with stimulating of creation of new jobs and retraining of internally displaced persons; developing program of public works; introduction of tax holidays for owners of small and medium-sized businesses who are moving from temporary uncontrolled territories.

Originality. Systematic approach to substantiation of the directions for improving social protection of the unemployed among the internally displaced persons and determines strategy to combat unemployment was used.

Practical value. The obtained results of research are the basis for solving practical legal, economic and organizational challenges concerning the improvement of social protection of unemployed among internally displaced persons. They can be used by district and city employment centers and also departments of labor and social protection of population.

Key words: social protection, unemployed, internally displaced persons, labor market.

Онищенко С.П., Корнієць Т.Є. ОЦІНКА РИНКОВОГО РИЗИКУ ПРОЕКТІВ ПРИДБАННЯ СУДНА

Мета. Метою даної статті є формування методичного підходу до оцінки ринкового ризику проектів придбання суден в задачах вибору проекту з безлічі альтернатив.

Методика дослідження. Пропонований підхід базується на припущенні про нормальний характер поведінки випадкової величини - показника ефективності проекту придбання судна. В основі підходу - інструменти теорії ймовірностей, що дозволяють визначити ймовірність відхилення випадкової величини від математичного очікування, що дозволяє ринковий ризик визначити двома взаємопов'язаними параметрами - допустимим відхиленням результату від прогнозованого (порогом ефективності) і ймовірністю цієї події. Для дослідження характеру поведінки середнього значення, дисперсії і коефіцієнта варіації для суден різного розміру використовувалися методи математичної статистики.

Результати дослідження. Запропонований методичний підхід до оцінки ринкового ризику проектів придбання суден і використання її в процесах вибору проектів з безлічі альтернатив у двох варіантах: при заданих порогах ефективності визначити ймовірності відхилення результатів від планованих; при заданих ймовірностях знайти відповідні величини відхилень підсумкового результату. Представлений підхід дозволяє формувати інвесторам межі допустимих рішень при виборі проектів з урахуванням ставлення до ризику. Запропонована «двохпараметрична» інтерпретація розгляду ризику. На базі результатів статистичної інформації

щодо цін на морські перевезення для різних категорій суден (з погляду розмірів) проведено аналіз динаміки ризику проекту придбання у міру збільшення розміру суден.

Наукова новизна результатів дослідження. Розвинуті існуючі підходи до оцінки ризиків з урахуванням прийнятого «двохпараметричного» розгляду ризику (ймовірність - величина ризику). Така двухпараметрична інтерпретація дозволяє розглядати різні постановки задачі вибору інвестиційних проектів. Виконана математична інтерпретація ринкового ризику для проектів придбання суден.

Практична значущість результатів дослідження. Представлені результати можуть використовуватися на практиці для вибору проектів з безлічі альтернатив як для судноплавної сфери, так і для проектів різних сфер діяльності на базі попередніх статистичних досліджень, які підтверджують нормальний закон поведінки цін на продукт інвестиційного проекту.

Ключові слова: ринковий ризик, проект, інвестиції, судно, ймовірність.

Онищенко С.П., Корнеев Т.Е. ОЦЕНКА РЫНОЧНОГО РИСКА ПРОЕКТОВ ПРИОБРЕТЕНИЯ СУДНА

Целью данной статьи является формирование методического подхода к оценке рыночного риска проектов приобретения судов в задачах выбора проекта из множества альтернатив.

Методика исследования. Предлагаемый подход базируется на предположении о нормальном характере поведения случайной величины - показателя эффективности проекта приобретения судна. В основе подхода – инструменты теории вероятностей, позволяющие определить вероятность отклонения случайной величины от математического ожидания, что позволяет рыночный риск определять двумя взаимосвязанными параметрами - допустимым отклонением результата от прогнозируемого (порогом эффективности) и вероятностью этого события. Для исследования характера поведения среднего значения, дисперсии и коэффициента вариации для судов различного размера использовались методы математической статистики.

Результаты исследования. В данной статье был предложен методический подход к оценке рыночного риска проектов приобретения судов и использования ее в процессах выбора проектов из множества альтернатив в двух вариантах: при заданных порогах эффективности определить вероятности отклонения результатов от планируемых; при заданных вероятностях найти соответствующие величины отклонений итогового результата. Представленный подход позволяет формировать инвесторам пределы допустимых решений при выборе проектов с учетом отношения к риску. Предложенная «двухпараметрическая» интерпретация рассмотрения риска. На базе результатов статистической информации по ценам на морские перевозки для различных категорий судов (с точки зрения размеров) проведен анализ динамики риска проекта приобретения по мере увеличения размера судов.

Научная новизна результатов исследования. Развита существующие подходы к оценке рисков с учетом приемлемого «двух параметрического» рассмотрения риска (вероятность - величина риска). Такая двухпараметрическая интерпретация позволяет рассматривать различные постановки задачи выбора инвестиционных проектов. Выполнена математическая интерпретация рыночного риска для проектов приобретения судов.

Практическая значимость результатов исследования. Представленные результаты могут использоваться на практике для выбора проектов из множества альтернатив как для судоходной сферы, так и для проектов различных сфер деятельности на базе предварительных статистических исследований, подтверждающих нормальный закон поведения цен на продукт инвестиционного проекта.

Ключевые слова: рыночный риск, проект, инвестиции, судно, вероятность

Onyshchenko S.P., Korniets T.Ye. EVALUATION OF MARKET RISK OF PROJECTS OF VESSEL ACQUISITION

Purpose. The aim of the article is the formation of methodical approach to assessing of market risk for projects of ships acquisition in the tasks of choosing the projects from a variety of alternatives.

Methodology of research. The proposed approach is based on presupposition about the normal behavior of a random variable – index of effectiveness of the project of ships acquisition. Instruments of probability theory that allow to determine the probability of deviation of a random variable from mathematical expectation are the bases of this approach. These instruments also allow to define market risk with the help of two related parameters – tolerance deviation of the result from predicted outcome (threshold of effectiveness) and the probability of this event. Methods of mathematical statistics were used to study the behavior of the average value, variance and coefficient of variation for ships of various sizes.

Findings. The methodical approach to assessing market risk of the project for ships acquisition and using it in the process of choosing the projects from a variety of alternatives was proposed in two ways: to determine probability of deviations of results from planned results at given thresholds of effectiveness; to find appropriate magnitude of deviations of final results at given probabilities. The presented approach allows investors to form limits of permissible decisions in choosing projects taking into account attitude to risk. “Two-parametric” interpretation for consideration of risk has been proposed. The analysis of the dynamics of risk project for acquisition with increasing size of ships has been conducted on the bases of the results of the statistical information on maritime transport prices for different categories of ships (from the standpoint of size).

Originality. The existing approaches to risk assessment taking into account acceptable “two-parametric” consideration of risk (probability – value of risk) have been developed. Such two-parametric interpretation allows us to consider different formulation of the problem for choice of investment projects. The mathematical interpretation of market risk for projects of ships acquisition has been carried out.

Practical value. Presented results can be used in practice to select projects from a variety of alternatives as for the shipping sphere and for projects of various spheres of activity on the basis of previous statistical studies that confirm the normal law of behavior of prices on the product of the investment project.

Key words: market risk, project, investments, ship, probability.

Дупляк Т.П. МАРКЕТИНГОВА КОМУНІКАЦІЙНА СТРАТЕГІЯ ТУРИСТСЬКОЇ ДЕСТИНАЦІЇ «ХОРЛИ»

Мета. Метою статті є дослідження теоретичних та практичних аспектів маркетингової комунікаційної стратегії туристської дестинації, а також розробка рекомендацій щодо удосконалення маркетингової комунікаційної стратегії туристської дестинації «Хорли».

Методика дослідження. В процесі дослідження використовувались: загальнонаукові методи, зокрема: методи теоретичного узагальнення – для дослідження теоретичних основ маркетингової комунікаційної стратегії та обґрунтування сутності маркетингової комунікаційної стратегії туристської дестинації; системний підхід – для обґрунтування напрямів удосконалення маркетингової комунікаційної стратегії туристської дестинації та підвищення конкурентоспроможності цього туристичного регіону; метод аналізу – при дослідженні результатів опитування щодо обізнаності про відповідну туристську дестинацію та задоволеності споживачів туристичними послугами.

Результати дослідження. Визначено напрями реалізації маркетингової комунікаційної стратегії туристської дестинації «Хорли». Обґрунтовано несистематичний і неефективний характер маркетингової комунікаційної стратегії туристської дестинації «Хорли». Сформовано напрями удосконалення маркетингової комунікаційної стратегії туристської дестинації «Хорли».

Наукова новизна результатів дослідження. Використано системний підхід до обґрунтування напрямів удосконалення маркетингової комунікаційної стратегії туристської дестинації «Хорли» та підвищення інтересу інвесторів до туристично-рекреаційного комплексу регіону.

Практична значущість результатів дослідження. Отримані результати дослідження є підґрунтям для вирішення практичних проблем щодо вдосконалення маркетингової комунікаційної стратегії туристської дестинації «Хорли» та сприятимуть формуванню її позитивного образу.

Ключові слова: туризм, комунікаційна стратегія, дестинація, маркетингова стратегія туристської дестинації.

Дупляк Т.П. МАРКЕТИНГОВАЯ КОММУНИКАЦИОННАЯ СТРАТЕГИЯ ТУРИСТСКОЙ ДЕСТИНАЦИИ «ХОРЛЫ»

Цель. Целью статьи является исследование теоретических и практических аспектов маркетинговой коммуникационной стратегии туристской дестинации, а также разработка рекомендаций по совершенствованию маркетинговой коммуникационной стратегии туристской дестинации «Хорлы».

Методика исследования. В процессе исследования использовались: общенаучные методы, в частности: методы теоретического обобщения - для исследования теоретических основ маркетинговой коммуникационной стратегии и обоснования сущности маркетинговой коммуникационной стратегии туристской дестинации; системный подход - для обоснования направлений совершенствования маркетинговой коммуникационной стратегии туристской дестинации «Хорлы» и повышения конкурентоспособности этого туристического региона; метод анализа - при исследовании результатов опроса об осведомленности о соответствующей туристской дестинации и удовлетворенности потребителей туристическими услугами.

Результаты исследования. Определены направления реализации маркетинговой коммуникационной стратегии туристской дестинации «Хорлы». Обоснован несистематический и неэффективный характер маркетинговой коммуникационной стратегии туристской дестинации «Хорлы». Сформированы направления совершенствования маркетинговой коммуникационной стратегии туристской дестинации «Хорлы».

Научная новизна результатов исследования. Использован системный подход к обоснованию направлений совершенствования маркетинговой коммуникационной стратегии туристской дестинации «Хорлы» и повышения интереса инвесторов к туристско-рекреационному комплексу региона.

Практическая значимость результатов исследования. Полученные результаты исследования являются основой для решения практических проблем по совершенствованию маркетинговой коммуникационной стратегии туристской дестинации «Хорлы» и будут способствовать формированию ее положительного образа.

Ключевые слова: туризм, коммуникационная стратегия, дестинация, маркетинговая стратегия туристской дестинации.

Dupliak T.P. MARKETING COMMUNICATION STRATEGY OF TOURIST DESTINATION "KHORLY"

Purpose. The purpose of the article is to study the theoretical and practical aspects of marketing communication strategy of tourist destination and to develop recommendations for improving the marketing communication strategy of tourist destination "Khorly".

Methodology of research. During the study general scientific methods were used: methods of theoretical generalization - to study the theoretical foundations of marketing communication strategy and the essence of marketing communication strategy of tourist destination; systematic approach - to justify the improving of marketing communication strategy of tourist destination "Khorly" and to increase the competitiveness of the tourist region; method of analysis - to study the survey on awareness of this tourist destination and satisfaction of travel services customers.

Findings. Directions of marketing communication strategy implementation for tourist destination "Khorly" are defined. Unsystematic and ineffective nature of marketing communication strategy of tourist destination "Khorly" is justified. Directions of improvement of the marketing communication strategy of tourist destination "Khorly" are formed.

Originality. Systematic approach was used to study directions of improving marketing communication strategy of tourist destination "Khorly" and the increasing interest of investors in tourist and recreational complex in this region.

Practical value. The results of research can be the basis for solving practical problems concerning the improvement of the marketing communication strategy of tourist destination "Khorly" and can contribute to the formation of its positive image.

Key words: tourism, communication strategy, destination, marketing strategy of tourist destination.

Бурдейна Н.М. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЦІН НА ПРОДУКЦІЮ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА

Мета. Дослідити механізм формування цін на етапах просування сільськогосподарської продукції від виробника до споживача та обґрунтування напрямків його удосконалення.

Методика дослідження. Для вирішення поставлених завдань використані наступні методи наукового пізнання: абстрактно-логічний (при узагальненні теоретичних засад формування ринкового ціноутворення на продукцію сільського господарства та ефективного функціонування аграрного сектору та формування висновків); економіко-статистичний (для оцінки рівнів виробництва, цін реалізації); монографічний (при дослідженні впливу рівня ціни і собівартості).

Результати дослідження. Розглянуті теоретичні аспекти процесу ціноутворення й формування ціни на продукцію сільського господарства. Висвітлено методичні та прикладні аспекти цінового механізму та виявлено фактори, що впливають на процес ціноутворення продукції сільського господарства. Наведено показники економічної ефективності виробництва та канали реалізації продукції галузей рослинництва та тваринництва сільськогосподарського виробництва. Проаналізовано сучасний стан розвитку аграрного ринку.

Наукова новизна результатів дослідження. Обґрунтовано фактори, що впливають на формування цінового механізму аграрних підприємств.

Практична значущість результатів дослідження. Запропоновано заходи щодо удосконалення процесу ціноутворення на продукцію сільського господарства, які ґрунтуються на методі «середні витрати плюс прибуток», що передбачає відшкодування всіх витрат на виробництві та досягнення певного рівня рентабельності, достатнього для розвитку даної галузі. Це сприятиме нарощуванню обсягів виробництва продукції, виходу даної галузі з кризового стану та дасть можливість сільськогосподарським товаровиробникам підвищити рівень доходності і вести процес виробництва на розширеній основі.

Ключові слова: ціна, ціноутворення, ціновий механізм, конкуренція, аграрний ринок.

Бурдейная Н.М. ОСОБЕННОСТИ ФОРМИРОВАНИЯ ЦЕН НА ПРОДУКЦИЮ СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННОГО ПРОИЗВОДСТВА

Цель. Исследовать механизм формирования цен на этапах продвижения сельскохозяйственной продукции от производителя к потребителю и обоснование направлений его совершенствования.

Методика исследования. Для решения поставленных задач использованы следующие методы научного познания: абстрактно-логический (при обобщении теоретических основ формирования рыночного ценообразования на продукцию сельского хозяйства и эффективного функционирования аграрного сектора и формирования выводов); экономико-статистический (для оценки уровней производства, цен реализации); монографический (при исследовании влияния уровня цены и себестоимости).

Результаты исследования. Рассмотрены теоретические аспекты процесса ценообразования и формирования цены на продукцию сельского хозяйства. Освещены методические и прикладные аспекты ценового механизма и выявлены факторы, влияющие на процесс ценообразования на продукцию сельского хозяйства. Приведены показатели экономической эффективности производства и каналы реализации продукции отраслей растениеводства и животноводства сельскохозяйственного производства. Проанализировано современное состояние развития аграрного рынка.

Научная новизна результатов исследования. Обоснованно факторы, влияющие на формирование ценового механизма аграрных предприятий.

Практическая значимость результатов исследования. Предложены меры по совершенствованию процесса ценообразования на продукцию сельского хозяйства, основанные на методе «средние издержки плюс прибыль», предусматривающий возмещение всех затрат на производстве и достижения определенного уровня рентабельности, достаточного для развития данной отрасли. Это будет способствовать наращиванию объемов производства продукции, выхода данной отрасли из кризисного состояния и даст возможность сельскохозяйственным товаропроизводителям повысить уровень доходности и вести процесс производства на расширенной основе.

Ключевые слова: цена, ценообразование, ценовой механизм, конкуренция, аграрный рынок.

Burdeyina N.M. PECULIARITIES OF PRICE FORMATION ON THE PRODUCTS OF AGRICULTURAL PRODUCTION

Purpose. The aim of this article is to investigate the mechanism of price formation at the stages of promotion of agricultural products from producer to consumer and substantiation of directions for its improvement.

Methodology of research. The following methods of scientific cognition were used for solving tasks: abstract and logical (in generalization of theoretical bases of formation of market pricing on agricultural products and the effective functioning of the agricultural sector and forming conclusions); economic and statistical (to assess production levels, sale prices); monographic (in the study of the influence of the level of price and the cost).

Findings. The theoretical aspects of the process of pricing and formation of prices on agricultural products were considered. Methodological and applied aspects of the price mechanism have been highlighted and the factors that affect the pricing on agricultural products have been identified. Indicators of economic efficiency of production and channels for realization of products of crop and livestock areas of agriculture were presented. The current state of the agricultural market development has been analyzed.

Originality. The factors influencing the formation of price mechanism of agricultural enterprises have been substantiated.

Practical value. Measures to improve the pricing process on agricultural products, which are based on the method of “average cost-plus profit”, were proposed. It provides compensation for all costs of production and achieving a certain level of profitability sufficient for the development of this industry. It will contribute to increase output volumes of products, the output of this industry from the crisis and will allow agricultural producers to increase the level of profitability and lead the process of production on an extended basis.

Key words: price, pricing, pricing mechanism, competition, agricultural market.

Расулова А.М. СУЧАСНІ МАРКЕТИНГОВІ КОМУНІКАЦІЇ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВАМИ РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ

Мета. Метою дослідження є обґрунтування перспектив та можливостей практичного впровадження сучасних маркетингових комунікацій у ресторанному бізнесі; визначення системи сучасних засобів та особливостей застосування інструментів комплексу маркетингових технологій на підприємствах ресторанного бізнесу.

Методика дослідження. Вирішення поставлених завдань досягнуто завдяки застосуванню загальнонаукових методів аналізу та синтезу, узагальнення та порівняння для дослідження змісту та особливостей впровадження сучасних маркетингових технологій в управлінні підприємствами ресторанного бізнесу.

Результати дослідження. Проведений аналіз підтвердив, що потенційні можливості мережі Інтернет та інформаційних технологій перевернули класичне уявлення про засоби реклами та комунікації, їх ролі та місця у формуванні цінностей та свідомості суспільства. Обґрунтовано специфіку та доцільність впровадження новітніх маркетингових комунікацій у практику підприємств ресторанного бізнесу. Доведено, що поєднання сучасних маркетингових комунікаційних моделей сприятиме підвищенню лояльності споживачів, адаптації бізнесу до їх вимог та очікувань, підвищенню не лише ефективності маркетингової діяльності, але й конкурентоспроможності та потенціалу підприємства на ринку ресторанного бізнесу в цілому.

Наукова новизна результатів дослідження. У статті обґрунтовано перспективи впровадження сучасних маркетингових комунікацій у ресторанному бізнесі на основі комплексного підходу до застосування інформаційних технологій в управлінні закладами ресторанного бізнесу.

Практична значущість результатів дослідження. Результати дослідження доведені до рівня практичних рекомендацій щодо адаптації сучасних маркетингових комунікацій до умов підприємницького середовища вітчизняних підприємств ресторанного господарства.

Ключові слова: маркетингові комунікації, ресторанний маркетинг, Інтернет-технології, маркетингові технології, інформаційні технології.

Расулова А.М. СОВРЕМЕННЫЕ МАРКЕТИНГОВЫЕ КОММУНИКАЦИИ В УПРАВЛЕНИИ ПРЕДПРИЯТИЯМИ РЕСТОРАННОГО БИЗНЕСА

Цель. Целью исследования является обоснование перспектив и возможностей практического внедрения современных маркетинговых коммуникаций в ресторанном бизнесе; определение системы современных средств и особенностей применения инструментов комплекса маркетинговых технологий на предприятиях ресторанного бизнеса.

Методика исследования. Решение поставленных задач достигнуто благодаря применению общенаучных методов анализа и синтеза, обобщения и сравнения для исследования содержания и особенностей внедрения современных маркетинговых технологий в управлении предприятиями ресторанного бизнеса.

Результаты исследования. Анализ подтвердил, что потенциал Интернета и информационных технологий изменило классический подход к средствам рекламы и коммуникации, их роли и места в формировании ценностей и сознания общества. Обоснована специфика и целесообразность введения новых маркетинговых коммуникаций в практическую деятельность предприятий ресторанного бизнеса. Доказано, что сочетание современных инструментов маркетинговых коммуникаций повысит лояльность потребителей, адаптацию бизнеса к их требованиям и ожиданиям, повышая не только эффективность маркетинговой деятельности, а также конкурентоспособность и потенциал предприятия на рынке ресторанного бизнеса в целом.

Научная новизна результатов исследования. В статье обоснованно перспективную модель внедрения современных маркетинговых коммуникаций в ресторанном бизнесе, которые основаны на комплексном подходе к применению информационных технологий в управлении заведениями ресторанного бизнеса.

Практическая значимость результатов исследования. Результаты исследования доведены до уровня практических рекомендаций по адаптации современных маркетинговых коммуникаций в условиях предпринимательской среды отечественных предприятий ресторанного хозяйства.

Ключевые слова: маркетинговые коммуникации, ресторанный маркетинг, Интернет-технологии, маркетинговые технологии, информационные технологии.

Rasulova A.M. MODERN MARKETING COMMUNICATIONS IN MANAGEMENT OF RESTAURANT BUSINESS BY ENTERPRISES

Purpose. The paper aims to study the prospects and opportunities for practical implementation of modern marketing communications in the restaurant business; the definition of modern facilities system and features of the complex marketing technology tools usage in the restaurant business enterprises.

Methodology of research. The task was achieved through the use of general scientific methods of analysis, synthesis and comparison to examine the content and features of the introduction of modern marketing techniques in the management of restaurant business enterprises.

Findings. The article confirmed foreign experience in using the potential opportunities of the Internet and information technologies in studying the requests, needs and tastes of customers of the restaurant business services; in

managing their behavior and increasing their level of interest in the enterprise. It is proved that the complex introduction of modern marketing communication models will enable restaurant business enterprises to increase customer loyalty and adapt to their current requirements and expectations that will improve not only the efficiency of marketing activity, but also its competitiveness and potential in the market as a whole.

Originality. The article includes the grounding of the promising model of modern marketing communications implementation in the restaurant business, based on complex approach to the use of information technologies in the restaurant business establishment management.

Practical value. Results of the study were developed to the level of practical recommendations for adaptation of modern marketing communications to the terms of the business environment of domestic restaurant enterprises.

Key words: marketing communications, restaurant marketing, Internet technologies, marketing technologies, information technologies.

Старицький Т.М. ВИКОРИСТАННЯ СОЦІАЛЬНОГО МЕДІА МАРКЕТИНГУ ЯК ЕФЕКТИВНОГО ЗАСОБУ ПРОСУВАННЯ ПРОДУКЦІЇ

Мета. Метою даної публікації є обґрунтування та визначення ефективності використання інструментів соціального медіа маркетингу у просуванні продукції.

Методика дослідження. В процесі дослідження застосовано методи логіко-аналітичного та візуального характеру. До перших належать традиційні методи дедукції та індукції, аналіз та синтез, абстрагування, порівняння, моделювання. Вони доповнюють один одного і використовуються з метою верифікації – перевірки істинності гіпотез і висновків. Візуальні або графічні методи – рисунки та таблиці дають змогу отримати синтезоване уявлення про досліджуваний об'єкт і водночас наочно показати його складові, їхню питому вагу, причинно-наслідкові зв'язки, інтенсивність розподілу компонентів у заданому об'ємі.

Результати дослідження. Обґрунтовано важливість використання соціальних мереж для просування бізнесу онлайн. Визначено спектр питань, пов'язаних з просуванням компанії в Інтернеті завдяки застосуванню різні інструментів соціального медіа маркетингу (SMM). Висвітлено головні напрямки роботи SMM та його переваги порівняно з іншими інструментами інтернет-маркетингу. Проаналізовано використання різних соціальних мереж як користувачами зі всього світу, так і українськими. Зокрема, на основі статистичних даних проведено аналіз користувачів в розрізі областей України. Розглянуто варіанти просування продукції у різних соціальних мережах з оцінкою їх переваг та недоліків.

Наукова новизна результатів дослідження. Розроблено алгоритм застосування різних інструментів інтернет-маркетингу, зокрема соціального медіа маркетингу, для просування продукції підприємства через використання можливостей соціальних мереж та блогів.

Практична значущість результатів дослідження. Обґрунтовано рекомендації щодо використання інструментів соціального медіа маркетингу, як процесу залучення уваги до бренду чи продукту через соціальні платформи. Запропоновано ефективний спосіб залучення аудиторії на сайт за допомогою соціальних мереж, блогів, форумів, спільнот.

Ключові слова: маркетинг, інтернет-маркетинг, соціальний медіа маркетинг, SMM, соціальні мережі

Старицький Т.М. ИСПОЛЬЗОВАНИЕ СОЦИАЛЬНОГО МЕДИА МАРКЕТИНГА КАК ЭФФЕКТИВНОГО СПОСОБА ПРОДВИЖЕНИЯ ПРОДУКЦИИ

Цель. Целью данной публикации является обоснование и определение эффективности использования инструментов социального медиа маркетинга в продвижении продукции.

Методика исследования. В процессе исследования применены методы логико-аналитического и визуального характера. К первым относятся традиционные методы дедукции и индукции, анализ и синтез, абстрагирование, сравнение, моделирование. Они дополняют друг друга и используются с целью верификации - проверки истинности гипотез и выводов. Визуальные или графические методы - рисунки и таблицы позволяют получить синтезированное представление об исследуемом объекте и одновременно наглядно показать его составляющие, их удельный вес, причинно-следственные связи, интенсивность распределения компонентов в заданном объеме.

Результаты исследования. Обоснована возможность использования социальных сетей для продвижения бизнеса онлайн. Определен спектр вопросов, связанных с продвижением компании в Интернете благодаря применению различных инструментов социального медиа маркетинга (SMM). Освещены основные направления работы SMM и его преимущества по сравнению с другими инструментами интернет-маркетинга. Проанализировано использование различных социальных сетей как пользователями со всего мира, так и украинскими. В частности, на основе статистических данных проведен анализ пользователей в разрезе областей Украины. Рассмотрены варианты продвижения продукции в различных социальных сетях с оценкой их преимуществ и недостатков.

Научная новизна результатов исследования. Разработан алгоритм применения различных инструментов интернет-маркетинга, в частности социального медиа маркетинга для продвижения продукции предприятия через использование возможностей социальных сетей и блоггов.

Практическая значимость результатов исследования. Обоснованы рекомендации по использованию инструментов социального медиа маркетинга, как процесса привлечения внимания к бренду или продукту через социальные платформы. Предложен эффективный способ привлечения аудитории на сайт с помощью социальных сетей, блоггов, форумов, сообществ.

Ключевые слова: маркетинг, интернет-маркетинг, социальный медиа маркетинг, SMM, социальные сети

Starytskyi T.M. USING OF SOCIAL MEDIA MARKETING AS AN EFFECTIVE MEANS OF PROMOTING PRODUCTS

Purpose. The aim of this article is substantiation and determining the effectiveness of using the tools of social media marketing in promoting the products.

Methodology of research. The logical and analytical methods and visual character were used in the process of research. The first group of methods includes traditional methods of induction and deduction, analysis and synthesis, abstraction, comparison, modeling. The first methods complement each other and used for the purpose of verification – checking the validity of hypotheses and conclusions. Visual or graphical methods – pictures and tables let you to get synthesized picture of the investigated object and at the same time demonstrate of its components, their specific weight, causal relationships and the intensity of distribution of components in a given volume.

Findings. The possibility of using social networks for promoting business online has been substantiated. The spectrum of issues related to the promoting the company in the Internet through the use of various tools social media marketing (SMM) has been determined. The main directions of SMM work and its advantages in comparison with other tools of internet marketing have been highlighted. Using of various social networks by users from around of the world and by Ukrainian users has been analyzed. In particular, the analysis of users in the context of regions in Ukraine has been conducted on the basis of statistical data. The options for promoting the products in various social networks with the assessment of their advantages and disadvantages were considered.

Originality. The algorithm of using different tools of Internet marketing, including social media marketing to promote products of the enterprise through the use social networks and blogs has been developed.

Practical value. The recommendations concerning using the tools of social media marketing as a process of attracting attention to a brand or a product through social platforms have been substantiated. The effective mean for attracting the audience to the site through social networks, blogs, forums, communities was proposed.

Key words: marketing, internet marketing, social media marketing, SMM, social networks.

Білик Т.Л. ІННОВАЦІЙНІ МОДЕЛІ РОЗВИТКУ ТА МЕНЕДЖМЕНТ ПЕРСОНАЛУ МАЛИХ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР АГРОПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА

Метою є дослідження особливостей, виявлення недоліків і переваг, розробка моделей інноваційного розвитку та механізмів управління персоналом малих підприємницьких структур агропромислового виробництва.

Методика дослідження. В процесі дослідження використано систему методів і методичних підходів, зокрема: монографічний метод – при обґрунтуванні теоретико-методологічних засад інноваційного розвитку та механізмів управління персоналом малих підприємницьких структур агропромислового виробництва економіко-статистичні та інші методи – при проведенні порівняльного аналізу діяльності малих підприємницьких структур агропромислового виробництва України та економічно розвинутих країн світу.

Результати дослідження. Обґрунтовано теоретико-методологічні засади інноваційного розвитку та механізми управління персоналом малих підприємницьких структур агропромислового виробництва.

Проаналізовано зміни чисельності найманих працівників підприємств, результати діяльності за розмірами за видом економічної діяльності «Сільське, лісове та рибне господарство», існуючий організаційно-економічний механізм управління, моделі інноваційної активності, визначено їх переваги та недоліки, узагальнені чинники які перешкоджають впровадженню інновацій.

Наукова новизна результатів дослідження. Розроблено концептуальні підходи щодо поглиблення економічної сутності категорії інноваційного розвитку та інтегрованого управління персоналом через здатність до формування багатства та підвищення ефективності привабливої організації для висококваліфікованих фахівців як найвищої мети інноваційної концепції бізнесу малих підприємницьких структур агропромислового виробництва.

Практична значущість результатів дослідження. Отримані результати дослідження, які відображають підвищення продуктивності праці за рахунок чітких орієнтирів у кожного працівника організації та підвищення мотивованості персоналу, за рахунок його участі в постановці і виконанні завдань, а активізація творчої діяльності, що знайшло підтвердження в практиці зарубіжних фірм і корпорацій, які безпосередньо займаються впровадженням інновацій, «ноу-хау».

Ключові слова: агропромислове виробництво, малі підприємства, інноваційна модель управління, менеджмент персоналу.

Билык Т.Л. ИННОВАЦИОННЫЕ МОДЕЛИ РАЗВИТИЯ И МЕНЕДЖМЕНТ ПЕРСОНАЛА МАЛЫХ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСКИХ СТРУКТУР АГРОПРОМЫШЛЕННОГО ПРОИЗВОДСТВА

Целью является исследование особенностей, недостатков и преимуществ, разработка моделей инновационного развития и механизмов управления персоналом малых предпринимательских структур агропромышленного производства.

Методика исследования. В процессе исследования использована система методов и методических подходов, в частности: монографический метод - при обосновании теоретико-методологических основ инновационного развития и механизмов управления персоналом малых предпринимательских структур агропромышленного производства экономико-статистические и другие методы - при проведении сравнительного анализа деятельности малых предпринимательских структур агропромышленного производства Украины и экономически развитых стран мира.

Результаты исследования. Обоснованы теоретико-методологические основы инновационного развития и механизмы управления персоналом малых предпринимательских структур агропромышленного производства как ключевого фактора инновационного развития малых предпринимательских структур агропромышленного

производства України, во взаємосвязи с розвитком человека и его потребностей, необхідністю підвищення ефективності.

Проаналізовані змінення численності найманих працівників підприємств, результати діяльності по розмірам по виду економічної діяльності «Сільське, ліснє і рибнє господарство», існуючий організаційно-економічний механізм управління, моделі інноваційної активності, визначені їх переваги і недоліки, узагальнені фактори перешкоди впровадженню інновацій.

В контексті розгляду інноваційної моделі впровадження нововведень в управлінську діяльність, згідно якої талант, знання, професійне майстерство, винахідливість, вміння ризикувати, організаційні, виконавчі здібності, а ключова роль в процесі активізації праці належить системі мотивації зайнятості, трудової активності і творчості персоналу, а діяльність кожного працівника оцінюється не за процесом, а по результатам формування багатства (цінності) як вищої цілі інноваційної концепції бізнесу.

Наукова новизна результатів дослідження. Розроблені концептуальні підходи по углибленню економічної сутності категорії інноваційного розвитку і інтегрованого управління персоналом із-за здібності к формуванню багатства і підвищення ефективності привабливої організації для висококваліфікованих спеціалістів як вищої цілі інноваційної концепції бізнесу малих підприємств агропромислового виробництва.

Практична значимість результатів дослідження. Отримані результати дослідження, що відображають підвищення продуктивності праці за рахунок чітких орієнтирів у кожного співробітника організації і підвищення мотивації персоналу, за рахунок його участі в постановці і виконанні завдань, а активізація творчої діяльності знайшла підтвердження в практиці зарубіжних фірм і корпорацій, які безпосередньо займаються впровадженням інновацій, «ноу-хау».

Ключові слова: агропромислове виробництво, малі підприємства, інноваційна модель управління, менеджмент персоналу.

Bilyk T.L. INNOVATIVE MODELS OF DEVELOPMENT AND STAFF MANAGEMENT OF SMALL ENTREPRENEURIAL STRUCTURES OF AGRO INDUSTRIAL MANUFACTURE

Purpose. The aim is a study of peculiarities, disadvantages and benefits, model building of innovational development and mechanisms of personnel management of small business structures of agro industrial manufacture.

Methodology of research. There was used a system of methods and methodological approaches in the process of investigation, in particular: monographic approach – while making grounds of theoretical and methodological foundations of innovational development and mechanisms of personnel management of small business structures of agro industrial manufacture, economical and statistical and other methods – while realization of comparative analysis of small business structures activity of agro industrial manufacture of Ukraine and economically developed countries of the world.

Findings. Theoretical and methodological foundations innovational development and mechanisms of personnel management of small business structures of agro industrial manufacture were considered as a key factor of innovational development of small business structures of agro industrial production of Ukraine, in relationships of human development and human needs, necessarily of effectiveness increase.

Changes of the number of enterprises hired employees were analyzed. Including analyzing of activity results by sizes and type of economical activity “Agriculture, forestry or fisheries”, organizational and economical mechanism of management which exists, innovational activity models, their advantages and disadvantages were defined. Factors which obstruct an innovation implementation were generalized.

In the context of consideration of an innovational model of novelty implementation to the management activity. According to which a talent, knowledge, professional mastery, inventiveness, skill to risk, organizational, executive abilities, and the key role belongs to a system of employment motivation, labor activity and personnel creativity in the process of working activation. And activity of any employee is measured not by the process but by the result of formation of wealth (value) as the highest goal of innovative business concepts.

Originality. Conceptual approaches about deepening of economic substance of innovational development category and of integrated personnel management through capacity of building wealth and increasing of organizational effectiveness, attractive for highly skilled professionals as the highest goal for innovational conception of small business of small business structures of agro industrial production.

Practical value. the results of research which reflect a productivity increase with a help of clear guidelines for any employee of the organization and the increase of personnel motivation, thanks for its participation in the formulation and accomplishment of the tasks. And creativity had found its confirmation in the practice of foreign firms and corporations which are directly involved into implementation of “nou-hau”.

Key words agroindustrial production, small businesses, innovation management model, management of the personnel.

Четверик О.В. ПРОГНОЗУВАННЯ ЦІНИ ЦУКРУ ДЛЯ ПІДПРИЄМСТВ ЦУКРОВОЇ ГАЛУЗІ З ВРАХУВАННЯМ ТЕНДЕНЦІЙ ВНУТРІШНЬОГО ТА СВІТОВОГО РИНКІВ

Мета. Метою статті є розробка теоретичних, методичних положень і практичних рекомендацій щодо формування ціни на цукор підприємствами цукрової галузі з урахуванням тенденцій світового ринку білого цукру та цукру-сирцю.

Методика дослідження. Теоретичною та методологічною основою дослідження є фундаментальні положення сучасної економічної теорії, наукові праці вчених з питань розвитку маркетингу та цінової політики на підприємствах аграрного сектору, нормативні та законодавчі акти з питань функціонування ринку цукру України. У процесі дослідження використовувалися такі методи: системний аналіз (при дослідженні факторів впливу на ціну

цукру), економетричне моделювання - при прогнозуванні ціни цукру підприємствами цукрової галузі на внутрішньому ринку України та визначення залежності від цін світового ринку цукру.

Результати дослідження. Доведено значення маркетингу та маркетингової цінової політики в діяльності підприємств аграрного сектору та цукрової галузі зокрема. Визначено основні фактори, які мають безпосередній вплив на ціну цукру на внутрішньому ринку. Обґрунтовано залежність цін на цукор на внутрішньому ринку України від цін світового ринку цукру-сирцю.

Наукова новизна результатів дослідження полягає у визначенні теоретичних положень та прогнозуванні ціни цукру на внутрішньому ринку залежно від цін світового ринку на цукор-сирець на підприємствах цукрової галузі, що дозволяє при прогнозуванні ціни цукру на внутрішньому ринку максимально враховувати світові ціни.

Практична значущість результатів дослідження. Отримані результати дослідження направлені на вирішення практичних проблеми розрахунку та прогнозування ціни на підприємствах цукрової галузі як одну із передумов ефективного господарювання цукровиробництва.

Ключові слова: ціна, цінова політика, світова ціна, цукор, цукор-сирець, прогнозування ціни.

Четверик Е.В. ПРОГНОЗИРОВАНИЕ ЦЕНЫ САХАРА ДЛЯ ПРЕДПРИЯТИЙ САХАРНОЙ ОТРАСЛИ С УЧЕТОМ ТЕНДЕНЦИЙ ВНУТРЕННЕГО И МИРОВОГО РЫНКОВ

Цель. Целью статьи является разработка теоретических, методических положений и практических рекомендаций по формированию цены на сахар предприятиями сахарной отрасли с учетом тенденций мирового рынка белого сахара и сахара-сырца.

Методика исследования. Теоретической и методологической основой исследования являются фундаментальные положения современной экономической теории, научные труды ученых по вопросам развития маркетинга и ценовой политики на предприятиях аграрного сектора, нормативные и законодательные акты по вопросам функционирования рынка сахара в Украине. В процессе исследования использовались следующие методы: системный анализ (при исследовании факторов влияния на цену сахара), эконометрического моделирования - при прогнозировании цены сахара предприятиями сахарной отрасли на внутреннем рынке Украины и определения зависимости от цен мирового рынка сахара.

Результаты исследования. Доказано значение маркетинга и маркетинговой ценовой политики в деятельности предприятий аграрного сектора и сахарной отрасли в частности. Определены основные факторы, которые оказывают непосредственное влияние на цену сахара на внутреннем рынке. Обоснованно зависимость цены сахара на внутреннем рынке Украины от цен мирового рынка сахара-сырца.

Научная новизна результатов исследования заключается в определении теоретических положений и прогнозировании цены сахара на внутреннем рынке в зависимости от цен мирового рынка на сахар-сырец на предприятиях сахарной отрасли позволяет при прогнозировании цены сахара на внутреннем рынке максимально учитывать мировые цены.

Практическая значимость результатов исследования. Полученные результаты исследования направлены на решение практических проблем расчета и прогнозирования цены на предприятиях сахарной отрасли как одну из предпосылок эффективного хозяйствования в производстве сахара.

Ключевые слова: цена, ценовая политика, мировая цена, сахар, сахар-сырец, прогнозирования цены.

Chetveryk O.V. FORECASTING THE PRICE OF SUGAR FOR ENTERPRISES OF SUGAR INDUSTRY TAKING INTO ACCOUNT THE TENDENCIES OF DOMESTIC AND GLOBAL MARKETS

Purpose. The aim of the article is the development of theoretical and methodological positions and practical recommendations regarding the formation of price on sugar by enterprises of sugar industry taking into account the tendencies of the global market of white sugar and raw sugar.

Methodology of research. Theoretical and methodological basis of research is fundamental assumptions of modern economic theory, scientific work of scientists on the development of marketing and price policy enterprises of the agricultural sector, normative and legislative acts on the functioning of the sugar market of Ukraine. The following methods were used during the research: systems analysis (in the study of factors that affect the price of sugar), econometric modeling – in forecasting the price of sugar enterprises of sugar industry in the domestic market of Ukraine and the determination of prices depending on the world sugar market.

Finding. The value of marketing and marketing price policy in activity of enterprises of agricultural sector and sugar industry has been proved in the article. The main factors that have a direct impact on the price of sugar on the domestic market have been determined. Dependence of sugar prices on the domestic market of Ukraine from prices of world market of raw sugar has been substantiated.

Originality. The scientific novelty of research results consists in determination the theoretically provisions and forecasting price of sugar on the domestic market depending on prices of world market on sugar-raw at enterprises of sugar industry that allow in forecasting prices on sugar on the domestic market with maximally taking into account the prices of world market.

Practical value. The obtained results of research aimed at solving of practical problems of calculating and forecasting the prices at enterprises of sugar sector as one of the preconditions for effective management of sugar production.

Key words: price, price policy, the world price, sugar, raw sugar, forecasting of price.

Вядрова І.М., Сидоренко О.М. ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ЗАЛЕЖНОСТІ ОБСЯГУ ПРОБЛЕМНОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ БАНКІВ ВІД МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ

Мета. Метою даної статті є визначення залежності обсягу простроченої заборгованості банків від макроекономічних показників та обґрунтування необхідності врегулювання проблемної заборгованості банків на макроекономічному рівні.

Методика дослідження. Для досягнення поставленої мети використані такі методи дослідження: статистичного й економічного аналізу – для вивчення і аналізу макроекономічних показників та фінансово-економічного стану вітчизняних банків; економіко-математичного моделювання – для визначення залежності обсягу проблемної заборгованості банків.

Результати дослідження. Використано метод економіко-математичного моделювання залежності обсягу простроченої заборгованості від макроекономічних показників. Визначено залежність обсягу простроченої заборгованості банків від макроекономічних показників. Обґрунтовано необхідність врегулювання проблемної заборгованості банків на макроекономічному рівні та управління проблемними кредитами на внутрішньобанківському рівні.

Наукова новизна результатів дослідження. Удосконалено методичне забезпечення аналізу обсягів простроченої заборгованості банків в частині визначення залежності простроченої заборгованості банків від макроекономічних показників із використанням методу економіко-математичного моделювання залежності обсягу простроченої заборгованості від макроекономічних показників.

Практична значущість результатів дослідження. Запропонований метод економіко-математичного моделювання залежності обсягу простроченої заборгованості від макроекономічних показників може бути використаний у практичній діяльності банків для забезпечення ефективного управління проблемною заборгованістю з врахуванням сформованого рівня макроекономічних показників.

Ключові слова: макроекономічні показники, кредитний портфель, проблемна заборгованість, метод економіко-математичного моделювання, управління заборгованістю.

Вядрова И.Н., Сидоренко О.Н. ЭКОНОМИКО-МАТЕМАТИЧЕСКОЕ МОДЕЛИРОВАНИЕ ЗАВИСИМОСТИ ОБЪЕМА ПРОБЛЕМНОЙ ЗАДОЛЖЕННОСТИ БАНКОВ ОТ МАКРОЭКОНОМИЧЕСКИХ ПОКАЗАТЕЛЕЙ

Цель. Целью данной статьи является определение зависимости объема просроченной задолженности банков от макроэкономических показателей и обоснование необходимости регулирования проблемной задолженности банков на макроэкономическом уровне.

Методика исследования. Для достижения поставленной цели использованы следующие методы исследования: статистического и экономического анализа - для изучения и анализа макроэкономических показателей и финансово-экономического состояния отечественных банков; экономико-математического моделирования - для определения зависимости объема проблемной задолженности банков.

Результаты исследования. Использован метод экономико-математического моделирования зависимости объема просроченной задолженности от макроэкономических показателей. Определена зависимость объема просроченной задолженности банков от макроэкономических показателей. Обоснована необходимость регулирования проблемной задолженности банков на макроэкономическом уровне и управления проблемными кредитами на внутрибанковском уровне.

Научная новизна результатов исследования. Усовершенствовано методическое обеспечение анализа объемов просроченной задолженности банков в части определения зависимости просроченной задолженности банков от макроэкономических показателей с использованием метода экономико-математического моделирования зависимости объема просроченной задолженности от макроэкономических показателей.

Практическая значимость результатов исследования. Предложенный метод экономико-математического моделирования зависимости объема просроченной задолженности от макроэкономических показателей может быть использован в практической деятельности банков для обеспечения эффективного управления проблемной задолженностью с учетом сложившегося уровня макроэкономических показателей.

Ключевые слова: макроэкономические показатели, кредитный портфель, проблемная задолженность, метод экономико-математического моделирования, управление задолженностью.

Viadrova I.M., Sydorenko O.M. ECONOMIC AND MATHEMATICAL MODELING OF DEPENDENCE OF THE VOLUME OF PROBLEMATIC DEBT OF THE BANKS FROM MACROECONOMIC INDICATORS

Purpose. The aim of this article is to determine the dependence of the volume of outstanding debt of banks from macroeconomic indicators and substantiate the necessity for settlement of problematic debts of banks at the macroeconomic level.

Methodology of the study. The following methods of research were used to achieve this purpose: statistical and economic analysis – to study and analyze of macroeconomic indicators and financial and economic condition of domestic banks; economic and mathematical modeling – to determine the dependence of the amount of problematic debts of banks.

Findings. The method of economic and mathematical modeling of depending the volume of outstanding debt from macroeconomic indicators was used by the authors. The dependence of the volume of outstanding debts of banks from macroeconomic indicators has been determined. The necessity for settlement of problematic debts of banks at the macroeconomic level and management of problematic credits at the internal bank level has been substantiated.

Originality. Scientific novelty of the results of the study is to improve the methodological support for analysis of the volume of outstanding debt from macroeconomic indicators by using the method of economic and mathematical modeling of depending the volume of outstanding debt from macroeconomic indicators.

Practical value. The proposed method of economic and mathematical modeling of depending on the volume

of outstanding debt from macroeconomic indicators can be used in the practice activity of banks to ensure the effective management of problematic debts, taking into account the prevailing level of macroeconomic indicators.

Key words: macroeconomic indicators, credit portfolio, problematic debt, method of economic and mathematical modeling, management of indebtedness.

Мірошник О.Ю., Морозова Н.Л. ОЦІНЮВАННЯ РИЗИКУ КРЕДИТНИХ ОПЕРАЦІЙ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ТЕОРІЇ ЗРІЗАНИХ РОЗПОДІЛІВ

Мета. Визначення коефіцієнтів ризику банку по кредитуванню групи підприємств для розподілу, який належить до сімейства розподілів Максвелла.

Методика дослідження. Використано один з методів теорії ймовірностей, а саме теорію зрізаних розподілів, для обчислення математичного сподівання зрізаного розподілу типу розподілу Максвелла, визначеного на двосторонньому обмеженому відрізку та відрізку з правосторонньою нескінченністю.

Результати дослідження. Проаналізовано ймовірнісні методи для визначення рівня кредитних ризиків по кредитуванню групи підприємств. Отримано у явному вигляді вирази для обчислення математичного сподівання щільностей зрізаних розподілів, сфера значень яких обмежена інтервалами визначення зрізаних розподілів за умови, що вони породжені розподілом типу розподілу Максвелла. Отримано вирази для обчислення коефіцієнтів очікуваних збитків та ризику банку по кредитуванню групи підприємств. Запропоновано використовувати функцію відношення отриманих значень для визначення коефіцієнту ризику.

Наукова новизна результатів дослідження. В статті отримано у явному вигляді вирази для обчислення коефіцієнтів очікуваних збитків та ризику банку по кредитуванню групи підприємств на основі використання зрізаних розподілів типу розподілу Максвелла. Використання цього розподілу замість традиційного нормального розподілу, дозволяє підвищити якість та ефективність розрахунків щодо ризиків по кредитуванню підприємств і організацій.

Практична значущість результатів дослідження. Отримані результати дослідження дозволяють банкам, кредитним спілкам і іншим фінансовим інститутам підвищити якість та ефективність розрахунків щодо ризиків по кредитуванню підприємств і організацій.

Ключові слова: ризик, фінансовий ризик, зрізаний розподіл, розподіл Максвелла, математичне сподівання зрізаного розподілу.

Мірошник А.Ю., Морозова Н.Л. ОЦЕНИВАНИЕ РИСКА КРЕДИТНЫХ ОПЕРАЦИЙ С ПРИМЕНЕНИЕМ ТЕОРИИ СРЕЗАННЫХ РАСПРЕДЕЛЕНИЙ

Цель. Определение коэффициентов риска банка по кредитованию группы предприятий для распределения, которое принадлежит к семейству распределений Максвелла.

Методика исследования. Использован один из методов теории вероятностей, а именно теории срезанных распределений, для вычисления математической надежды срезанного распределения типа распределения Максвелла, определенного на двустороннем ограниченном отрезке и отрезке с правосторонней бесконечностью.

Результаты исследования. Проанализированы вероятностные методы для определения уровня кредитных рисков по кредитованию группы предприятий. Получены в явном виде выражения для вычисления математического ожидания плотности срезанных распределений, сфера значений которых ограничена интервалами определения срезанных распределений при условии, что они порождены распределением типа распределения Максвелла. Получены выражения для вычисления коэффициентов ожидаемых убытков и риска банка по кредитованию группы предприятий. Предложено использовать функцию отношения полученных значений для определения коэффициента риска.

Научная новизна результатов исследования. В статье получены в явном виде выражения для вычисления коэффициентов ожидаемых убытков и риска банка по кредитованию группы предприятий на основе использования срезанных распределений типа распределения Максвелла. Использование этого распределения вместо традиционного нормального распределения, позволяет повысить качество и эффективность расчетов относительно рисков по кредитованию предприятий и организаций.

Практическая значимость результатов исследования. Полученные результаты исследования позволяют банкам, кредитным союзам и другим финансовым институтам повысить качество и эффективность расчетов относительно рисков по кредитованию предприятий и организаций.

Ключевые слова: риск, финансовый риск, срезанное распределение, распределение Максвелла, математическое ожидание срезанного распределения.

Miroshnik O.Y., Morozova N.L. RISK ASSESSMENT OF CREDIT TRANSACTIONS USING THE THEORY OF TRUNCATED DISTRIBUTION

Purpose. The determination of risk coefficients on bank crediting of enterprises for distribution that belongs to the family of distributions of Maxwell.

Methodology of research. It is used one of the methods of probability theory, namely the theory of truncated distributions to calculate the mathematical expectation of truncated distribution of type of Maxwell distribution, which is defined on the double sided limited segment and the segment with the right sided infinity.

Findings. There are analyzed the probabilistic methods for determination the level of credit risk in lending the enterprise group. It is received in explicit expressions the formulas for calculating mathematical expectation of truncated distribution densities, the scope of which is limited by the defining intervals of truncated distributions, provided that they are generated by a distribution type such as Maxwell distribution. The expressions for calculation the expected loss ratios

and bank risk on enterprises crediting are received. It is proposed to use the function ratio of obtained values for risk factor determining.

Originality. There are received in explicit expressions the formulas for calculation the expected loss ratios and bank risk in lending the enterprise group on the base of using the truncated distributions such as Maxwell distribution in the paper. The use of this distribution instead of the traditional normal distribution improves the quality and efficiency of calculations of risks in lending the enterprises and organizations.

Practical value. The received research results allow banks, credit unions and other financial institutions to increase the quality and efficiency of calculations of risks in lending the enterprises and organizations.

Key words. risk, financial risk, truncated distribution, Maxwell distribution, mathematical expectation of truncated distribution.

Гойсюк Л.В. ОЦІНКА ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ТА ЛІКВІДНОСТІ МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

Мета. Метою дослідження є оцінка динаміки ліквідності та фінансової стійкості малих підприємств України.

Методика дослідження. У процесі дослідження використовувались наступні методи: аналізу і синтезу (для вивчення об'єкта дослідження), абстрактно-логічний (для формулювання висновків і узагальнень), а також коефіцієнтний метод фінансового аналізу (для оцінки ліквідності та платоспроможності підприємств).

Результати дослідження. Досліджено власний капітал та зобов'язання малих підприємств України (з урахуванням мікропідприємств). Розраховано та проаналізовано показники ліквідності та фінансової стійкості досліджуваних підприємств. Встановлено збільшення зобов'язань малих підприємств більшими темпами, ніж власного капіталу, що суперечить умові поліпшення їх фінансової стійкості.

Наукова новизна результатів дослідження полягає у здійсненні оцінки фінансової стійкості та ліквідності малих підприємств України, на основі якої наведено напрямки забезпечення фінансової стійкості малих підприємств. Обґрунтовано, що основними напрямками забезпечення фінансової стійкості підприємств повинні стати: фінансове прогнозування, планування та контроль за результатами.

Практична значущість результатів дослідження. Отримані результати досліджень є підґрунтям підвищення цікавості керівництва малих підприємств до фінансової стійкості.

Ключові слова: власний капітал, ліквідність підприємств, фінансова стійкість, коефіцієнт платоспроможності.

Гойсюк Л.В. ОЦЕНКА ФИНАНСОВОЙ УСТОЙЧИВОСТИ И ЛИКВИДНОСТИ МАЛЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ УКРАИНЫ

Цель. Целью исследования является оценка динамики ликвидности и финансовой устойчивости малых предприятий Украины.

Методика исследования. В процессе исследования использовались следующие методы: анализа и синтеза (для изучения объекта исследования), абстрактно-логический (для формулировки выводов и обобщений), а также коэффициентный метод финансового анализа (для оценки ликвидности и платежеспособности предприятий).

Результаты исследования. Исследованы собственный капитал и обязательства малых предприятий Украины (с учетом микропредприятий). Рассчитаны и проанализированы показатели ликвидности и финансовой устойчивости исследуемых предприятий. Установлено увеличение обязательств малых предприятий большими темпами, чем собственного капитала, что противоречит условию улучшения финансовой устойчивости.

Научная новизна результатов исследования заключается в осуществлении оценки финансовой устойчивости и ликвидности малых предприятий Украины, на основе которой приведены направления обеспечения финансовой устойчивости малых предприятий. Основными направлениями обеспечения финансовой устойчивости предприятий должны стать: финансовое прогнозирование, планирование и контроль результатов.

Практическая значимость результатов исследования. Полученные результаты исследований являются основой по повышению интереса к финансовой устойчивости у руководства малых предприятий.

Ключевые слова: собственный капитал, ликвидность предприятий, финансовая устойчивость, коэффициент платежеспособности.

Hoisiuk L.V. AN ASSESSMENT OF FINANCIAL STABILITY AND LIQUIDITY OF UKRAINE'S SMALL ENTERPRISES

Purpose. The aim of the article is the assessment of the dynamics of liquidity and financial stability of small enterprises in Ukraine.

Methodology of the study. The following methods were used during the study: analysis and synthesis (to study the object of research), abstract and logical (to formulate conclusions and generalizations) and the coefficient method of financial analysis (for assessing liquidity and solvency of enterprises).

Findings. The equity capital and liabilities of small enterprises in Ukraine (including micro enterprises) has been researched. The indicators of liquidity and financial stability of investigated enterprises have been calculated and analyzed. The increase of liabilities of small enterprises at a faster pace than equity capital that contradicts the condition of improving their financial stability has been established.

Originality. Scientific novelty of research results consists in assessing financial stability and liquidity of small enterprises in Ukraine. The directions for ensuring the financial stability of small enterprises were presented on the basis of this assessment. It has been substantiated that the main directions for ensuring the financial stability of enterprises should be: financial forecasting, planning and monitoring of results.

Practical value. The obtained results of research are the basis for increasing of curiosity of the leadership of small enterprises to financial stability.

Key words: equity capital, liquidity of enterprises, financial stability, solvency ratio.

Поплюйко Я.В. ЗБАЛАНСОВАНІСТЬ ПОПИТУ І ПРОПОЗИЦІЇ ГРОШЕЙ: СТАТИСТИЧНИЙ АСПЕКТ

Мета. Метою статті є статистичне оцінювання збалансованості попиту та пропозиції грошей в Україні.

Методика дослідження базується на загальнонаукових засадах і фундаментальних положеннях теорії грошей та статистичної науки. Методичною основою дослідження є діалектичний метод пізнання інші загальнонаукові і спеціальні методи і прийоми, які допомогли здійснити комплексне дослідження та вирішити поставлені науково-прикладні завдання. Зокрема, узагальнення, порівняння, а також статистичні методи, використання яких зумовлено метою та завданнями дослідження: табличний, графічний, аналіз часових рядів.

Результати дослідження. В статті розроблено систему показників, яка структурує дослідження за трьома напрямками: порівняння реальної та номінальної грошової маси; порівняння опосередкованих показників; оцінку збалансованості депозитів та кредитів. Визначено диспропорції на грошовому ринку та окреслено рекомендації щодо їх усунення.

Наукова новизна результатів дослідження. Дістала подальшого розвитку методика статистичного аналізу збалансованості попиту та пропозиції грошей, використання якої розширює спектр вимірювання збалансованості попиту і пропозиції на ринку грошей, відповідності обсягу грошової маси потребам національної економіки, що сприяє підвищенню ефективності діяльності банківської системи та гнучкості грошово-кредитної політики.

Практична значущість результатів дослідження. Полягає у розробці пропозицій щодо статистичного забезпечення збалансованого розвитку грошово-кредитної системи. Запропоновані рекомендації щодо системи показників та методів статистичного аналізу грошової маси в Україні можуть бути використані органами державної влади (Уряд і НБУ) у процесі здійснення грошово-кредитної політики, та комерційними банками для врегулювання попиту та пропозиції на гроші з боку суб'єктів господарювання та фізичних осіб.

Ключові слова: грошова маса, грошові агрегати, попит на гроші, пропозиція грошей, кредити, депозити, монетизація економіки, інфляційний розрив, збалансованість попиту та пропозиції на гроші.

Поплюйко Я.В. СБАЛАНСИРОВАННОСТЬ СПРОСА И ПРЕДЛОЖЕНИЯ ДЕНЕГ: СТАТИСТИЧЕСКИЙ АСПЕКТ

Цель. Цель статьи - статистическая оценка сбалансированности спроса и предложения денег в Украине.

Методика исследования базируется на общенаучных принципах и фундаментальных положениях теории денег и статистической науки. Методической основой исследования является диалектический метод познания, другие общенаучные и специальные методы и приемы, которые помогли осуществить комплексное исследование и решить поставленные научно-прикладные задачи. В частности, обобщение, сравнение, а также статистические методы, использование которых обусловлено целью и задачами исследования: табличный, графический, анализ временных рядов.

Результаты исследования. В статье разработана система показателей, которая структурирует исследование по трем направлениям: сравнение реальной и номинальной денежной массы; сравнение косвенных показателей; оценка сбалансированности депозитов и кредитов. Определены диспропорции на денежном рынке и обозначены рекомендации по их устранению.

Научная новизна результатов исследования. Получила дальнейшего развития методика статистического анализа сбалансированности спроса и предложения денег, использование которой расширяет спектр измерения сбалансированности спроса и предложения на рынке денег, соответствия объема денежной массы потребностям национальной экономики, что способствует повышению эффективности деятельности банковской системы и гибкости денежно-кредитной политики.

Практическая значимость результатов исследования заключается в разработке предложений по статистическому обеспечению сбалансированного развития денежно-кредитной системы. Предложенные рекомендации по системе показателей и методах статистического анализа денежной массы в Украине могут быть использованы органами государственной власти (Правительство и НБУ) в процессе осуществления денежно-кредитной политики, коммерческими банками для урегулирования спроса и предложения на деньги со стороны субъектов хозяйствования и домохозяйств.

Ключевые слова: денежная масса, денежные агрегаты, спрос на деньги, предложение денег, кредиты, депозиты, монетизация экономики, инфляционный разрыв, сбалансированность спроса и предложения на деньги.

Popliuiko Ya.V. THE BALANCE OF SUPPLY AND DEMAND OF MONEY: STATISTICAL ASPECTS

Purpose. The purpose of the article is statistical estimation of balancing supply and demand of money in Ukraine.

Methodology of research based on general principles and fundamental tenets of the theory of money and statistical science. Methodical basis of research are dialectical method of knowledge, other general scientific and special methods and techniques that helped make a comprehensive study and solve the scientific and applied problems. In particular, synthesis, comparison and statistical methods, the use of which caused the purposes and objectives of the study: tabular, graphical, time series analysis.

Findings. In the article developed a system of indicators, which structures the investigation on three directions: a comparison of real and nominal money supply; comparison of indirect indicators; assessment of the balance of deposits and loans. Were determined imbalances at the money market and are designated recommendations to address them.

Originality. Took the further development of methods of statistical analysis of balancing demand and supply of money, the use of which extends the range of measurement of balance of demand and supply of money, the money supply matching the needs of the national economy, thereby increasing the efficiency of the banking system and the flexibility of monetary policy.

Practical value. The practical significance of the study is to develop proposals for statistical support balanced development of the monetary system. The recommendations for a system of indicators and methods of statistical analysis of money supply in Ukraine could be used by public authorities (government and National Bank of Ukraine) in the implementation of monetary policy and commercial banks to resolve the supply and demand for money from the entities and individuals persons.

Key words: money supply, monetary aggregates, money demand, loans, deposits, monetization of the economy, inflation gap, balance supply and demand for money.

Самойловська В.П., Коробкова О.М. ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ МИТНОГО ПОСЕРЕДНИЦТВА

Метою статті є узагальнення і подальший розвиток теоретичних положень щодо економічної сутності митного посередництва, а також діяльності митних посередників в сучасних умовах.

Методика дослідження. Теоретичною та методологічною основою дослідження діяльності посередників у сфері зовнішньоекономічної діяльності стали наукові праці вчених, нормативно-правові акти з питань митної справи та законодавчі акти України з питань митної справи та зовнішньоекономічної діяльності. В процесі дослідження використовувались методи теоретичного узагальнення – для дослідження економічної сутності посередництва та виділення послуг в навколомитній сфері окремим сегментом ринку послуг; системного аналізу – при дослідженні можливостей удосконалення посередницької діяльності у зовнішньоекономічній діяльності.

Результати дослідження. На основі узагальнення наукових визначень економічної сутності поняття посередництва взагалі, а також посередництва у зовнішньоекономічній діяльності розроблено визначення поняття «посередництво в сфері зовнішньоекономічної діяльності» як професійна діяльність підприємств, організацій, установ щодо задоволення потреб клієнтів шляхом надання їм послуг у сфері зовнішньоекономічної діяльності.

Посередницькі послуги в сфері зовнішньоекономічної діяльності виділено окремим сегментом ринку послуг та розділено на сегменти: послуги з організації міжнародної угоди; послуги з організації доставки вантажу; фінансові послуги; послуги в навколомитній сфері.

Визначені основні елементи навколомитної структури: митні брокери, митні склади, склади тимчасового зберігання, магазини безмитної торгівлі, митні комплекси, зони вільної торгівлі, фінансові посередники.

Розроблено визначення поняття навколомитна інфраструктура – це сукупність підприємств, організації, дій, інструментів, методів, які забезпечують загальні умови взаємодії суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності з фіскальними органами.

Використано системний підхід до підвищення ефективності функціонування навколо митної інфраструктури.

Наукова новизна результатів дослідження. На основі дослідження навколомитної інфраструктури авторами уперше визначено поняття навколомитної структури. Визначені основні елементи навколомитної структури: митні брокери, митні склади, склади тимчасового зберігання, магазини безмитної торгівлі, митні комплекси, зони вільної торгівлі, фінансові посередники.

Практична значущість результатів дослідження. Отримані результати дослідження направлені на забезпечення ефективного функціонування навколомитної інфраструктури. Вони можуть бути використані для впровадження в діяльність митних посередників у зовнішньоекономічній діяльності.

Ключові слова: посередницька послуга, митний посередник, навколомитна інфраструктура, фіскальні органи.

Самойловская В.П., Коробкова Е.Н. ЭКОНОМИЧЕСКАЯ СУЩНОСТЬ ТАМОЖЕННОГО ПОСРЕДНИЧЕСТВА

Целью статьи является обобщение и дальнейшее развитие теоретических положений связанных с экономической сущностью таможенного посредничества, а также деятельности таможенных посредников в современных условиях.

Методика исследования. Теоретической и методологической основой исследования деятельности посредников в сфере внешнеэкономической деятельности стали научные труды ученых, нормативно-правовые акты по вопросам таможенного дела и законодательные акты Украины по вопросам таможенного дела и внешнеэкономической деятельности. В процессе исследования использовались методы теоретического обобщения - для исследования экономической сущности посредничества и выделения услуг в околотаможенной сфере отдельным сегментом рынка услуг; системного анализа - при исследовании возможностей совершенствования посреднической деятельности во внешнеэкономической деятельности.

Результаты исследования. На основе обобщения научных определений экономической сущности понятия посредничества вообще, а также посредничества во внешнеэкономической деятельности, разработано определение «посредничество в сфере внешнеэкономической деятельности», как профессиональная деятельность предприятий, организаций, учреждений по удовлетворению потребностей клиентов путем предоставления услуг клиентам в сфере внешнеэкономической деятельности.

Посреднические услуги в сфере внешнеэкономической деятельности выделено отдельным сегментом рынка, услуги в сфере внешнеэкономической деятельности разделены на: услуги по организации международной сделки; услуги по организации доставки груза; финансовые услуги; услуги в околотаможенной

сфере.

Определены основные элементы околотаможенной структуры: таможенные брокеры, таможенные склады, склады временного хранения, магазины беспошлинной торговли, таможенные комплексы, зоны свободной торговли, финансовые посредники.

Разработано определение околотаможенной инфраструктуры. Околотаможенная инфраструктура представляет собой совокупность предприятий, организаций, действий, инструментов, методов, которые обеспечивают общие условия взаимодействия субъектов внешнеэкономической деятельности с фискальными органами.

Использован системный подход к повышению эффективности функционирования околотаможенной инфраструктуры.

Научная новизна результатов исследования. На основе исследования околотаможенной инфраструктуры авторами впервые определено понятие околотаможенной инфраструктуры. Определены основные элементы околотаможенной структуры: таможенные брокеры, таможенные склады, склады временного хранения, магазины беспошлинной торговли, таможенные комплексы, зоны свободной торговли, финансовые посредники.

Практическая значимость результатов исследования. Полученные результаты исследования направлены на обеспечение эффективного функционирования околотаможенной инфраструктуры. Они могут быть использованы для внедрения в деятельность таможенных посредников во внешнеэкономической деятельности.

Ключевые слова: посредническая услуга, таможенный посредник, околотаможенная инфраструктура, фискальные органы.

Samoilovska V.P., Korobkova O.M. THE ECONOMIC ESSENCE OF CUSTOMS MEDIATION

Purpose. The aim of the article is the generalization and further development of theoretical positions regarding the economic substance of customs mediation and also activity of customs mediators in modern conditions.

Methodology of research. Theoretical and methodological basis of the research of intermediaries activities in the sphere of foreign economic activity were the scientific works of scientists, regulatory and legal acts on customs matters and legislative acts of Ukraine on customs matters and foreign economic activity. Methods of theoretical generalization were used in the research process – to study the economic substance of mediation and selection services in the around custom sphere by certain segments of service market; systems analysis – in the study of the possibilities for improvement of mediation activity in foreign economic activity.

Findings. The definition “intermediation in the sphere of foreign economic activity” as a professional activity of enterprises, organizations and institutions to meet the needs of customers by providing services in the sphere of foreign economic activity has been developed on the basis of summarizing the scientific definitions of the economic substance of the concept of mediation in general and also mediation in foreign economic activity.

Intermediary services in the sphere of foreign economic activity are separated by the certain segment of market services and are divided into such segments: services on the organization of an international agreement; services on the organization of cargo delivery; financial services; services in the around customs sphere.

The basic elements of the around customs structure have been determined. Among them: customs brokers, customs warehouses, temporary warehouses, duty-free shops, customs complexes, zones of free trade, financial intermediaries.

The definition of the around customs infrastructure has been developed. The around customs infrastructure is a combination of enterprises, organizations, actions, tools and methods that provide the general conditions of interaction of foreign economic entities with the fiscal authorities.

The systematic approach to improving the efficiency of functioning of around customs infrastructure was used.

Originality. The concept of around customs structure was firstly identified by the authors on the basis of research of around customs infrastructure. The basic elements of the around customs structure have been determined in the article. Among them are: customs brokers, customs warehouses, temporary warehouses, duty-free shops, customs complexes, zones of free trade, financial intermediaries.

Practical value. The obtained results of research are aimed at ensuring the effective functioning of the around customs infrastructure. These results can be used for implementation in activity of customs mediators in foreign economic activity.

Key words: intermediary service, customs mediator, around customs infrastructure, fiscal authorities.

Непечатенко О.О., Бечко П.К., Попиченко Д.А. ТЕОРЕТИЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ СУТНОСТІ ОБОРОТНИХ АКТИВІВ

Мета. Метою дослідження є наукове обґрунтування теоретично – методологічних засад еволюції категорії «оборотні активи» як однієї із ключових економічних категорій.

Методика дослідження. В процесі дослідження використано систему методів і методичних підходів, зокрема: монографічний метод – при обґрунтуванні теоретико – методологічних засад еволюції категорії «оборотні активи», економіко – статистичний та інші методи при проведенні порівняльного аналізу категорії «оборотні активи» за директивної та ринкової економіки.

Результати дослідження. Теоретично обґрунтовано, що відповідно до сучасних ринкових умов господарювання «оборотні активи» це авансована вартість засобів сфери виробництва і сфери обігу, що забезпечують безперервність процесу виробництва і впродовж одного колаобігу свою вартість повністю

переносять на знову створений продукт, здатні повертатися у висхідну форму після завершення виробничого циклу і продовжувати наступний.

Наукова новизна результатів дослідження. Розроблені концептуальні підходи щодо поглиблення трактування економічної категорії «оборотні активи», які на відміну існуючих підсилюють роль цієї категорії як чинника, що безпосередньо впливає на фінансові результати діяльності суб'єктів господарювання.

Практична значущість результатів дослідження. Отримані результати дослідження, які відображають орієнтири еволюції категорії «оборотні активи», спрямовані на забезпечення підвищення ефективності виробництва суб'єктів господарювання.

Ключові слова: оборотні активи, оборотні засоби, оборотні кошти, оборотний капітал, авансована вартість, колообіг, процес виробництва, товарно-матеріальні цінності, оборотні виробничі фонди та фонди обігу.

Непчатенко Е.А., Бечко П.К., Попиченко Д.А. ТЕОРЕТИЧЕСКОЕ ОБОСНОВАНИЕ СУЩНОСТИ ОБОРОТНЫХ АКТИВОВ

Цель. Целью исследования является научное обоснование теоретико – методологических основ эволюции категории «оборотные активы» как одной из ключевых экономических категорий.

Методика исследования. В процессе исследования использовано систему методов и методических приемов, в частности: монографический метод – при обосновании теоретико–методологических засад эволюции категории «оборотные активы», экономико–статистический и другие методы при проведении сравнительного анализа категории «оборотные активы» при директивной и рыночной экономике.

Результаты исследования. Теоретически обоснованно, что в соответствии рыночным условиям хозяйствования категория «оборотные активы» это - авансированная стоимость средств сферы производства и сферы обращения, обеспечивающие непрерывность процесса производства и на протяжении одного кругооборота полностью свою стоимость переносят на вновь созданный продукт, возвращающиеся в исходную форму после завершения производственного цикла для продолжения следующего.

Научная новизна результатов исследования. Разработаны концептуальные подходы относительно более углубленной трактовки экономической категории «оборотные активы», которые в отличие от ныне действующей усиливают роль этой категории, как фактора, непосредственно влияющего на финансовые результаты деятельности субъектов хозяйствования.

Практическое значение результатов исследования. Полученные результаты исследования отражают ориентиры эволюции категории «оборотные активы», направленные на повышение эффективности производства субъектов хозяйствования.

Ключевые слова: оборотные активы, оборотные средства, денежные средства, оборотный капитал, авансированная стоимость, кругооборот, процесс производства, товарно-материальные ценности, оборотные производственные фонды и фонды обращения.

Непочатенко О.О., Бечко Р.К., Попыченко Д.О. THEORETICAL SUBSTANTIATION OF THE ESSENCE OF CURRENT ASSETS

Purpose. The research aim is a scientific justification of theoretical and methodological bases of the category “current assets” evolution as one of the key economic categories.

Methodology of research. The system of methods and methodical approaches was used in the process of research, including: monographic method – when justifying theoretical and methodological bases of the category “current assets” evolution, statistical analysis and other methods used in realization of the category “current assets” comparative analysis at directive and market economy.

Findings. On theoretical grounds we justify that in accordance with modern market conditions of management “current assets” are advance value of capital goods providing regularity of manufacturing and during one circulation fully carrying its cost on the newly-produced product, going back into ascending form after completion of production cycle for the beginning of the following.

Originality. Conceptual approaches to more profound interpretation of economic category “current assets” are worked out, that in contrast to now operating increase the role of this category as a factor directly influencing financial results of subject activity.

Practical value. The results of the research reflect the reference points of the category “current assets” evolution and they are aimed to increase production efficiency of management subjects.

Key words: current assets, means of circulation, cash means, current capital, advance value, circulation, manufacturing, inventory holdings, production facilities and floating funds in circulation.

Радько В.І., Микитюк Д.М. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ЕФЕКТИВНІСТЮ ВИРОБНИЦТВА МОЛОКА

Мета. Метою дослідження є розробка теоретичних, методологічних положень і практичних рекомендацій щодо формування обліково-аналітичного забезпечення управління ефективністю виробництва молока в сільськогосподарських підприємствах.

Методика дослідження. Теоретичною і методологічною основою дослідження є сучасна теорія ринкової економіки, обліку, аналізу та менеджменту, а також застосовувались методи: індуктивний – при зборі, систематизації та обробки інформації; дедуктивний – при теоретичному осмисленні проблеми; аналізу та синтезу – при поєднанні складових економічних явищ в єдиному процесі; історичний і логічний – при вивченні розвитку й взаємозв'язку менеджменту й обліку; анкетування та інтерв'ювання – при дослідженні окремих питань організації обліку в сучасних сільськогосподарських формуваннях, а також при визначенні потреби управлінців у інформації;

графічний – при формуванні схем взаємозв'язків обліку, аналізу, менеджменту; монографічний – при вивченні існуючої системи обліково-аналітичного забезпечення управління; системного підходу – при розробці обліково-аналітичного забезпечення як системи.

Результати дослідження. Доведено що, до численних заходів, спрямованих на підвищення оперативності управління виробництвом в молочному скотарстві, слід віднести й удосконалення системи бюджетування та контролю витрат. У процесі дослідження запропоновано порядок ідентифікації трьох видів продукції молочного скотарства як об'єктів калькулювання собівартості в межах управлінського обліку, а саме: основної продукції (молоко), супутньої продукції (приплід, приріст живої маси) та побічної (гній) з використанням групування витрат за фізіологічними групами згідно з технологією виробництва.

Наукова новизна результатів дослідження. Практика управлінського обліку на підприємствах молочного скотарства не повною мірою відповідає сучасним вимогам. З метою удосконалення системи управлінського обліку в них рекомендується: проводити групування витрат з урахуванням функцій управлінського обліку; застосовувати систему формування витрат за місцями їх виникнення, ввести в практику сільськогосподарських підприємств методику обліку витрат в інтегрованій системі бухгалтерського обліку з виявленням відхилень фактичних значень від нормативних; використовувати запропонований спосіб обчислення собівартості продукції молочного скотарства на рівні змінних витрат; здійснювати бюджетування на підприємстві відповідно до виділених місць виникнення витрат на основі бізнес-процесів.

Практична значущість результатів дослідження. З огляду на це, для відображення інформації за центрами відповідальності пропонується до впровадження виробничий звіт, що відповідає сучасним вимогам інформаційного забезпечення управління і умовам застосування нормативного методу обліку. Виробничий звіт складається з трьох розділів. Усі показники розглядаються в розрізі нормативних і фактичних величин, порід і вікових груп тварин.

Ключові слова: облік, аналітичне забезпечення, сільськогосподарське підприємство, молоко, менеджмент.

Радько В.И., Микитюк Д.М. ОРГАНИЗАЦИОННЫЕ ОСНОВЫ ФОРМИРОВАНИЯ ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ УПРАВЛЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТЬЮ ПРОИЗВОДСТВА МОЛОКА

Цель. Целью исследования является разработка теоретических, методологических положений и практических рекомендаций по формированию учетно-аналитического обеспечения управления эффективностью производства молока в сельскохозяйственных предприятиях.

Методика исследования. Теоретической и методологической основой исследования является современная теория рыночной экономики, учета, анализа и менеджмента, а также применялись методы: индуктивный – при сборе, систематизации и обработки информации; дедуктивный – при теоретическом осмыслении проблемы; анализа и синтеза – при сочетании составляющих экономических явлений в едином процессе; исторический и логический – при изучении развития и взаимосвязи менеджмента и учета; анкетирование и интервьюирование – при исследовании отдельных вопросов организации учета в современных сельскохозяйственных формированиях, а также при определении потребности управленцев в информации; графический – при формировании схем взаимосвязей учета, анализа, менеджмента; монографический – при изучении существующей системы учетно-аналитического обеспечения управления; системного подхода – при разработке учетно-аналитического обеспечения как системы.

Результаты исследования. Доказано, что до многочисленных мероприятий, направленных на повышение оперативности управления производством в молочном скотоводстве, следует отнести и совершенствование системы бюджетирования и контроля затрат. В процессе исследования предложен порядок идентификации трех видов продукции молочного скотоводства как объектов калькулирования себестоимости в рамках управленческого учета, а именно: основной продукции (молоко), сопутствующей продукции (приплод, прирост живой массы) и побочная (навоз) с использованием группировки затрат по физиологическим группам в соответствии с технологией производства.

Научная новизна результатов исследования. Практика управленческого учета на предприятиях молочного скотоводства не в полной мере отвечает современным требованиям. С целью совершенствования системы управленческого учета в них рекомендуется: проводить группировку расходов с учетом функций управленческого учета; применять систему формирования затрат по местам их возникновения, ввести в практику сельскохозяйственных предприятий методику учета затрат в интегрированной системе бухгалтерского учета с выявлением отклонений фактических значений от нормативных; использовать предложенный способ исчисления себестоимости продукции молочного скотоводства на уровне переменных затрат; осуществлять бюджетирование на предприятии согласно выделенных мест возникновения затрат на основе бизнес-процессов.

Практическая значимость результатов исследования. Учитывая это, для отражения информации по центрам ответственности предлагается к внедрению производственный отчет, что отвечает современным требованиям информационного обеспечения управления и условиям применения нормативного метода учета. Производственный отчет состоит из трех разделов. Все показатели рассматриваются в разрезе нормативных и фактических величин, пород и возрастных групп животных.

Ключевые слова: учет, аналитическое обеспечение, сельскохозяйственное предприятие, молоко, менеджмент.

Radko V.I., Mykytiuk D.M. ORGANIZATIONAL PRINCIPLES FOR FORMATION OF INFORMATIONAL AND ANALYTICAL MAINTENANCE FOR MANAGEMENT OF EFFICIENCY OF MILK PRODUCTION

Purpose. The aim of this article is the development of theoretical, methodological provisions and practical recommendations concerning formation of accounting and analytical maintenance for management of efficiency of milk production at the agricultural enterprises.

Methodology of research. The theoretical and methodological basis of the study is the modern theory of market economics, accounting, analysis and management. The following methods were used in the article: induction – in collecting, organizing and processing information; deductive – at the theoretical understanding of the problem; analysis and synthesis – at combination of components of economic phenomena in a single process; historical and logical – in studying the development and relationship of management and accounting; questionnaires and interviewing – in the study of specific issues of accounting organization in the modern agricultural formations as well as in determining the needs of managers in the information; graphics – at forming schemes of relationships of accounting, analysis, management; monographic – in studying the existing system of accounting and analytical ensuring the management; system approach – in the development of accounting and analytical maintenance as a system.

Findings. It has been proved that numerous measures aimed at increasing the efficiency of production management in dairy farming should include improving budgeting and control of expenses. The procedure of identification of three kinds of dairy products as costing objects within management accounting was proposed during the research process, namely: basic products (milk), related products (offspring, increase in body weight) and adverse (manure) with using grouping costs according to physiological groups in accordance with production technology.

Originality. It is recommended to conduct the following actions in order to improve management accounting system, namely: to conduct grouping expenses considering functions of management accounting; use the system of expenses formation according to the places of their origin, to put into practice of agricultural enterprises the method of cost accounting in the integrated accounting system with the identification of deviations of the actual values from standard; use the proposed method of calculating the cost of dairy products at the level of variable costs; implement budgeting at the enterprise according to the selected cost centers on the basis of business processes.

Practical value. It is proposed to introduce a production report that meets all modern requirements of information ensuring the management and the conditions for using normative method of accounting. The production report includes three sections. All indicators are considered in the context of normative and actual magnitudes, animal breeds and age groups of animals.

Key words: accounting, analytical maintenance, agricultural enterprise, milk, management.

Матковський П.С. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МОДЕЛІ ОБЛІКУ ЛІЗИНГОВИХ ОПЕРАЦІЙ

Мета. Встановити та обґрунтувати ключові елементи моделі обліку лізингових відносин.

Методика дослідження. В процесі висвітлення матеріалу використано такі методи дослідження: абстрагування – для визначення базових складових моделі обліку лізингових операцій; аналізу і синтезу – для встановлення та обґрунтування засад обліку лізингу; оціночний – для опису елементів оціночних зобов'язань лізингової угоди; індукції – для встановлення суб'єктів лізингу, базуючись на практичних документах – договорах лізингу; порівняння – для класифікування інформації, яка повинна розкриватися орендарем та орендодавцем в примітках до фінансової звітності; дедукції – для формулювання висновків.

Результати дослідження. Визначено ключові складові моделі обліку лізингових операцій.

Обґрунтовано місце і значення в цій моделі: принципів лізингу; суб'єктів лізингу; засад обліку лізингу, оподаткування лізингу. Виокремлено інформацію, що повинна розкриватися орендарем та орендодавцем щодо фінансової та операційної оренди.

Обґрунтовано, що при трактуванні лізингодавця та лізингоодержувача як власника об'єкта лізингу, цим самим нівелюється чітка розбіжність, необхідна для обліку операцій. Запропоновано як синонім "лізингодавця" вживати "власник", до "лізингоодержувача" – "господар", або відповідно "власник" та "користувач". Прокоментовано сторони платників податку на лізинг, зокрема, транспортного податку, згідно податкового кодексу України.

Наукова новизна результатів дослідження. Визначено й обґрунтовано концептуальні складові елементи моделі обліку лізингових операцій.

Практична значущість результатів дослідження. Запропонована модель обліку лізингу з її складовими може бути використана як підґрунтя для подальших досліджень науковцями в царині питань обліку лізингових операцій.

Ключові слова: облік лізингових операцій, модель, елементи, лізингодавець, лізингоодержувач, орендар, орендодавчець, операційна, фінансова оренда.

Матковский П.Е. ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ МОДЕЛИ УЧЕТА ЛИЗИНГОВЫХ ОПЕРАЦИЙ

Цель. Установить и обосновать ключевые элементы модели учета лизинговых отношений.

Методика исследования. В процессе освещения материала использованы следующие методы исследования: абстрагирование – для определения базовых составляющих модели учета лизинговых операций; анализа и синтеза – для установления и обоснования принципов учета лизинга; оценочный – для описания элементов оценочных обязательств лизинговой сделки; индукции – для установления субъектов лизинга, основываясь на практических документах – договорах лизинга; сравнения – для классификации информации, которая должна раскрываться арендатором и арендодателем в примечаниях к финансовой отчетности; дедукции – для формулирования выводов.

Результаты исследования. Определены ключевые составляющие модели учета лизинговых операций.

Обосновано место и значение в этой модели: принципов лизинга; субъектов лизинга; основ учета лизинга, налогообложения лизинга. Выделено информацию, которая должна раскрываться арендатором и арендодателем по финансовой и операционной аренды.

Обосновано, что при трактовке лизингодателя и лизингополучателя как владельца объекта лизинга, тем самым нивелируется четкое расхождение, необходимое для учета операций. Предложено как синоним

“лизингодателя” принимать “владелец”, в “лизингополучателя” – “хозяин”, или соответственно “владелец” и “пользователь”. Прокомментировано стороны налогоплательщиков на лизинг, в частности, транспортного налога, согласно налогового кодекса Украины.

Научная новизна результатов исследования. Определены и обоснованы концептуальные составляющие элементы модели учета лизинговых операций.

Практическая значимость результатов исследования. Предложенная модель учета лизинга с ее составляющими может быть использована как основа для дальнейших исследований учеными в области вопросов учета лизинговых операций.

Ключевые слова: учет лизинговых операций, модель, элементы, лизингодатель, лизингополучатель, арендатор, арендодатель, операционная, финансовая аренда.

Matkovskiy P.Ye. THEORETICAL BASIS OF THE ACCOUNTING MODEL FOR LEASING OPERATIONS

Purpose. To establish and justify the key elements of the accounting model of leasing relations.

Methodology of research. In the process of lighting the material used the following methods: abstraction – to define the basic components of the model accounting of leasing operations; analysis and synthesis – to establish and justify the accounting principles of leasing; assessment – to describe the elements of the estimated liabilities of the leasing transaction; induction - to establish the subjects of leasing, based on practical documents – the leasing agreement; comparison – for classification of information that should be disclosed to the tenant and the landlord in the notes to the financial statements; deduction – to draw conclusions.

Findings. Identified key components of the model accounting for leasing operations.

Grounded place and significance in this model: the principles of leasing; the subjects of the lease; basics of accounting of leasing, tax leasing. Highlight the information that should be disclosed tenant and landlord finance and operating leases.

It is proved that in the interpretation of the lessee and the lessor as the owner of the leased object, thus leveled sharp divergence required for accounting transactions. It is proposed as a synonym of “lessor” take “the owner” in the “lessee” – “host” or, respectively, the “owner” and “user”. Commented by taxpayers for leasing, in particular, the transport tax, according to the Tax Code of Ukraine.

Originality. We identified and justified the constituent elements of the conceptual model of the account of leasing operations.

Practical value. The proposed model of accounting of leasing with its components can be used as a basis for further research by scientists in the field of accounting issues of leasing operations.

Key words: accounting of leasing operations, the model elements, lessor, lessee, tenant, landlord, operational, financial lease.

Борковська В.В. ОБЛІК І КОНТРОЛЬ ЗА ЦЕНТРАМИ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ М'ЯСОПЕРЕРОБНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Мета. Метою статті є узагальнення теоретичних та поглиблення методичних основ, а також розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення обліку і контролю за центрами відповідальності м'ясопереробних підприємств.

Методика дослідження. При вивченні теорії та практики ведення обліку за центрами відповідальності були використані загальнонаукові та спеціальні методи дослідження: абстрактно-логічний (теоретичні узагальнення напрямів удосконалення обліку за центрами відповідальності), монографічний (вивчення вітчизняного та зарубіжного досвіду обліку за центрами відповідальності витрат, доходів та прибутку), розрахунково-аналітичний (збір і систематизація доходів та витрат за центрами відповідальності), аналізу і синтезу (при деталізації доходів і витрат), прогнозування витрат і встановлення ціни реалізації.

Результати дослідження. Узагальнено вітчизняний та зарубіжний досвід обліку за центрами відповідальності. Визначено центри витрат, доходів та прибутку з урахуванням організаційно-технологічних особливостей переробки продукції тваринництва. Проведено аналіз відхилень планових показників від фактичних результатів центрів відповідальності відповідно до принципу контрольованості при побудові обліку за центрами відповідальності. Визначено характер трансфертного ціноутворення на основі витрат певного виробничого сегменту.

Наукова новизна результатів дослідження. Наукова новизна полягає в теоретичному та методичному обґрунтуванні пропозицій з удосконалення обліку і контролю за центрами відповідальності м'ясопереробного підприємства. Дослідження в цілому дозволяє ефективно застосовувати удосконалену систему обліку за центрами відповідальності з урахуванням потреб оперативного контролю діяльності.

Практична значущість результатів дослідження. Отримані результати дослідження є підґрунтям для вирішення практичних питань обліку і контролю витрат, доходів та результатів діяльності м'ясопереробного підприємства за виробничими сегментами, підрозділами та центрами відповідальності.

Ключові слова: облік, контроль, центр відповідальності, центр витрат, центр доходів, центр прибутку, звітність за сегментами, децентралізація, принцип контрольованості, облік відхилень, трансфертна ціна, м'ясопереробне виробництво.

Борковская В.В. УЧЕТ И КОНТРОЛЬ НАД ЦЕНТРАМИ ОТВЕТСТВЕННОСТИ МЯСОПЕРЕРАБАТЫВАЮЩЕГО ПРЕДПРИЯТИЯ

Цель. Целью статьи является обобщение теоретических и углубление методических основ, а также разработка практических рекомендаций по совершенствованию учета и контроля по центрам ответственности мясоперерабатывающих предприятий.

Методика дослідження. При вивченні теорії та практики ведення обліку по центрах відповідальності були використані загальнонаукові та спеціальні методи дослідження: абстрактно-логічний (теоретичне узагальнення напрямків удосконалення обліку по центрах відповідальності), монографічний (вивчення національного та зарубіжного досвіду ведення обліку по центрах відповідальності витрат, доходів та прибутків), розрахунково-аналітичний (збір та систематизація доходів та витрат по центрах відповідальності), аналіз та синтез (при деталізації доходів та витрат), прогнозування витрат та встановлення ціни реалізації.

Результати дослідження. Узагальнено національний та зарубіжний досвід ведення обліку по центрах відповідальності. Визначено центри витрат, доходів та прибутків з урахуванням організаційно-технологічних особливостей переробки продукції тваринництва. Проведено аналіз відхилень планових показників від фактичних результатів центрів відповідальності в відповідності з принципом контролюємості при побудові обліку по центрах відповідальності. Визначено характер трансфертного ціноутворення на основі витрат певного виробничого сегмента.

Наукова новизна результатів дослідження. Наукова новизна полягає в теоретичному та методичному обґрунтуванні пропозицій по удосконаленню обліку та контролю по центрах відповідальності м'ясопереробного підприємства. Дослідження в цілому дозволяють ефективно застосовувати удосконалену систему обліку по центрах відповідальності з урахуванням потреб оперативного контролю діяльності.

Практична значимість результатів дослідження. Отримані результати дослідження є основою для вирішення практичних питань обліку та контролю витрат, доходів та результатів діяльності м'ясопереробного підприємства по виробничим сегментам, підрозділами та центрами відповідальності.

Ключові слова. Облік, контроль, центр відповідальності, центр витрат, центр доходів, центр прибутків, звітність по сегментах, децентралізація, принцип контролюємості, облік відхилень, трансфертна ціна, м'ясопереробне виробництво.

Borkovska V.V. ACCOUNTING AND CONTROL BY THE CENTRES OF RESPONSIBILITY OF MEAT PROCESSING ENTERPRISE

Purpose. The aim of this article is generalization of theoretical and deepening methodological foundations and also development of practical recommendations on improvement of accounting and control of responsibility centres of meat processing enterprises.

Methodology of research. General scientific and special research methods were used during the study of the theory and practice of accounting by responsibility centres: abstract and logical (theoretical generalization of directions of accounting improvement by responsibility centres), monographic (study of national and foreign experience of accounting by responsibility centres of expenses, incomes and profits), calculation and analytical (gathering and systematization of income and expenses by responsibility centres), analysis and synthesis (to detail of income and expenses), forecasting expenses and setting selling prices.

Findings. Domestic and foreign experience of accounting by responsibility centres has been generalized. The centres of expenses, incomes and profits taking into account organizational and technological features of processing of animal products have been defined. The analysis of deviations of planned targets from actual results of responsibility centres in accordance with the principle of controllability for construction of accounting by centres of responsibility has been conducted. Character of transfer pricing on the basis of expenses of the certain industrial segment has been determined.

Originality. Scientific novelty lies in theoretical and methodical substantiation of proposals on improvement of accounting and control of responsibility centres of meat processing enterprise. Research as a whole allows effectively to apply advanced accounting system by responsibility centres taking into account the needs of operational control of activity.

Practical value. The obtained results of research are the basis for the decision of practical questions of accounting and expenses control, incomes and results of activity of meat processing enterprises by industrial segments, subdivisions and responsibility centres.

Key words: accounting, control, responsibility centre, centre of expenses, centre of incomes, centre of profit, segment reporting, decentralization, principle of accountability, accounting of deviations, transfer price, meat processing enterprise.

Кундеус О.М. ОБЛІК НАРАХУВАННЯ АМОРТИЗАЦІЇ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ТА ПОДАТКОВИХ РІЗНИЦЬ

Мета. Мета статті полягає у тому, щоб на основі застосування положень чинних нормативних документів з бухгалтерського обліку основних засобів викласти сучасну методологію бухгалтерського та податкового обліку амортизації, витрат на поліпшення та ремонт основних засобів, розрахунок податкових різниць і надати рекомендації з їх практичного застосування.

Методика дослідження. В процесі дослідження використано загальнонаукові та спеціальні методи дослідження, зокрема: монографічний – при вивченні сутності основних засобів та нарахування їх амортизації; абстрактно-логічний – при здійсненні теоретичного узагальнення напрямків удосконалення нарахування амортизації та податкових різниць, відображення основних засобів у бухгалтерському та податковому обліку; порівняльний – при порівнянні нових податкових змін щодо нарахування амортизації та податкових різниць з існуючими положеннями.

Результати дослідження. Уточнено визначення сутності основних засобів та граничні межі доходів для оподаткування у відповідності до нових положень податкової політики. Різниця, яка виникає при нарахуванні амортизації необоротних активів поділено на три складові, в частині: амортизації основних засобів і нематеріальних активів; уцінки і дооцінки та зменшення або відновлення корисності; залишкової вартості об'єкта

основних засобів чи нематеріальних активів в разі їх продажу або ліквідації. При цьому при розрахунку амортизації основних засобів та нематеріальних активів їх балансова вартість на 1 січня 2015 року має дорівнювати балансовій вартості таких активів, що визначена станом на 31 грудня 2014 року. Підприємства (за винятком тих, які не визнають податкові різниці і орієнтуються лише на фінансовий облік) в частині основних засобів повинні коригувати свій фінансовий результат, визначений за даними бухгалтерського обліку на суму податкових різниць, що стосуються основних засобів, а саме амортизації.

Наукова новизна результатів дослідження. Визначено, що податкові різниці, які виникають при нарахуванні амортизації необоротних активів поділено на три складових, в частині: амортизації основних засобів і нематеріальних активів; уцінки і дооцінки та зменшення або відновлення корисності; залишкової вартості об'єкта основних засобів чи нематеріальних активів в разі їх продажу або ліквідації.

Практична значущість результатів дослідження. Отримані результати дослідження направлені на удосконалення системи бухгалтерського фінансового обліку використання основних засобів, нарахування і використання амортизації, правильного визначення податкових різниць, що стосуються основних засобів, а саме амортизації.

Ключові слова: підприємство, основні засоби, амортизація, бухгалтерський облік, податковий облік, податкові різниці

Кундеус А.М. УЧЕТ НАЧИСЛЕНИЯ АМОТИЗАЦИИ ОСНОВНЫХ СРЕДСТВ И НАЛОГОВЫХ РАЗНИЦ

Цель. Цель статьи заключается в том, чтобы на основе применения положений действующих нормативных документов по бухгалтерскому учету основных средств выложить современную методологию бухгалтерского и налогового учета амортизации, расходов на улучшение и ремонт основных средств, расчета налоговых разниц и дать рекомендации по их практическому применению.

Методика исследования. В процессе исследования использованы общенаучные и специальные методы исследования, в частности: монографический - при изучении сущности основных средств и начисления их амортизации; абстрактно-логический - при осуществлении теоретического обобщения направлений совершенствования начисления амортизации и налоговых разниц, отражения основных средств в бухгалтерском и налоговом учете; сравнительный - при сравнении новых налоговых изменений по начислению амортизации и налоговых разниц с существующими положениями.

Результаты исследования. Уточнено определение сущности основных средств и предельные границы доходов для налогообложения в соответствии с новыми положениями налоговой политики. Разницы, возникающие при начислении амортизации необоротных активов разделены на три составляющие, в части: амортизации основных средств и нематериальных активов; уценки и дооценки и уменьшения или восстановления полезности; остаточной стоимости объекта основных средств или нематериальных активов в случае их продажи или ликвидации. При этом при расчете амортизации основных средств и нематериальных активов их балансовая стоимость на 1 января 2015 года должна равняться балансовой стоимости таких активов, определенной по состоянию на 31 декабря 2014 года. Предприятия (за исключением тех, которые не признают налоговые разницы и ориентируются только на финансовый учет) в части основных средств должны корректировать свой финансовый результат, определенный по данным бухгалтерского учета на сумму налоговых разниц, касающихся основных средств, а именно амортизации.

Научная новизна результатов исследования. Определено, что налоговые разницы, возникающие при начислении амортизации необоротных активов разделены на три составляющих, в части: амортизации основных средств и нематериальных активов; уценки и дооценки и уменьшения или восстановления полезности; остаточной стоимости объекта основных средств или нематериальных активов в случае их продажи или ликвидации.

Практическая значимость результатов исследования. Полученные результаты исследования направлены на совершенствование системы бухгалтерского финансового учета использования основных средств, начисления и использования амортизации, правильного определения налоговых разниц, касающихся основных средств, а именно амортизации.

Ключевые слова: предприятие, основные средства, амортизация, бухгалтерский учет, налоговый учет, налоговые разницы.

Kundeus O.M. ACCOUNTING OF AMORTIZATION CHARGE OF FIXED ASSETS AND TAX DIFFERENCES

Purpose. The aim of this article is to present the modern methodology of accounting and tax accounting of depreciation, costs of improvement and repair of fixed assets, the calculation of tax differences and provide recommendations on their practical application on the basis of application of the provisions of existing normative documents on the accounting of fixed assets.

Methodology of research. General scientific and special methods were used during the research process, including: monographic – in studying the nature of fixed assets and accrual of their depreciation; abstract and logical – in the implementation of theoretical generalization areas of improvement charge of amortization and tax differences, displaying fixed assets in the accounting and tax accounting; comparative – in comparing the new tax changes on charge of amortization and tax differences with existing provisions.

Findings. The definition of the nature of fixed and thresholds of incomes for taxation in accordance with the new provisions of the tax policy has been clarified. It has been determined that differences that arise in calculating depreciation of fixed assets are divided into three components, in part: depreciation of fixed and intangible assets; markdowns and revaluation and the reduction or recovery utility; the residual value of fixed assets or intangible assets in the event of sale or liquidation. Thus, when calculating depreciation of fixed assets and intangible assets, their carrying amount on the 1st of January 2015 shall be equal to the carrying value of such assets that is determined as on the 31st of December 2014. Enterprises (except of those that do not recognize tax differences and oriented only on the financial

account) should adjust its financial results in the part of fixed assets that are determined according to the accounting for the amount of tax differences related to fixed assets, namely depreciation.

Originality. It has been determined that tax differences that arise in calculating depreciation of fixed assets are divided into three components, in part: depreciation of fixed and intangible assets; markdowns and revaluation and the reduction or recovery utility; the residual value of fixed assets or intangible assets in the event of sale or liquidation.

Practical value. The obtained results of research aimed at improving the system of financial accounting of fixed assets, accrual and use of depreciation, correct definition of the tax differences related to fixed assets, namely depreciation.

Key words: enterprise, fixed assets, depreciation, accounting, tax accounting, tax differences.

Гангал Л.С. ЕКОЛОГІЧНИЙ ОБЛІК ЯК ІНФОРМАЦІЙНИЙ ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Мета. Метою дослідження є формування теоретико-методологічного базису для впровадження екологічного обліку у практику діяльності вітчизняних сільськогосподарських підприємств як інформаційного інструменту управління їх конкурентоспроможністю.

Методика дослідження. У процесі дослідження використано такі провідні методи: наукової абстракції, індукції, дедукції, аналізу та синтезу – для формування механізму адаптації організації обліково-аналітичного забезпечення екологічної діяльності до запитів управління конкурентоспроможністю; порівняльного аналізу, систематизації та узагальнення - для уточнення поняття «екологічні витрати»; аналогії, узагальнення, групування - під час класифікації екологічних витрат.

Результати дослідження. У статті обґрунтовано необхідність впровадження екологічного обліку на вітчизняних сільськогосподарських підприємствах як дієвого інструменту управління їх конкурентоспроможністю. Запропоновано механізм адаптації організації обліково-аналітичного забезпечення до запитів системи управління конкурентоспроможністю. Проаналізовано дефініції поняття «екологічні витрати». Удосконалено класифікацію екологічних витрат, виокремивши в її складі необхідні ознаки для потреб обліку і управління екологічною діяльністю господарюючого суб'єкта.

Наукова новизна результатів дослідження. Обґрунтовано актуальність впровадження екологічного обліку у практику діяльності сільськогосподарських підприємств. Удосконалено трактування сутності екологічних витрат та їх класифікацію для потреб бухгалтерського обліку і управлінської системи підприємства. Розроблено механізм адаптації обліково-аналітичного забезпечення екологічної діяльності до запитів системи управління конкурентоспроможністю.

Практична значущість результатів дослідження. Отримані результати дослідження є підґрунтям для формування потужного інформаційного базису обліково-аналітичного забезпечення конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств.

Ключові слова. Конкурентоспроможність, сільськогосподарські підприємства, екологічний облік, екологічні витрати, управління.

Гангал Л.С. ЭКОЛОГИЧЕСКИЙ УЧЕТ КАК ИНФОРМАЦИОННЫЙ ИНСТРУМЕНТ УПРАВЛЕНИЯ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТЬЮ СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ

Цель. Целью исследования является формирование теоретико-методологического базиса для внедрения экологического учета в практику деятельности отечественных сельскохозяйственных предприятий как информационного инструмента управления их конкурентоспособностью.

Методика исследования. В процессе исследования использованы следующие ведущие методы: научной абстракции, индукции, дедукции, анализа и синтеза - для формирования механизма адаптации организации учетно-аналитического обеспечения экологической деятельности к запросам управления конкурентоспособностью; сравнительного анализа, систематизации и обобщения - для уточнения понятия «экологические расходы»; аналогии, обобщения, группировки - при классификации экологических расходов.

Результаты исследования. В статье обоснована необходимость внедрения экологического учета на отечественных сельскохозяйственных предприятиях как действенного инструмента управления их конкурентоспособностью. Предложен механизм адаптации организации учетно-аналитического обеспечения к запросам системы управления конкурентоспособностью. Проанализированы дефиниции понятия «экологические расходы». Усовершенствована классификация экологических затрат, выделив в ее составе необходимые признаки для нужд учета и управления экологической деятельностью хозяйствующего субъекта.

Научная новизна результатов исследования. Обоснована актуальность внедрения экологического учета в практику деятельности сельскохозяйственных предприятий. Усовершенствована трактовка сущности экологических затрат и их классификации для нужд бухгалтерского учета и управленческой системы предприятия. Разработан механизм адаптации учетно-аналитического обеспечения экологической деятельности с запросами системы управления конкурентоспособностью.

Практическая значимость результатов исследования. Полученные результаты исследования являются основой для формирования мощного информационного базиса учетно-аналитического обеспечения конкурентоспособности сельскохозяйственных предприятий.

Ключевые слова. Конкурентоспособность, сельскохозяйственные предприятия, экологический учет, экологические затраты, управление.

Hanhai L.S. ENVIRONMENTAL ACCOUNTING AS AN INFORMATION TOOL FOR MANAGEMENT OF COMPETITIVENESS OF AGRICULTURAL ENTERPRISES

Purpose. The aim of the research is to develop theoretical and methodological basis for the implementation of environmental accounting in practice of domestic agricultural enterprises as an information management tool of competitiveness.

Methodology of research. The study used the following major methods: scientific abstraction, induction, deduction, analysis and synthesis – for the formation mechanism of adaptation to the organization of accounting and analytical support to the demands of environmental management competitiveness; comparative analysis, systematization and generalization - to clarify the concept of "environmental costs"; analogy, generalization, grouping – for the classifying environmental costs.

Findings. In the article the necessity of introducing environmental accounting in domestic agricultural enterprises as an effective management tool of competitiveness is proved. The mechanism of adaptation of the organization of accounting and analytical support to the demands of management competitiveness have been developed. The definitions the concept of "environmental costs" is improved. Classification of environmental costs, vyokremyvshy it includes features necessary for accounting and environmental management activities of the entity is improved.

Originality. Actuality of the implementation of environmental accounting in practice of agricultural enterprises is are substantiated. Interpretation of the essence of environmental costs and their classification for the purposes of accounting and management system of the company is. The mechanism of adaptation accounting and analytical support to the demands of the environmental management system competitiveness is provided.

Practical value. The results of research is the basis for the formation of a strong basis of accounting information and analytical support for the competitiveness of agricultural enterprises.

Key words. Competitiveness, farms, environmental accounting, environmental costs management.

Язлюк Б.О., Гевко Р.Б., Дзядикевич Ю.В. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Мета. В процесі дослідження виявити теоретичні та прикладні аспекти, які впливають на економічну безпеку України.

Методика дослідження. Методологічною основою дослідження є діалектичний метод наукового пізнання, при цьому були використані загальнонаукові та спеціальні методи дослідження, а саме: абстрактно-логічний, дедуктивний і узагальнення. На основі узагальнення наукових джерел, присвячених проблемі підвищення економічної безпеки України, досліджено теоретичні та прикладні аспекти, які впливають на економічну безпеку нашої країни. Абстрактно-логічний метод дозволив встановити логічні взаємозв'язки між чинниками, які впливають на економічну безпеку та національні економічні інтереси країни. За допомогою дедукції та індукції вивчено вплив внутрішніх і зовнішніх загроз на економічну безпеку України.

Результати дослідження. На основі узагальнення результатів робіт, присвячених проблемі забезпечення економічної безпеки України, висвітлено теоретичні та прикладні аспекти, які впливають на економічну безпеку країни. Розкрито суть і основні складові економічної безпеки. Встановлено, що економічна безпека держави – це складна інтегральна категорія, основними складовими якої є: макроекономічна, фінансова, зовнішньоекономічна, інвестиційна, науково-технічна, енергетична, соціальна та продовольча безпека. Світовий досвід свідчить про те, що забезпечення економічної безпеки та національні економічні інтереси країни, умови її стабільності та ефективно життєдіяльності суспільства. Досягнення стану економічної безпеки неможливе без чіткого визначення та реалізації національних економічних інтересів. Обґрунтовано, що для забезпечення економічної безпеки держави необхідно розробити комплекс заходів, спрямованих на те, щоб завжди зберігався гранично допустимий рівень розвитку вітчизняного науково-технічного та виробничого потенціалу. Показано, що на економічну безпеку впливають як внутрішні, так і зовнішні загрози. Сукупність загроз потребує системного підходу щодо забезпечення економічної безпеки держави. Проаналізовано вплив тіньової економіки та її складових на економічну безпеку та функції системи гарантування економічної безпеки, яка є не лише важливим складовим елементом національної безпеки, але також основою умовою для соціальної безпеки. Розкрито суть і природу виникнення нелегальної економіки та її вплив на економічну безпеку країни.

Наукова новизна результатів дослідження. На підставі комплексного аналізу стану економічної безпеки України запропоновано теоретичні та прикладні аспекти, які впливають на економічну безпеку країни.

Практична значущість результатів дослідження. Одержані результати дослідження дозволили окреслити теоретичні та прикладні аспекти економічної безпеки України, які можуть бути використані суб'єктами підприємницької діяльності.

Ключові слова: економічна безпека, тіньова економіка, зовнішньоекономічна діяльність, внутрішні та зовнішні загрози, офшорні зони, «втеча» капіталу, стійкий економічний ріст, детінізація економіки.

Язлюк Б.А., Гевко Р.Б., Дзядикевич Ю.В. ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ И ПРИКЛАДНЫЕ АСПЕКТЫ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ БЕЗОПАСНОСТИ УКРАИНЫ

Цель. В процессе исследования выявить теоретические и прикладные аспекты, которые влияют на экономическую безопасность Украины.

Методика исследования. Методологической основой исследования является диалектический метод научного познания, при этом были использованы общенаучные и специальные методы исследования, а именно: абстрактно-логический, дедуктивный и обобщения. На основе обобщения научных источников, посвященных проблеме повышения экономической безопасности Украины, исследованы теоретические и прикладные аспекты, которые влияют на экономическую безопасность нашей страны. Абстрактно-логический метод позволил

установити логічні зв'язки між факторами, які впливають на економічну безпеку та національні економічні інтереси країни. З допомогою дедукції та індукції вивчено вплив внутрішніх та зовнішніх загроз на економічну безпеку України.

Результати дослідження. На основі узагальнення результатів робіт, присвячених проблемі забезпечення економічної безпеки України, розкрито теоретичні та прикладні аспекти, які впливають на економічну безпеку країни. Розкрито сутність та основні складові економічної безпеки. Встановлено, що економічна безпека держави – це складна інтегральна категорія, основними складовими якої є: макроекономічна, фінансова, внешнеекономічна, інвестиційна, науково-технічна, енергетична, соціальна та продовольствена безпека. Світовий досвід свідчить про те, що забезпечення економічної безпеки – це гарантія незалежності країни, умови її стабільності та ефективного життя громадян. Достиження економічної безпеки неможливо без чіткого визначення та реалізації національних економічних інтересів. Обґрунтовано, що для забезпечення економічної безпеки держави необхідно розробити комплекс заходів, спрямованих на те, щоб завжди зберігався максимально допустимий рівень розвитку вітчизняного науково-технічного та виробничого потенціалу. Показано, що на економічну безпеку впливають як внутрішні, так і зовнішні загрози. Сукупність загроз вимагає системного підходу до забезпечення економічної безпеки держави. Проаналізовано вплив тіньової економіки та її складових на економічну безпеку та функції системи забезпечення економічної безпеки, яка є не тільки важливим складовим елементом національної безпеки, а й основною умовою для соціальної безпеки. Розкрито сутність та природу виникнення нелегальної економіки та її вплив на економічну безпеку країни.

Наукова новизна результатів дослідження. На основі комплексного аналізу стану економічної безпеки України запропоновано теоретичні та прикладні аспекти, які впливають на економічну безпеку країни.

Практична значимість результатів дослідження. Отримані результати дослідження дозволили визначити теоретичні та прикладні аспекти економічної безпеки України, які можуть бути використані суб'єктами підприємницької діяльності.

Ключові слова: економічна безпека, тіньова економіка, внешнеекономічна діяльність, внутрішні та зовнішні загрози, офшорні зони, «втеча» капіталу, стійкий економічний ріст, детенизація економіки.

Yazliuk B.O., Hevko R.B., Dziadykevych Yu.V. THEORETICAL AND APPLIED ASPECTS OF ECONOMIC SECURITY OF UKRAINE

Purpose. The aim of the article is to identify theoretical and applied aspects that affect the economic security of Ukraine.

Methodology of research. The dialectical method of scientific knowledge is the methodological basis of the study. Thus, general scientific and special methods of research, namely: abstract and logical, deductive and synthesis were used in the article. Theoretical and practical aspects that affect the economic security of the country have been investigated on the basis of summarizing the results of works devoted to the problem of providing economic security of Ukraine. Abstract and logical method allowed to establish logical relationships between factors that affect the economic security and national economic interests of the country. The influence of internal and external threats to the economic security of Ukraine has been learnt with the help of deduction and induction.

Findings. Theoretical and practical aspects that affect the economic security of the country have been highlighted on the basis of summarizing the results of works devoted to the problem of providing economic security of Ukraine. The essence and the main components of economic security have been disclosed. It has been established that the economic security of the state is a complex of integrated category, the main components of which are: macroeconomic, financial, foreign economic, investment, science and technological, energy, social and food security. World experience shows that providing economic security is a guarantee of independence of the country, the conditions of its stability and effective life of society. The achievement of economic security is impossible without a clear definition and implementation of national economic interests. It has been substantiated that to ensure the economic security of the state is necessary to develop a set of measures aimed at such aspect that always kept the maximum permissible level of the development of domestic scientific, technological and production potential. It was shown that both internal and external threats influence on the economic security. The set of threats requires the systematic approach to ensure economic security of the state. The influence of the shadow economy and its components on economic security and functions of guaranteeing system of economic security, which is not only an important component of national security, but also a basic condition for social security, has been analyzed in the article. The essence and nature of the origin of illegal economy and its impact on economic security of the country has been disclosed.

Originality. The theoretical and practical aspects that affect the economic security of the country were proposed on the basis of a comprehensive analysis of the economic security of Ukraine.

Practical value. The obtained results of research allowed to outline the theoretical and applied aspects of economic security of Ukraine, which can be used by entities of entrepreneurial activity.

Key words: economic security, shadow economy, foreign economic activity, internal and external threats, offshore zones, "escape" of capital, stable economic growth, the legalization of economy.

Луцкова Л.П. ВИБІР ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ ПІДПРИЄМСТВА ЗІ СКЛАДНИМ ЦИКЛОМ ВИРОБНИЦТВА

Мета. Розробка критеріїв вибору програмного забезпечення для підприємства зі складним циклом виробництва. Використання обраного програмного забезпечення має сприяти найбільш точному визначенню розміру загальнопромислових витрат. Також це повинно дозволяти розраховувати собівартість продукції з використанням позамовного методу обліку витрат і калькулювання собівартості.

Методика дослідження. Теоретичною і методологічною основою дослідження є наукові праці вітчизняних і закордонних учених в області вибору програмного забезпечення та розрахунку собівартості, а також метод економіко-математичного моделювання розрахунку собівартості та інших економічних показників для підприємств зі складним циклом виробництва.

Результати дослідження. Проаналізовано процес вибору програмних засобів для підприємства зі складним циклом виробництва. Запропоновано п'ять критеріїв здійснення такого вибору:

- а) відповідність обліку в системі українському законодавству;
- б) автоматичний розподіл загальнопромислових витрат, з додатковою налаштуванням бази розподілу;
- в) автоматичний розрахунок собівартості;
- г) можливість проаналізувати витрати незавершеного виробництва в кількісному і сумовому вираженні;
- д) можливість аналізувати собівартість у розрізі з аналітичними групами: «Підрозділи», «Номенклатурні групи», «Статті витрат», «Замовлення».

Показані приклади розрахунків з використанням програмного засобу ERP-класу.

Наукова новизна результатів дослідження. У статті запропоновано основні критерії вибору програмного забезпечення для підприємства зі складним циклом виробництва.

Практична значущість результатів дослідження. Представлені результати можуть використовуватися на практиці для вибору програмного забезпечення для підприємства зі складним циклом виробництва. Збір даних для проведення аналізу не вимагає спеціальних навичок і великого обсягу ресурсів. Дані для аналізу може надати бухгалтер, фінансовий директор або особа, яка розуміє специфіку бізнесу, процесу виробництва, накопичення і розподілу витрат, розрахунку собівартості. Надалі такий підхід можна розширити в залежності від потреб підприємства. Наприклад, чи знадобиться підприємству управлінська собівартість, чи потрібно провести позмінне планування виробництва, формувати план закупівель, продажів, виробництва з урахуванням резервів потужностей та ін.

Ключові слова. підприємство, програмне забезпечення, позамовний метод, складний цикл виробництва.

Луцкова Л.П. ВЫБОР ПРОГРАММНОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ ДЛЯ ПРЕДПРИЯТИЯ СО СЛОЖНЫМ ЦИКЛОМ ПРОИЗВОДСТВА

Цель. Разработка критериев выбора программного обеспечения для предприятия со сложным циклом производства. Использование выбранного программного обеспечения должно способствовать наиболее точному определению размера общепроизводственных затрат. Также это позволит рассчитывать себестоимость продукции с использованием позаказного метода учета затрат и калькулирования себестоимости.

Методика исследования. Теоретической и методологической основой исследования являются научные труды отечественных и зарубежных ученых в области выбора программного обеспечения, а также метод экономико-математического моделирования расчета себестоимости и других экономических показателей для предприятий со сложным циклом производства.

Результаты исследования. Проанализирован процесс выбора программных средств для предприятия со сложным циклом производства. Предложено пять критериев осуществления такого выбора:

- а) соответствие учета в системе украинскому законодательству;
- б) автоматическое распределение общепроизводственных затрат, с дополнительной настройкой базы распределения;
- в) автоматический расчет себестоимости;
- г) возможность проанализировать затраты незавершенного производства в количественном и суммовом выражении;
- д) возможность анализировать себестоимость в разрезе с аналитическими группами: «Подразделения», «Номенклатурные группы», «Статьи затрат», «Заказ».

Показаны примеры расчетов с использованием программного средства ERP-класса.

Научная новизна результатов исследования. В статье предложены основные критерии выбора программного обеспечения для предприятия со сложным циклом производства.

Практическая значимость результатов исследования. Представленные результаты могут использоваться на практике для выбора программного обеспечения для предприятия со сложным циклом производства. Сбор данных для проведения анализа не требует специальных навыков и большого объема ресурсов. Данные для анализа может предоставить бухгалтер, финансовый директор или лицо, которое понимает специфику бизнеса, процесса производства, накопления и распределения затрат, расчета себестоимости. В дальнейшем такой подход можно расширить в зависимости от потребностей предприятия: например, предприятию может понадобиться управленческая себестоимость, или нужно осуществить посменное планирование производства, сформировать план закупок, продаж, производства с учетом резервов мощностей и др.

Ключевые слова: предприятие, программное обеспечение, позаказный метод, сложный цикл производства.

Lutskova L.P. FINDING THE RIGHT ENTERPRISE SOFTWARE FOR ENTERPRISES WITH COMPLEX PRODUCTION CYCLE

Purpose. Criteria development for finding the right enterprise software for companies with complex production cycle.

Employment of the selected software should help to approximate the size of the general production costs. Also, it should allow us to count the cost of production using order method of cost accounting and cost calculation.

Methodology of research. Theoretical and methodological basis of the study are scientific works of domestic and foreign scientists in the field of software selection and calculation of the costs and the method of economic-mathematical modeling to calculate costs and other economic indicators for businesses with complex production cycle.

Findings. The process of selecting software for businesses with complex production cycle was analyzed. Five criteria for the implementation of such a choice were proposed:

- a. accordance of the accounting to the Ukrainian law system;
- b. automatic distribution of general production costs, with additional customization of the distribution base;
- c. automatic calculation of the prime cost;
- d. the ability to analyze the costs of unfinished production in terms of quantity and totals;
- e. the ability to analyze prime cost in terms of the following analysts: "Divisions", "Stock item groups", "Expenditures", "Order".

Shown the examples of calculations using the ERP-class software tool.

Originality. The article suggests core criteria for choosing the software for businesses with complex production cycle.

Practical value. The presented results can be used in practice for choosing the software for businesses with complex production cycle. Collection of data for analysis does not require special skills or resources in a large volume. Following data analysis can be provided by an accountant, chief financial officer or a person who understands the specifics of the business process of production, storage and distribution costs, prime cost calculation. Subsequently, this approach can be extended depending on the needs of the enterprise. For example, if enterprise needs a prime cost management, whether to produce shifts in manufacturing planning, or to form a purchase plan, sales and production plans, based the capacity reserve and so on.

Key words. Company, enterprise software, order method, complex production cycle.

Шульський М.Г. ДЕЯКІ АСПЕКТИ ЖИТТЯ І ДІЯЛЬНОСТІ СЕРГІЯ ПОДОЛИНСЬКОГО

У статті проведено дослідження життя і діяльності видатного українського вченого другої половини XIX століття Сергія Подолинського. В процесах дослідження особливу увагу було сконцентровано на: короткі відомості про життєвий шлях С. Подолинського (табл. 1); основні аспекти його діяльності (табл. 2); Закон Подолинського, його суть і основні складові (табл. 3); деякі висловлювання С. Подолинського і дослідників його діяльності про нього (табл. 4). На основі проведених досліджень проведено певні узагальнення щодо життєвого шляху і діяльності С. Подолинського, які знайшли відображення у висновках.

Одержані результати досліджень дають підстави стверджувати про те, що наукова спадщина С. Подолинського є цінною для сучасного розвитку різних сфер суспільних відносин. Саме із-за цих обставин слід і надалі проводити дослідження всього того, що залишив потомкам видатний український вчений.

Ключові слова: Сергій Подолинський, К. Маркс, В. Вернадський, життєвий шлях, Земля, діяльність, праця, наукова спадщина, енергія, дослідження, фізична економія.

Шульський М.Г. НЕКОТОРЫЕ АСПЕКТЫ ЖИЗНИ И ДЕЯТЕЛЬНОСТИ СЕРГЕЯ ПОДОЛИНСКОГО

В статье проведено исследование жизни и деятельности выдающегося украинского ученого второй половины XIX века Сергея Подольского. В процессах исследования особое внимание было сконцентрировано на: краткие сведения о жизненном пути С. Подольского (табл. 1); основные аспекты его деятельности (табл. 2); Закон Подольского, его суть и основные составляющие (табл. 3); некоторые высказывания С. Подольского и исследователей его деятельности о нем (табл. 4). На основании проведенных исследований проведены соответствующие обобщения относительно жизненного пути и деятельности С. Подольского, которые нашли отражение в выводах.

Полученные результаты исследований дают основания утверждать, что научное наследие С. Подольского является ценным для современного развития различных сфер общественных отношений. Именно из-за этих обстоятельств следует и в дальнейшем проводить исследование всего того, что оставил потомкам выдающийся украинский ученый.

Ключевые слова: Сергей Подольский, К. Маркс, В. Вернадский, жизненный путь, Земля, деятельность, труд, научное наследие, энергия, исследование, физическая экономия.

Shulskyi M.H. SOME ASPECTS OF THE LIFE AND ACTIVITY OF SERHIY PODOLYNSKYI

The article studies the life and work of the famous Ukrainian scientist of the late nineteenth century Sergei Podolynsky. The study special attention was focused on: a summary of the way of life Podolynsky S. (table. 1); the main aspects of its activity (table. 2); Podolynsky law, its essence and main components (table. 3); S. Podolynsky some remarks of his activities and researchers about it (tab. 4). On the basis of studies conducted some generalizations about the life and activity of S. Podolynsky that are reflected in the conclusions. The results of research give reason to believe, however, that S. Podolynsky scientific heritage is valuable for the modern development of various spheres of public relations. It is because of these circumstances, should continue to conduct research all that left descendants outstanding Ukrainian scientist.

Key words: Sergey Podolynsky, K. Marx, V. Vernadsky, life, Earth, activism, labor, scientific heritage, energy, research, physical economy.